

# 15 LECIE CHCK

---





Anna Ładuniuk

# OCZYWIŚCIE KULTURA

CZYLI 15 URODZINY CHCK

2007-2022



2023



## Chorzowskie Centrum Kultury 2007 – 2022



28 stycznia w 2008 roku wypadał w poniedziałek. A ponieważ w poniedziałki aktorzy i muzycy zwykle nie grają na swoich macierzystych scenach (taki zwyczaj, w poniedziałki nie wstawia się do repertuaru spektakli własnych, bo trzeba dać artystom dzień wolny za pracę w niedzielę), więc można było zorganizować tę galę. W żaden inny dzień tygodnia tak wielu artystów na co dzień występujących na różnych scenach w Polsce i regionie nie dałoby się zebrać razem. A w poniedziałek 28 stycznia 2008 roku w Chorzowie przy ul. Sienkiewicza 3, w budynku dawnego Teatru Miejskiego (albo Domu Ludowego, jak nazywano obiekt przed 1945 rokiem), uroczyście otwierano Chorzowskie Centrum Kultury. Koncert inauguracyjny nosił tytuł „Chorzowianie chorzowianom”. - Pomysł, aby to artyści w jakiś sposób związani z Chorzowem, czy to z racji urodzenia, czy zawodowej działalności w naszym mieście, wzięli udział w tym pierwszym koncercie, wyszedł od wiceprezydenta Joachima Otte – mówi pierwszy dyrektor ChCK, Antoni Sobczyk i przypomina wykonawców: Maria Meyer, Elżbieta Okupska, Joanna Kściuczyk-Jędrusik, Wioletta Białek, Adam Żaak, Andrzej Lampert, Magdalena Krzywda, Sławomir Witkowski, Agata Gruszka-Zorychta... Lista jest długa, bo dodać należy jeszcze muzyków: Piotra Wojtasika, Marka Andryska, Jerzego Głowczewskiego, Tomasza Kałwaka, Adama Buczka, Grzegorza Nagórskiego, Andrzeja Świąsa, Pawła Tomaszewskiego. A oprócz nich na scenie zaprezentowały się zespoły amatorskie z chorzowskich



Od lewej: dyrektor ChCK Antoni Sobczyk, prezydent Chorzowa Marek Kopel i zastępca prezydenta Joachim Otte przecinają wstęgę – otwierając symbolicznie Chorzowskie Centrum Kultury

domów kultury – Show taneczne STEP Tomasza Micha, zespoły „Trąbki Jerycha” i „Na szlaku”, Zespół Tańca Indyjskiego TAAL, Chóry Gwiazda i Lutnia, Orkiestra rozrywkowa Darek Band. Uroczystość prowadził Jacenty Jędrusik, jeden z najpopularniejszych aktorów na Śląsku, zawodowo związany z Teatrem Rozrywki. Jędrusik był także reżyserem i autorem scenariusza wydarzenia, a kierownictwo muzyczne nad całością sprawował Jerzy Jarosik, wieloletni kierownik muzyczny Teatru Rozrywki w Chorzowie i wykładowca Akademii Muzycznej w Katowicach.

Oczywiście zanim na scenę weszli artyści, prezydent miasta Marek Kopel i jego zastępca ds. społecznych Joachim Otte oraz gospodarz miejsca, dyrektor ChCK Antoni Sobczyk,



Otwarcie ChCK, 28 stycznia 2008 roku. Na scenie na pierwszym planie od lewej: Jerzy Jarosik, Barbara Demuth, Elżbieta Okupska, Maria Meyer, Wioletta Białk, Andrzej Lampert a za nimi orkiestra Teatru Rozrywki oraz połączone chóry Lutnia i Gwiazda

oficjalnie przecięli niebiesko-czerwoną, taką jak barwy miasta, wstęgę, a orkiestra Dariusza Barwińskiego ulokowana na drugim balkonie zagrała chorzowski hejnał (do dzisiaj ten muzyczny motyw, autorstwa Tomasza Kałwaka otwiera wszystkie oficjalne imprezy w ChCK, a publiczność traktuje go jak hymn i wstaje). W scenariuszu była też prezentacja nowej sceny i historii tego miejsca. To Jacentemu Jędrusikowi przypadła rola przekazania gościom, że scena jest najnowocześniejsza w regionie i że zastosowanych tu rozwiązań technicznych mogą zazdrościć dyrektorzy i menedżerowie instytucji kultury w całej Polsce.



Uroczyste otwarcie ChCK 28 stycznia 2008 roku. Przed wejściem do budynku publiczność witały hostesy w kostiumach z lat 20. i 30. ubiegłego wieku. Było to nawiązanie do tradycji tego miejsca

Jeszcze w 2021 roku Joachim Otte na pytanie o to, co najbardziej utkwiło mu w pamięci z minionych 15 lat działalności ChCK odpowiada bez wahania: - Koncert na otwarcie. Największą euforię podczas mojej pracy w Urzędzie Miejskim przeżywałem przy organizacji tego właśnie koncertu. To było spełnienie marzeń. Poczucie, że daliśmy ludziom coś naprawdę dobrego – mówi. - I to był świetny pomysł, że obok siebie wystąpili profesjonaliści i grupy amatorów z chorzowskich domów kultury – dodaje.

Styczeń 2008 roku to oficjalne otwarcie nowej sceny, ale na zapleczu i w pomieszczeniach administracyjnych praca trwała już od wielu tygodni. Instalowały się na nowym miejscu sekcje i zespoły artystyczne, rekrutowano kadry nowej placówki. Instruktorzy i pracownicy merytoryczni przenieśli się z Miejskiego Domu Kultury Centrum, część pracowników przywędrowała ze Starochorzowskiego Domu Kultury. Pierwsza placówka została zlikwidowana, druga stała się oddziałem ChCK. – Formalnie pracowaliśmy od 1 listopada 2007 roku. I były to bardzo intensywne miesiące, bo część pomieszczeń była jeszcze niegotowa, a sprzęt i urządzenia techniczne instalowaliśmy właściwie do ostatniej chwili – wspomina ówczesny dyrektor ChCK, Antoni Sobczyk. Przypomina, że kiedy w dniu inauguracji zabrzmiał hejnał miasta Chorzowa, a publiczność wstała, przez myśl przemknęło mu, czy kiedy tak wszyscy jednocześnie usiądą, fotele nie przewrócą się, bo zabrakło czasu na ich dokładne przetestowanie po skręceniu.

Fotele próbę wytrzymały, inauguracji nic nie zakłóciło, budynek, którego remont kosztował dwadzieścia i pół miliona zł (z czego połowę wyłożyło miasto, prawie 42 procent Unia Europejska, a resztę – budżet państwa oraz Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej), mógł zacząć normalnie funkcjonować.

Niecałe pół roku później, 14 czerwca 2008 roku, w ChCK na wprost wejścia, w centralnym miejscu foyer zawisł obraz autorstwa chorzowskiego artysty Piotra Naliwajki. Ogromne płótno o rozmiarach 240x360 cm zostało zamówione przez miasto i miało być pamiątką na 750-lecie Chorzowa i 140-lecie Królewskiej Huty. Zatytułowane „Blisko, najbliżej...” w symboliczny sposób nawiązywało do przeszłości Chorzowa. Jacek Kurek, autor publikacji poświęconych Piotrowi Naliwajce i jego pracom nazywa „Blisko, najbliżej...” alegorią miasta i portretem zbiorowym mieszkańców. Zwraca uwagę nie tylko na centralny element obrazu – schody, które wielu mieszkańców pamięta jeszcze z przestrzeni miasta (łączyły ul. Wolności z Katowicką, zostały zburzone podczas budowy estakady), na symboliczne znaczenie konkretnych postaci, ale także na ich rozmieszczenie na płótnie. Piotr Naliwajko potraktował bowiem najniższe stopnie schodów jak pięciolinie, na której bohaterowie stopami wygrywają pierwsze takty Ody do radości – hymnu Unii Europejskiej (a przypomnijmy – to środki unijne w dużej mierze pozwoliły zrealizować inwestycję pod nazwą: Chorzowskie Centrum Kultury).



„Blisko... najbliżej” obraz Piotra Naliwajko





Zdjęcie archiwalne z lat 30 XX wieku

## Zanim odbudowano teatr

Tymczasem jeszcze w końcu lat 90. ubiegłego wieku niebezpieczeństwo, że adres „Sienkiewicza 3” na zawsze przestanie kojarzyć się z kulturą, było całkiem realne. Dawny Teatr Miejski od roku 1988 zamknięty był ze względu na zły stan techniczny. Precyzyjnie rzecz ujmując – zamknięta była część teatralna obiektu, czyli hala widowiskowa z zapleczem. Skrzydło lewe budynku, zajęte w czasach PRL przez Miejski Komitet Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej (co ciekawe: bez żadnego formalnego dokumentu, za to z czynszem rocznym za symboliczną złotówkę), opuszczone po likwidacji partii, było użytkowane przez firmy komercyjne, organizacje społeczne i stowarzyszenia. Przez dekadę przewinęło się ich kilkadziesiąt (m.in. sklep z artykułami elektrycznymi, biuro podróży, księgarnia, agencja wydawniczo-reklamowa, sklep z artykułami przemysłowymi, komis, kancelaria prawna, nauka jazdy, usługi kosmetyczne, filia biblioteki, siedziby kilku stowarzyszeń). Wykorzystywane było także dawne foyer teatru (najpierw na sklep meblowy, a od 2000 roku mieściła się tu galeria sztuki MM).

W latach 90. ubiegłego wieku temat „Teatr Miejski” był jak gorący kartofel – na kosztowny remont brakowało funduszy, a próby sprzedaży obiektu czy przekształcenia go na cele nie związane z kulturą wzbudzały zbyt duży opór części samorządowców i mieszkańców. Bo choć dookoła likwidowano kina, osiedlowe i zakładowe domy kultury, to jednak ten budynek domagał się większej uwagi.

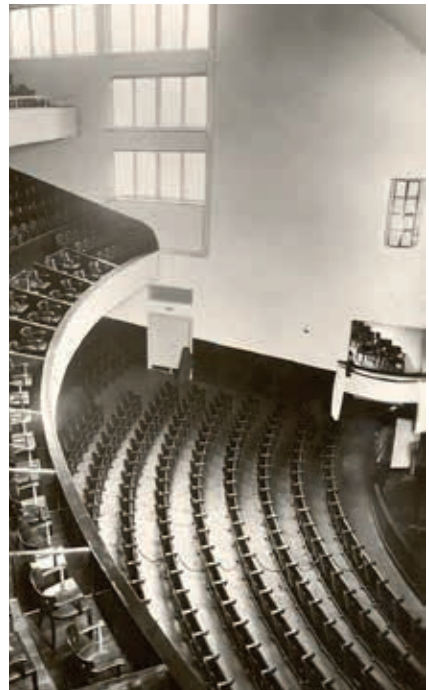
To był przedwojenny Dom Ludowy, jedna z najważniejszych instytucji kultury na Śląsku. Budynek autorstwa Tadeusza Michejdy, pierwszego prezesa oddziału śląskiego SARP oraz Lucjana Sikorskiego, w latach 30. ubiegłego wieku był jedną ze sztandarowych inwestycji, mających podkreślać i umacniać polskość Chorzowa. Pierwszą część obiektu, salę teatralną na 1200 miejsc, oddano do użytku w roku 1934. Podkreślano, że był budowany również ze składek chorzowian. Ten społeczno-patriotyczny element wykorzystali kilkadziesiąt lat później zwolennicy stworzenia ChCK, argumentując, że nie można zaprzepaścić spuścizny przodków. Na otwarciu Domu Ludowego w 1934 roku wystąpił ze sztuką „Spadkobierca” Adama Grzymały-Siedleckiego powstały rok wcześniej, amatorski zespół teatralny Reduta Śląska. To ważna informacja, bo w roku 2022 Reduta nadal gra na scenie przy Sienkiewicza.

Do 1939 roku w Domu Ludowym odbywały się regularne gościnne występy artystów scen polskich. Hanka Ordonówna, Loda Halama, Mieczysław Fogg, popularny duet Szczepcio i Tońcio – to nazwiska największych przedwojennych polskich gwiazd, ale przyjeżdżał też ze spektaklami Teatr Polski z Katowic, grywały inne zespoły, także amatorskie, miały tu siedzibę chorzowskie stowarzyszenia. Wprawdzie do wybuchu wojny udało się oddać do użytku oprócz sali widowiskowej tylko jedno z dwóch zaprojektowanych skrzydeł (to drugie nigdy już nie powstało) ale i tak przez ponad 50 lat, a więc także po wojnie, była to najważniejsza miejska scena. Przez pewien czas także druga scena gliwickiej operetki. W czasach PRL-u każdego roku odbywało się tu około 180 imprez. Znow gościły tu gwiazdy sceny i estrady, zespoły ludowe i rockowe. Miejsce tak bardzo wrosło w pejzaż i historię miasta, że jeszcze w latach 90. zdarzało się, że widzowie teatru stawali przed zamkniętym od kilku lat budynkiem, nie sprawdzając wcześniej, że koncert na który się wybrali, wprawdzie grany jest w Chorzowie, ale... w Teatrze Rozrywki przy ul. Konopnickiej (ta instytucja z kolei pojawiła się na mapie miasta w roku 1985). A to, że kiedyś jeszcze na scenie przy Sienkiewicza pojawiają się artyści, wcale nie było takie oczywiste.

-Dzisiaj się tego nie pamięta, ale po 1989 roku były pilniejsze potrzeby remontowe. Oświetlenie ulic, place zabaw – to z takimi podstawowymi postulatami zgłaszali się mieszkańcy do radnych. Kultura była więc odstawiana trochę na bok, zwłaszcza że był już w mieście teatr – zawodowy Teatr Rozrywki – mówi dziś Ryszard Sadłoń, w latach 90. gorący orędownik odbudowy Teatru Miejskiego, członek komisji kultury w chorzowskiej Radzie Miejskiej.

Pieniądzy na remont nie było, a z budynkiem coś trzeba było zrobić. Padały więc kolejne pomysły, jak można go wykorzystać. Może na Sąd Rejonowy (to była zdaje się, najpoważniej rozważana propozycja, przychyliły się do niej władze miasta), może na galerię handlową, albo... wielopoziomowy parking.

Dziesięciolecie zamieszkania wokół Teatru Miejskiego opisał Mariusz Tracz w tekście pt. „Chorzowskie Centrum Kultury. Idea i realizacja”, zamieszczonym w Zeszytach



Historyczne zdjęcia Domu Ludowego w latach trzydziestych i czterdziestych XX wieku



Historyczne zdjęcia Domu Ludowego w latach trzydziestych i czterdziestych XX wieku

Chorzowskich (Tom XI, Chorzów 2010). Opisane tam fakty skrótowo można ująć w kilku najważniejszych datach.

**1989 rok** – wstrzymanie z powodu braku środków trwającego od 1988 roku remontu.

**Rok 1990** – wybory samorządowe i obietnica, zawarta w programie wyborczym Komitetu Obywatelskiego Solidarność „aktywizacji życia kulturalnego środowisk miejskich poprzez stworzenie tzw. chorzowskiego centrum kultury (np. w budynku Teatru Miejskiego)”. KO „Solidarność” wybory wygrywa. W tym samym roku Zarząd rekomenduje przekazanie obiektu na potrzeby sądu rejonowego. Rada Miejska tę propozycję odrzuca, uchwała przeznaczenie go na centrum kultury. Zarząd powołuje jednostkę budżetową pod nazwą Miejski Ośrodek Kultury.

**Rok 1993** – ten sam zarząd przedstawia tej samej radzie projekt uchwały o likwidacji MOK. Podaje kilka powodów, ale najważniejszy to brak środków na remont. Tym razem radni przychylają się do propozycji zarządu.

**Rok 1997** – Zarząd Miasta przedstawia radnym projekt uchwały pozwalającej na sprzedaż budynku (Chorzowa nie stać na remont, na dzierżawę nie ma chętnych). Uchwała zostaje przegłosowana, ale... nie ma chętnego na kupno obiektu z obwarowaniem, że ma być przeznaczony na cele kultury. Pojawia się propozycja, by sprzedać go bez obwarowań, co prowokuje do działania członków Komisji Kultury, którzy od lat lobbują za odbudową teatru.

**Rok 1998** – Komisja Kultury w porozumieniu z Komisją Edukacji przygotowuje „Program polityki kulturalnej dla miasta Chorzowa”, w którym widnieje zapis o powołaniu Centrum Kultury w budynku dawnego teatru. Po burzliwych dyskusjach (punktem spornym dokumentu jest oczywiście sprawa dawnego Teatru Miejskiego) program zostaje przyjęty.

**Rok 2001** – na zlecenie Urzędu Miejskiego powstaje projekt adaptacji budynków teatralnego i biurowego przy ul. Sienkiewicza, prezydent go zatwierdza i wydaje zgodę na przebudowę.

**Rok 2004** – przyjęta zostaje uchwała RM o przystąpieniu do inwestycji (11 głosów „za”, 6 „wstrzymujących się”) i określeniu źródeł finansowania.

Kiedy rok później okazało się, że projekt dofinansowania inwestycji z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego został zaopiniowany pozytywnie (Unia Europejska przyznała ponad osiem i pół miliona zł na adaptację i modernizację) oraz że ponad milion dorzuci też budżet państwa, praktycznie nie było już odwrotu. Chorzowskie Centrum Kultury stało się sztandarową miejską inwestycją.



10 lipca 2006 roku. Tak wyglądało wnętrze budynku ChCK półtora roku przed tym, zanim weszli tam widzowie

Wiesław Ciężkowski, od 2010 roku wiceprezydent Chorzowa odpowiedzialny za sprawy społeczne, w roku 1998 był szefem komisji edukacji w radzie miejskiej i pamięta, jak powstawał dokument o polityce kulturalnej miasta. – Zrodził się nieformalny komitet. Ja byłem wtedy jeszcze dyrektorem Szkoły Podstawowej nr 4 i niektóre ze spotkań odbywały się nawet u mnie, na terenie szkoły. Dyskutowaliśmy nie tylko o proponowanych zapisach strategii, ale i o tym jak przekonać do nich całą Radę Miasta, w jaki sposób potem sfinansować projekt – mówi. Wiceprezydent Ciężkowski podkreśla, jak ważne było pozyskanie środków zewnętrznych. - Bez nich nie byłoby możliwe przeprowadzenie inwestycji. Ale kiedy już były środki, kiedy ruszyły prace, uważam, że szybko postępowały i że dwa lata na tak dużą inwestycję zostały wykorzystane optymalnie.

W przygotowanym w 2004 r. na zlecenie Urzędu Miasta „Studium wykonalności projektu -Adaptacja historycznego budynku byłego Teatru Miejskiego na potrzeby Chorzowskiego Centrum Kultury” czytamy m.in., „(...) budynek teatralny jest w stanie „zawieszono-go remontu i przebudowy”, wstrzymanych na początku lat dziewięćdziesiątych. Obecnie wykorzystywany jest parter, gdzie usytuowana jest galeria miejska „MM”. W podziemiu znajduje się kotłownia, która dostarcza ciepło do budynku administracyjnego. Pozostała część budynku nie jest użytkowana, ale zabezpieczona przed degradacją konstrukcji obiektu. Stolarka okienna jest w bardzo złym stanie, okna mają powybijane szyby. Elementy widowni, część sceny z orkiestronem są częściowo rozebrane. W zapleczu sceny są częściowo zrealizowane ścianki nowych podziałów funkcjonalnych pomieszczeń w stanie surowym.

Budynek biurowy jest w dobrym stanie technicznym i jest wykorzystywany jako wielofunkcyjny obiekt mieszczący na czterech kondygnacjach różne instytucje i sklepy. Piwnice są rozparcelowane pomiędzy niektórych użytkowników, poddasze pozostaje niewykorzystane. Obecnie w obiekcie mieści się 18 lokali użytkowych, na każdej z czterech kondygnacji”.

Koszt inwestycji w tym dokumencie obliczono na 13,5 mln zł i podano, że miasto w budżecie na 2005 i 2006 rok zapewnia 25 proc. (finalnie koszt przekroczył 20 mln zł – przyp. red.).

Do realizacji trafił projekt przygotowany w 2001 roku przez Biuro Projektów Budowlanych PROJEKTUS sp. z oo w Bielsku-Białej, autorstwa architekta Wojciecha Błaszaka. Był jednym z czterech zaproponowanych. Ze względów finansowych odrzucono np. koncepcję, w której sala teatralna z fotelami może w ciągu godziny zmienić się w wielką salę balową.

Okazało się jednak, że pomiędzy rokiem 2001, kiedy projekt powstawał, a 2005 zmieniły się niektóre przepisy np. dotyczące zabezpieczeń przeciwpożarowych, pojawiły się nowe rozwiązania technologiczne, konieczne więc były poprawki i zmiany. Jedną z nich dotyczyła sceny. W pierwotnym projekcie miała być pochyła. - Dzięki temu miał być lepszy widok z miejsc balkonowych. Może widok byłby lepszy, ale w naszym wypadku taka konstrukcja była nie do przyjęcia. W założeniu mieliśmy być sceną impresaryjną. Zespoły przyjeżdżają z własną scenografią, przygotowaną na „normalne” warunki. Jak miałyby ją u nas ustawić na pochyłej scenie? - przypomina tamte dylematy Mariusz



**Sala widowiskowa 10 października 2007. Dwa i pół miesiąca przed otwarciem**

Kściuczyk, w roku 2007 zastępca dyrektora ChCK, odpowiedzialny za sprawy techniczne i wyposażenie Centrum. - Przerabialiśmy też balkon. Był нефunkcjonalny, osoby siedzące w pierwszym i drugim rzędzie nie widziały sceny z za zbyt wysokiej barierki - dodaje. Ostatecznie na sali widowiskowej znalazły się miejsca dla 436 widzów (253 miejsca w dziewięciu rzędach na parterze, 183 miejsc w pięciu rzędach na balkonie).

To wszystko jednak szczegóły, które może wtedy zajmowały czas i opóźniały napięty harmonogram, ale warto zaznaczyć, że władze postawiły sobie za punkt honoru mieć supernowoczesny obiekt, wyposażony w profesjonalny sprzęt nagłaśniający i oświetleniowy, obrotową scenę, orkiestron, komfortowe zaplecze sceniczne. Słowem – miał być obiekt, którego będą zazdrościć w całym województwie.

I tak na początku było. Bo choć mieszczący się kilka ulic dalej Teatr Rozrywki też przeżywał największą w swojej historii metamorfozę (nowa fasada, foyer, budowa małej sceny), to remont i przebudowa dużej sceny oraz wymiana sprzętu elektroakustycznego nastąpiła dopiero w roku 2012. Budynek NOSPR-u w Katowicach został oddany do użytku w 2014 roku, Filharmonia Śląska właśnie szykowała się do dużej przebudowy (a ciekawostką jest, że filharmonicy ćwiczyli podczas swojego remontu właśnie w ChCK-u). A już na pewno podobnym obiektem nie mogło pochwalić się żadne centrum kultury w regionie.

Pozwolono sobie nawet na małą ekstrawagancję: kupno fortepianu koncertowego Steinway za około 320 tys. zł, co odbiło się głośnym echem w regionie. Dla oponentów było to marnotrawstwo publicznych pieniędzy i niepotrzebna „zabawka”, dla melomanów i pomysłodawców kupna - inwestycja w przyszłość, bo instrument przyciągnie do Chorzowa uznanych muzyków. - Centrum w swym założeniu ma oferować mieszkańcom rozrywkę na najwyższym poziomie. Żeby to osiągnąć, musimy mieć m.in. najlep-



Fortepian Steinway - sala widowiskowa ChCK



szy sprzęt – mówił w 2007 roku dziennikarce Dziennika Zachodniego Marcin Stolarz, naczelnik wydziału kultury i sportu Urzędu Miasta. Tak dobrych i drogich instrumentów miało być w Polsce wtedy zaledwie kilka.

- Mieliśmy wspaniałą, nowoczesną scenę z zapleczem, którego nie powstydziliby się żaden profesjonalny teatr. Sale do ćwiczeń, garderoby - musieliśmy jeszcze przekonać do siebie artystów, żeby zechcieli wystąpić w nieznanym im jeszcze miejscu i publiczność, do której musieliśmy dotrzeć z naszą ofertą – opowiada Antoni Sobczyk.

Choć w oficjalnych dokumentach zapisano, że placówka ma za zadanie prowadzić w równym stopniu działalność konferencyjno-wystawienniczo-targową, edukacyjną na bazie dotychczasowego miejskiego domu kultury jak i koncertowo-teatralną (impresaryjną), to w pierwszych miesiącach, a nawet latach, głównie o dużych imprezach impresaryjnych mówiło się najwięcej i do nich przykładano największą wagę. Odpowiadał za nie kierownik działu ds. organizacji imprez – Ryszard Sadłoń. - Zawsze się interesowałem, ile jest przychodów z impresariatu. Na pewno nie równoważyły całego budżetu, ale były rzędu miliona zł rocznie – przypomina Joachim Otte. Dochód dla ChCK miały też generować przedsięwzięcia zewnętrzne, komercyjne.

A to, że w strukturach ChCK znalazły się także sekcje i zespoły Miejskiego Domu Kultury Centrum, to była wartość dodatkowa. MDK został włączony do ChCK z powodów pragmatycznych. Można było ograniczyć koszty: jedna dyrekcja, jeden budynek, a miejsca dosyć dla wszystkich. – W nowym budynku były świetne warunki, bardzo dobre wyposażenie. Duża, lustrzana sala baletowa. Każda salka wyposażona w aparaturę nagłaśniającą, nie trzeba za każdym razem przynosić i podłączać sprzętu. Specjalny pokój dla instruktorów – wylicza Antoni Sobczyk.

Do nowej siedziby trafili dotychczasowi pracownicy etatowi i instruktorzy MDK Centrum, a jego szefowa Agata Zybek została w ChCK kierowniczką działu podstawowego, czyli odpowiadała za pracownie i grupy twórcze – taneczne, muzyczne, plastyczne, teatralne. Niektóre z nich nie tylko przetrwały następne 15 lat, ale w nowym miejscu nabrały wiatru w żagle. To w MDK Centrum przecież zaczęła się historia Studia Tańca Współczesnego „Tendi”, Lekkiego Teatru Przenośnego, Studia Musicalowego STEP Tomasza Micha.

W strukturach MDK Centrum, jako oddział, znajdowała się także od 2000 roku Miejska Galeria Sztuki MM. Dla tej placówki teraz zmieniły się tylko dwie rzeczy. Po pierwsze: przed przebudową galeria zajmowała lokal w dawnym foyer teatru (ta część w roku 1988 nie została wyłączona z użytkowania), a teraz przeniosła się na parter części administracyjnej ChCK. Po drugie – skróciła się droga do centrali firmy, bo spacer przez kilka ulic zamienił się w pokonanie schodów na pierwsze piętro. Kierowniczką galerii MM pozostała Aleksandra Rej.

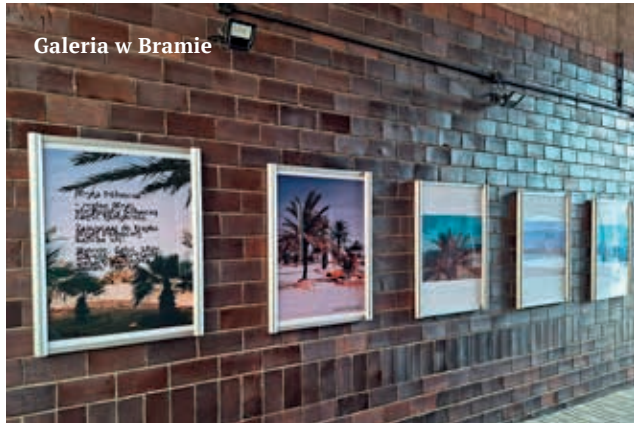
Trzeci duży podmiot, który znalazł się w strukturach ChCK, to Starochorzowski Dom Kultury (ul. Siemianowicka 59). Został oddziałem nowej placówki, a jego kierowniczką - Joanna Barnaś-Wójcik. Warto pamiętać, że to właśnie stąd rekrutowało się prawie całe kierownictwo ChCK. Dyrektor Antoni Sobczyk był wcześniej kierownikiem Starochorzowskiego Domu Kultury. Jego zastępca ds. technicznych i administracyjnych - Mariusz Kściuczyk w SDK był kierownikiem administracyjnym, na Siemianowickiej pracował wcześniej także Marcin Mańka - teraz kierownik ds. marketingu i impresariatu, a także wspomniany już Ryszard Sadłoń - kierownik działu ds. organizacji imprez w ChCK.

Centrum już w pierwszych miesiącach działalności „przygarnęło” także m.in. chór Lutnia, który po utracie stałej siedziby w Domu Kultury Huty Kościuszko tułał się po różnych miejscach. Na Sienkiewicza siedzibę i miejsce do prób znalazł także Darek Band - Śląska Orkiestra Koncertowo-Rozrywkowa.

- Zasadniczy problem w rozkręceniu ChCK do takich rozmiarów, jak planowaliśmy i co się udało po kilku latach, był taki, że ani artyści, ani menedżerowie nas nie znali. Nie wiedzieli, że istnieje obiekt z takimi możliwościami technicznymi, z tak nowoczesną sceną i widownią. To jest najbardziej charakterystyczne w pierwszych miesiącach: zabiegaliśmy, żeby u nas wystąpić, a artyści kręcili nosem - otwarcie przyznaje po 15 latach Antoni Sobczyk.

- Patrzyłem na to z boku i widziałem, jak pracowicie i w pocie czoła, za pomocą dużych środków starają się pozyskać jak najlepszych artystów, zorganizować najciekawsze wydarzenia. Jak dużo wkładają pracy, żeby ta instytucja była widoczna - potwierdza obecny dyrektor ChCK, Tomasz Ignalski, przed piętnastu laty dyrektor Miejskiego Domu Kultury Batory, instytucji „za miedzy”, dla którego nowy ośrodek kultury musiał stanowić konkurencję (podobnie jak dla Teatru Rozrywki, do tej pory miejskiego monopolisty w impresaryjnych spektaklach ogólnopolskich teatrów).

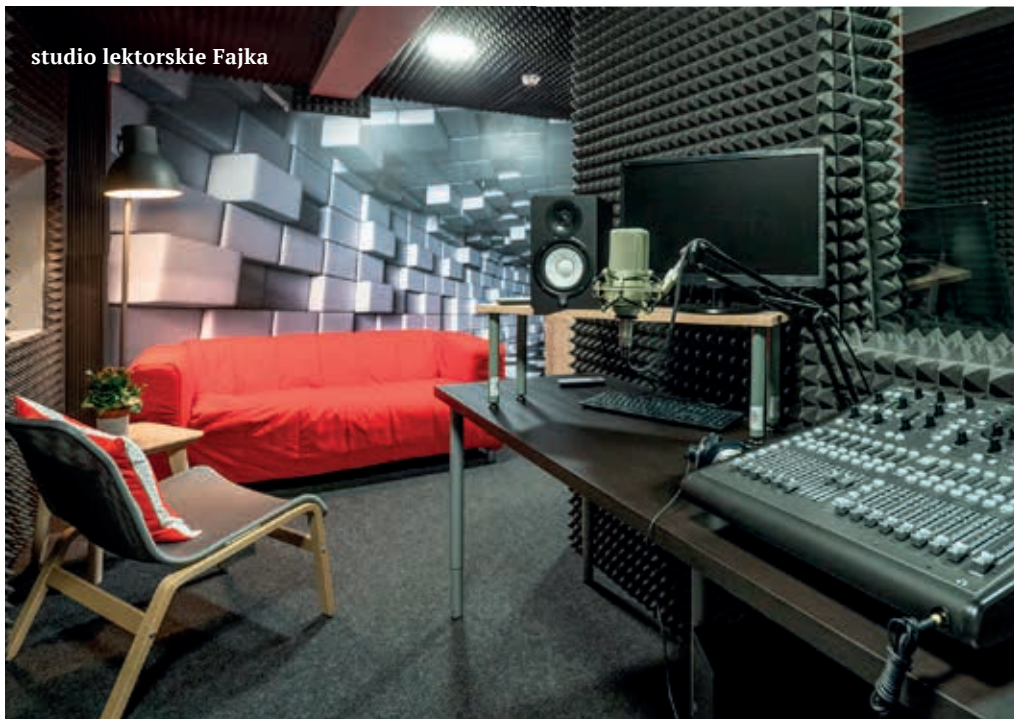
A pomysły rzeczywiście były niebanalne, bo jak opowiada Sobczyk, pracowników ChCK w tym „ściąganiu” artystów i publiczności mieli wspomagać... wolontariusze. - To była grupa przyjaciół, artystów związanych z Chorzowem, którzy pomagali rozkręcić działalność nowej placówki i trochę ją rozreklamować. I tak Wojciech Kuczok miał „ściągać” literatów, Czesław Jakubiec kabarety, Tomasz Kałwak - muzyków - przypomina. - Ale rozpędzaliśmy się z miesiąca na miesiąc. I było coraz lepiej. Był tu Wodecki z całą orkiestrą Filharmonii Zabrzeńskiej (to był styczeń 2009 roku - jak wynika z dokumentacji - przyp. red, a więc rok od otwarcia), było SBB - przypomina sobie. - Coraz częściej to do nas dzwoniли menedżerowie, mogliśmy pozwolić sobie na negocjacje korzystniejszych dla nas umów.



Kino Grafka



studio lektorskie Fajka



## Kogo tu nie było...



27 marca 2010 roku. Leszek Możdżer z orkiestrą Aukso pod dyktando Marka Mosia. „Siedem miniaturowych na fortepian improwizujący i smyczki”. Leszek Możdżer wystąpił jeszcze raz (już solo), na scenie ChCK kilka miesięcy później – 26 października 2010 roku na jednym z koncertów 10. edycji Festiwalu Stróżów Poranka



3 grudnia 2010 roku na scenie ChCK wystąpiła Monika Brodka. Promowała wtedy swoją płytę „Granda”



Koncert Universe i przyjaciele. 10 lutego 2010 roku



7 października 2010 r., spektakl Teatru Capitol z Warszawy – „Gąska” Nikołaja Kolady w reżyserii Grzegorza Chrapkiewicza. Wystąpili: Katarzyna Figura, Anna Gornostaj, Maria Dejmek/Anna Kózka, Tomasz Dedek, Cezary Morawski. Na zdjęciu Katarzyna Figura i Cezary Morawski



Justyna Steczkowska - koncert 8.03.2010



Maciej Maleńczuk  
- koncert 01.12.2013



Ania Wyszko  
- koncert 09.03.2013



Zakopower - koncert 02.03.2010



Dżem - koncert 04.10.2013

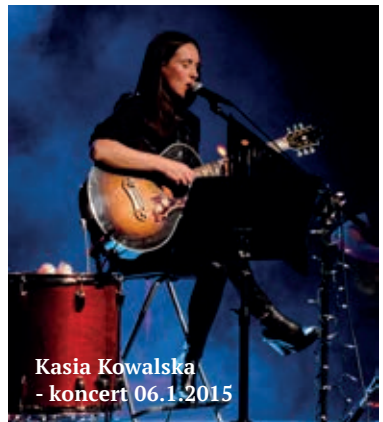
Patrycja Markowska - koncert 09.11.2012



Skaldowie - koncert 30.09.2015



Kasia Kowalska  
- koncert 06.1.2015



Waldemar Malicki  
- koncert 30.04.2012



Oberschlesien  
- koncert 05.03.2015





27 października 2012 roku, na scenie ChCK wręczono statuetki „Chłopca z Łabędziem” – najważniejsze nagrody miejskie w dziedzinie kultury. Nagrodę specjalną otrzymał Wojciech Kilar (na zdjęciu w towarzystwie prezydenta Chorzowa Andrzeja Kotali – z lewej i wiceprezydenta Wiesława Ciężkowskiego). Podczas uroczystości prezydent Chorzowa Andrzej Kotala uhonorował także dyrektorke Młodzieżowego Domu Kultury Małgorzatę Grabiańską-Kosior (nagrada prezydenta miasta w dziedzinie kultury, kategoria: upowszechnianie kultury) oraz aktorkę Alonę Szostak oraz muzyków – Grzegorza Nagurskiego i Tomasza Kałwaka (to laureaci w kategorii: osiągnięcia twórcze). Uroczystości towarzyszył koncert artystów Filharmonii Śląskiej

W repertuarach z pierwszych dwóch lat działalności ChCK widnieją m.in. nazwiska Janusza Radka, Ireny Santor, Piotra Bałtroczyka. Jest Novika, Krystyna Prońko, Universe, Indios Bravos, New Life'M, Stare Dobre Małżeństwo, Dorota Miśkiewicz, Tomasz Stańko, Zakopower, Mieczysław Szczeciński, Justyna Steczkowska, Vavamuffin, Leszek Możdżer z Aukso, Maria Peszek, Monika Brodka, zespół Śląsk, Poluzjanci z Kubą Badachem, Martyna Jakubowicz, IRA, Kasia Kowalska.

Każdego miesiąca występował gościnnie Teatr Muzyczny z Gliwic (to nawiązanie do tradycji Teatru Miejskiego, kiedy poprzedniczka Teatru Muzycznego, Operetka Gliwicka miała tu swoją drugą scenę) oraz Opera Śląska z Bytomia. Z lekkimi komediami przyjeżdżał warszawski Teatr Capitol. Urszula Kamysz-Zawadzka, która do pracy



w ChCK trafiła w drugiej połowie 2008 roku, zwraca uwagę na program „Chorzowska Akademia Teatralna” – w jego ramach do Chorzowa sprowadzano interesujące spektakle z całej Polski, a widzowie mogli je obejrzeć w przystępnej cenie (pierwszym z cyklu był monodram „Wakacjuszka” z Emilią Krakowską).

Joachim Otte, (przypomnijmy: w latach 1998 – 2010 wiceprezydent Chorzowa), zwraca uwagę na rozmach i różnorodność oferty ChCK i na to, że była to dokładna realizacja wcześniejszych założeń. „Chorzowskie Centrum Kultury będzie odgrywać kluczową rolę w rozwoju kultury wśród mieszkańców miasta. Istnienie nowoczesnej sali widowiskowej pozwoli na organizację większej liczby koncertów, widowisk i spektakli teatralnych. Taka różnorodność oferty kulturalnej spowoduje dotarcie do nowych grup odbiorców, którzy dotychczas nie byli konsumentami działań kulturalnych” – zapisano przecież w 2004 roku w „Studium wykonalności projektu: Adaptacja historycznego budynku byłego Teatru Miejskiego na potrzeby ChCK”.

Kiedy na pięciolecie funkcjonowania ChCK wydawało publikację „ChCK na piątkę” – na okładce małą czcionką w tle znalazły się nazwiska twórców, którzy do tej pory wystąpili tu na scenie. To liczba i zestaw nazwisk, które naprawdę imponują.

Już w pierwszym roku działalności ChCK pojawiły się w repertuarze duże imprezy cykliczne i festiwale. Z dużym rozmachem organizowany był np. Festiwal Stróżów Poranka, o którym jego twórca, Ryszard Sadłoń mówi, że był to wtedy największy festiwal chrześcijański w Polsce, z takimi wykonawcami jak np. Magda Anioł, Mumio, Leszek Możdżer, Dzieci z Brodą, Stare Dobre Małżeństwo, Chili My, Raz Dwa Trzy, Tomasz Budzyński. To festiwal, którego tradycja jest dłuższa niż historia Chorzowskiego Centrum, ale na kilka lat się tu zadomowił.

Innego zupełnie typu cykliczna impreza to np. festiwal perkusyjny Drum Festiwal. - Niesamowici artyści, absolutna czołówka światowa. Drum Fest zaczął się jakieś 30 lat temu w Opolu, a potem rozrastał na inne miasta (pierwszy festiwal odbył się w 1988 roku i nosił nazwę Opolskie Dni Muzyki Perkusyjnej – przyp. red). Zawsze też kilka koncertów odbywało się u nas. Na te imprezy przyjeżdżała publiczność z całej Polski – opowiada Damian Jambor, specjalista ds. merytorycznych w ChCK, w przeszłości także perkusista, więc ta impreza była mu szczególnie bliska. Wśród sław perkusji był w Chorzowie np.



24 października 2010 roku Magda Anioł świętowała w ChCK 10-lecie pracy twórczej. Gościnnie wystąpiła wtedy z nią Arka Noego



Graftman (Roman Szczepanek), gitarzysta, autor tekstów i kompozytor wystąpił 17 grudnia 2010 roku w koncercie z cyklu „Inne granie”

Ginger Baker, współzałożyciel popularnego zespołu Cream, uważany za jednego z najlepszych perkusistów świata, czy Australijczyk Virgil Donati. Z tym ostatnim wystąpił w Chorzowie Allan Holdsworth, słynny wirtuoz gitary. Z jego pobycem na ul. Sienkiewicza wiąże się pewna anegdota. Tuż przed koncertem Holdsworth wyszedł do sklepu obok ChCK kupić sobie wodę i został rozpoznany na ulicy przez fanów, zdążających właśnie na widowię. - I cały ten tłum za nim ruszył, zablokował niewielki sklep, zaczęło się rozdawanie autografów, robienie selfie, a czas mijał i muzyk nie potrafił tego przerwać – opowiada Jambor.

Ale zarówno Festiwal Stróżów Poranka jak i Drum Fest to imprezy, które funkcjonowały wcześniej już w przestrzeni kulturalnej i znalazły w ChCK gościnę. Inaczej było z „Innym granie”. O tym cyklu przypominają wszyscy moi rozmówcy związani z ChCK-iem w jego pierwszym, pionierskim okresie.



„Południca” na „Innym granie” 17 grudnia 2010 roku na scenie ChCK

## Inne granie

Pomysłodawcą „Innego grania” był Marcin Babko, dziennikarz muzyczny, wokalista, animator kultury i wydawca. – To on zaproponował, żeby pokazywać na scenie w Chorzowie młode, nieznane jeszcze zespoły muzyki alternatywnej, pomagać im zaistnieć. Grali muzykę niszową, ale bardzo ciekawą – mówi Damian Jambor, który jako pracownik ChCK odpowiadał za ten cykl i współpracował z Marcinem Babko przy organizacji koncertów. – To Babko wyszukiwał tę młodzież. Miał pełną autonomię, bo wiedzieliśmy, że ma najlepsze w tym środowisku rozeznanie, zajmował się muzyką jako dziennikarz Gazety Wyborczej, sam był również wokalistą w kilku zespołach. My dawaliśmy scenę, profesjonalną obsługę techniczną. Wiedzieliśmy, że ich widownia to młodzież, więc ceny biletów były symboliczne – po 5 zł, tak samo jak wynagrodzenie kapeli: 500 zł – tak tłumaczy ideę Ryszard Sadłoń. Pierwszy koncert odbył się w grudniu 2009 roku. Jako gwiazda wieczoru wystąpił zespół Muariolanza (grał ambient-jazz i miał już w portfolio dwie płyty) oraz chorzowskie zespoły Keira Is You oraz Clapham South.

Koncerty „Innego grania” odbywały się regularnie do 2016 roku. – Na każdym z nich grały trzy lub cztery grupy, przez ponad 6 lat, a to znaczy że przez naszą scenę przewinęło się ich co najmniej 200 – wylicza Jambor. Ale jednego z wykonawców zapamiętano w ChCK szczególnie. Koncert grupy Star Guard Muffin zaplanowany był na styczeń 2011 roku. Tymczasem wokalista grupy, Kamil Bednarek zgłosił się do popularnego telewizyjnego show „Mam talent”, jak burza przechodził przez kolejne etapy, finalnie zajął drugie miejsce i z dnia na dzień stał się ogólnopolską rozpoznawalną gwiazdą oraz idolem młodzieży. A tu w Chorzowie czekał go występ za 500 zł... Wprawdzie menedżerka próbowała sugerować, że teraz za taki koncert Bednarek bierze co najmniej 10 tys. zł, ale... - Zachował się honorowo, zagrał za umówioną wcześniej stawkę, tyle tylko że w związku z jego zobowiązaniami telewizyjnymi musieliśmy zmienić termin. Ale co my tutaj przeżywalismy pod kasą! Bilety sprzedaliśmy w ciągu dwóch godzin - śmieje się do dziś z tamtej sytuacji Ryszard Sadłoń.

„Inne granie” zniknęło z repertuaru ChCK po tragicznej śmierci Marcina Babki w 2016 roku, ale muzyka alternatywna obecna była na chorzowskiej scenie podczas Festiwalu Muzyki Nieprzymuszonej Kombinat. Odbywał się do roku 2019, dopóki jego organizacja nie uniemożliwiła pandemia Covid-19.

# Wszyscy na scenę



„Lalkarz” zdjęcia z premiery spektaklu 29 października 2009 roku

pową, Lekki Teatr Przenośny i klub teatralny dla dorosłych „Stanać przed publicznością”. Oprócz tego warsztaty plastyczne dla najmłodszych „Malowanko”, warsztaty plastyczne dla młodzieży i dla dorosłych, zajęcia edukacyjne komputerowe i logopedia artystyczna „Popraw swoją dykcję”.

W roku 2009 grupy „Tendi” i STEP Tomasza Micha miały już gotowe własne produkcje. Oni też chcieli pokazać się na scenie, w końcu byli u siebie...

Premiera spektaklu „Lalkarz” tancerzy z „Tendi” odbyła się 29 października 2009 roku, a musicalu „Skóra i lateks” – Show Tanecznego STEP Tomasza Micha we współpracy z Lekkim Teatrem Przenośnym kilka miesięcy później. Obydwa tytuły były bardzo dobrze ocenione, Tomasz Mich za choreografię do „Skóry...” uzyskał nominację do Złotej Maski, najważniejszej nagrody teatralnej w regionie.

Również Lekki Teatr Przenośny, który skromnie przycupnął w małej kameralnej salce teatralnej na trzecim piętrze budynku administracyjnego ChCK, w roku 2010 miał już dwie samodzielne premiery za sobą („Druga strona obrazu” i „Dojenie kanarków”). - Zaczęliśmy więc pokazywać

Trochę w cieniu tych wielkich wydarzeń cały czas trwała mrówcza praca grup twórczych i edukacyjnych. Na początku 2009 roku w Chorzowskim Informatorze Kulturalnym wyliczono te aktywności: warsztaty wokalne dla dzieci, dziecięcy zespół wokalny „Kalejdoskop”, „Chorzowskie Działble” – chór dla dzieci w wieku 3-7 lat, zajęcia muzyczno taneczne „Brzdąc”, zespół wokalny „Voices” (młodzież od 13 lat), Chór Lutnia, orkiestra rozrywkowo-koncertowa Darek Band, zespół tańca nowoczesnego dla dzieci, zajęcia taneczno baletowe, Studio Tańca Współczesnego „Tendi”, Studio Musicalowe STEP, Wyginam śmiało ciało – zajęcia taneczne dla pań, grupa hip-hopowa,



Show taneczne STEP Tomasza Micha. Scena ze spektaklu „Skóra i lateks” z roku 2010

i sprzedawać efekty pracy naszych grup twórczych. Na początku na widowni zasiadali głównie znajomi i członkowie rodzin, ale z czasem do naszych odbiorców dotarła informacja, że do ChCK warto przyjść nie tylko na obce, impresaryjne imprezy. Uznali, że warto zapłacić i zobaczyć także spektakle przygotowane z amatorami przez naszych instruktorów – mówi Sobczyk.

W 2009 roku Chorzowskie Centrum Kultury zaczęło przygotowywać Chorzowski Informator Kulturalny – miesięcznik, w którym zamieszczano repertuar wszystkich instytucji kulturalnych w mieście (informator ukazuje się do tej pory, po liftingu merytorycznym i w zmienionej szacie graficznej – jako Magazyn Chorzów Miasto Kultury – przyp. red.). Lektura kolejnych numerów i roczników pisma informatora po latach pozwala prześledzić dzień po dniu i tydzień po tygodniu, co działo się w ChCK.

Wśród setek propozycji, niektóre pojawiają się cyklicznie przez wiele lat. Tak jak np. comiesięczne spotkania „Pogodomy o Śląsku” – Marek Szołtysek prowadził je od 2008 do 2017 roku. Podobnie cykl „Twoja podróż w centrum uwagi” (od 2008 do 2013 roku) i „Przewodnik opowiada” (od 2013 roku). Każdego miesiąca dzieci przychodziły na „Małą akademię jazzu”, każdego roku miały (i mają) swoje festiwale - Chorzowski Festiwal Przedszkolaków „Bobas” i organizowany przez miasto Chorzowski Festiwal Nauki. To tu zdomowił się Turniej Sztuki Recytatorskiej „Promuj Śląsk”, a odbywające się na terenie chorzowskiego skansenu „Śląskie Gody” są również przygotowywane przez ChCK. Chorzowskie Centrum Kultury jest również partnerem ogólnopolskich wydarzeń festiwalowych: m.in. Jazz i Okolice, Bluestracje, Jazz i Literatura, Międzynarodowego Studenckiego Festiwalu Folklorystycznego, Międzynarodowego Festiwalu im. G.G. Gorczyckiego, Ogólnopolskiego Festiwalu Piosenki Żeglarskiej „Tratwa”. Od 2012 roku ChCK jest gospodarzem gali Nagród Korczakowskich, od 2014 roku - konkursu sztuki słowa – Towary Liryczne Agnieszki Osieckiej.

Od 2013 roku, dopóki nie powstało kino „Grajfka”, sala widowiskowa pełniła rolę sali kinowej – wyświetlano tu regularnie filmy. ChCKino miało w ten sposób choć trochę zapełnić lukę po zamknięciu „Panoramy”, jedyne kino w mieście. To wtedy również jako stała propozycja pojawiły się „Rodzinne niedziele w ChCK” – poranki ze spektaklami, koncertami lub filmami familijnymi. Posiadacze karty Bajtel (wydawano je już od 2010 roku) mieli na nie specjalne zniżki.

Kabaret Młodych Panów - 25.01.2014



Paranienormalni - 14.03.2014



Reggae Rap Festival RAHIM  
- 05.2010

Spektakl Klimakterium - 08.02.2014



Kabaret Hrabi - 15.11.2014

# Reduta znów tu jest

W roku 2011 zastępcą dyrektora Antoniego Sobczyka została Jolanta Motyka, polonistka, pedagog, propagatorka kultury i miłośniczka teatru. - Teatr był mi bardzo bliski ze względu na moje dotychczasowe działania, szczególnie związane z prowadzeniem autorskiej klasy teatralnej w III Liceum im. Stefana Batorego w Chorzowie. Zresztą nie tylko bezpośrednio z tą klasą, ale także z uczniami tej szkoły, którzy teatrem byli zainteresowani – wyjaśnia Jolanta Motyka, która bardzo szybko zaczęła dokładać nowe elementy do programu ChCK.

To za jej sprawą np. reaktywował się amatorski zespół teatralny Reduta Śląska, przed laty jeden z najlepszych w swojej kategorii w Polsce. Swoją pierwszy spektakl nowa Reduta pokazała 23 lutego 2013 roku, a od tego czasu przygotowała w sumie 11 tytułów, które pokazuje nie tylko na scenie ChCK (choć Jolanta Motyka przyznaje, że tych wyjazdów mogłoby być więcej), a z festiwali regularnie przywozi nagrody.

- Reaktywacja Reduty miała bardzo duże znaczenie symboliczne. To było nawiązanie wprost do działalności przedwojennego Domu Ludowego i refleksja, jaką funkcję ta instytucja pełniła przed wojną, jak istotny był i jest amatorski ruch teatralny – podkreśla obecny dyrektor ChCK Tomasz Ignalski.

Autorskim pomysłem Jolanty Motyki był także festiwal teatrów amatorskich, który w ciągu 10 kolejnych lat dorastał i ewoluował z Festiwalu Szkolnych Małych Form Artystycznych w pierwszej edycji, do Festiwalu Amatorskiego Ruchu Artystycznego w 2021 roku.

Po jednym z takich festiwali do ChCK jako instruktorka trafiła Ewa Skowiera (Jolanta Motyka wypatrzyła ją w 2013 roku, Ewa Skowiera z dziećmi z Zespołu Szkół nr 2 w Mikołowie przygotowała wtedy zwycięski spektakl „Brzydkie kaczątko”). - W Chorzowskim Centrum Kultury Ewa Skowiera z dziecięcą grupę „Zwierciadło” przygotowała spektakle „Most do Terabithi”, „Król Bul”, „Baśń o grającym imbryku”, „Alicja w Krainie Czarów”, „Calineczka” – wylicza Natalia Gruszczyńska z ChCK. „Zwierciadło” podzielone jest na dwie grupy – grupę młodszą, gdzie ćwiczą dzieci od 7 do 10 lat i starszą. Ta ostatnia w sezonie 2021/2022 pod kierunkiem Edyty Listek przygotowała spektakl „Oskar i pani Róża” Niektóre z dzieci występujących w spektaklach „Zwierciadła” na co dzień przychodzą na zajęcia do grupy taneczno-baletowej „Happy”, prowadzonej przez Natalię Gajewską, (wielu chorzowian kojarzy ją z desek Teatru Rozrywki, ponieważ od lat jest tam tancerką zespołu baletowego). – Natalia Gajewska pracuje jako instruktorka w ChCK od 2008 roku, a wcześniej była związana z MDK Centrum. Jest doskonałym pedagogiem. Uczy dzieci podstaw tańca i baletu. I choć sama nie tworzy spektakli, jej wychowankowie biorą udział w produkcjach „Tendi” („Mała Syrenka”, „Królowa śniegu”, „Cudowna lampa Aladyna”) – uzupełnia Beata Baran, odpowiadająca za edukację kulturową w ChCK.

## Drzwi szeroko otwarte

W 2015 roku dyrektorem Chorzowskiego Centrum Kultury zostaje Tomasz Ignalski, doświadczony menedżer kultury. Wcześniej przez 13 lat kierował Miejskim Domem Kultury Batory w Chorzowie, nowoczesne zarządzanie podobnymi obiektami podglądał też w USA (był m.in. uczestnikiem programu International Visitor Leadership Departamentu Stanu USA). Ignalski jest przekonany, że to nie impresariat, nie gwiazdy czy popularne spektakle ściągane z warszawskich teatrów, powinny dominować w ofercie ChCK.

-Widzowi jest obojętne, czy kupi bilet na koncert i obejrzy go tu, czy w jakimkolwiek innym miejscu. Funkcja miejskiej instytucji kultury powinna być inna – mówi. Wyobraża ją sobie jako miejsce, gdzie mieszkańcy nie tylko biernie uczestniczą w kulturze, ale i sami ją tworzą. Dlatego proponuje odejście od impresariatu jako głównego zadania, na rzecz społecznej współpracy z lokalnymi grupami i działaczami kultury.

Ta koncepcja wyjścia centrum na zewnątrz i otwarcia drzwi mieszkańcom właściwie była z jednej strony propozycją, a z drugiej odpowiedzią na coraz głośniejsze formułowane postulaty środowisk twórczych i ich oczekiwania. No i miał ją już przetestowaną w mniejszej skali w MDK Batory.

Koncepcję tę zaczyna powoli, ale konsekwentnie realizować w instytucji kultury na Sienkiewicza.

W ChCK powstają kolejne miejsca, gdzie te środowiska mogą się odnaleźć. To m.in. społeczna Galeria Antresola, Galeria w Bramie (uzupełnienie Miejskiej Galerii Sztuki MM, w której prezentowani są profesjonaliści), Scena pod Schodami.

To również ujęcie w ramy i poszerzenie dotychczasowej działalności okołoteatralnej Chorzowskiego Centrum Kultury: powstaje program „Scena powszechna”, wykorzystujący potencjał działających już tu grup twórczych oraz licznych wydarzeń teatralnych. Jego ideą jest łączenie pasjonatów i artystów profesjonalnych wokół sceny, szersza prezentacja ich dorobku, możliwość wymiany doświadczeń. Kwartalnik „Prowokator Teatralny” ma te wszystkie działania dokumentować i propagować.

Ignalski widzi również, jak bardzo zmienia się centrum Chorzowa, jak pustoszeje ulica Wolności. To czas, kiedy ludzie wolą spacerować po galeriach handlowych, przyciągających nie tylko ofertą kupna, ale i rozrywką, bo to w nich również organizowane są wystawy, pokazy mody, castingi i konkursy. Ignalski jest świadkiem rozmów przedsiębiorców z ulicy Wolności z władzami miasta, gdzie ci pierwsi wskazują, jak trudno utrzymać im w obecnej sytuacji biznes.



Dlatego kiedy Tomasz Ignalski pod koniec 2015 roku obejmie stery w ChCK, od razu rzuca rękawicę „tym z Wolności”: zróbmy wspólnie festiwal, rozruszajmy ulicę. My zajmujemy się organizacją, ale to wy zaproponujcie, kto powinien wystąpić. No i to dla was też okazja, żeby się zaprezentować ze swoją ofertą gastronomiczno-handlową.

Pierwszy festiwal Kreacji i Animacji SamoVolka odbył się w czerwcu 2016 roku. – Aktywowanie ulicy Wolności, taki był główny cel wydarzenia. Dlatego wszystkie imprezy festiwalowe odbywały się albo tam, albo w najbliższej okolicy. Wcześniej takim miejscem plenerowych występów w Chorzowie była Szttygarka i Park Śląski. A Rynku jeszcze nie było (wyremontowano go w roku 2019 – przyp. red.). Wymyśliliśmy miejsce przy poczcie. Jest idealne, ludzie się mogą gromadzić wzdłuż ulicy. I rzeczywiście, przedsiębiorcy się włączyli, mieli swoje stoiska, a właścicielka klubu muzycznego „Szuflada” była pomysłodawczynią występu głównej gwiazdy wydarzenia, zespołu Łąki Łan – wyjaśnia Barbara Wichary, zajmująca się promocją i PR w ChCK. Impreza to festiwal kreacji i animacji, więc różnorodnych propozycji dla mieszkańców była masa: po Wolności jeździł zabytkowy tramwaj, był koncert na cewkach Tesli grupy Gromowładni, taniec na linach, różne działania parateatralne, performatywne, teatr ognia, pokaz laserowy, taniec uliczny, flashmob, mural, warsztaty plastyczne, pokazy sitodruku, a nawet koncert w przestrzeni dworca... Nie wszystkie te wymieniane jednym tchem przez Barbarę Wichary wydarzenia odbyły się w ramach pierwszej SamoVolki w 2016 roku. Potem były kolejne edycje, a Barbara Wichary i Damian Bączyk pracowali przy organizacji wszystkich (dopóki w 2020 nie przystopowała ich pandemia Covid-19) i traktują imprezę jako całość.



I była jeszcze „Kultura na Wolności” – program mikrograntów na inicjatywy społeczne realizowane w centrum Chorzowa. Znowu chodziło o „zwiększenie udziału grup nieformalnych w życiu społeczno-kulturalnym (...), pobudzanie i wzmacnianie aktywności społecznej (...) odkrywanie i wspieranie oddolnych inicjatyw kulturotwórczych (...)” – jak zapisano w projekcie. A co istotne dla realizowanej przez nowe

kierownictwo ChCK koncepcji działania – celem projektu „Kultura na Wolności” miało być szukanie „nowych obszarów współpracy i nawiązanie lepszej komunikacji pomiędzy Chorzowskim Centrum Kultury i jego pracownikami a mieszkańcami Chorzowa”. W 2016 roku spośród ponad 20 zgłoszonych projektów wybrano i zrealizowano pięć. Powstałe w ramach projektu murale, czyli portrety kilkorga chorzowian ulokowane na murach kamienic przy Wolności pewnie pozostaną w przestrzeni miasta jeszcze przez lata....

Barbara Wichary przypomina jeszcze jeden „terenowy” projekt realizowany w celu ożywienia ul. Wolności: One Man Act Festiwal, czyli cykl minikoncertów ulicznych.

– Miniscenę budowaliśmy wprost na ulicy. Występowali na niej różni artyści, prezentujący różne style muzyczne, z Polski i zagranicy. Wyobraźmy sobie: ktoś idąc ulicą niespodziewanie widzi i słyszy coś interesującego, zatrzymuje się, może posłuchać. A wszystko dzieje się w miejskiej infrastrukturze. Czyli np. przejeżdża tramwaj, ktoś wygląda przez okno, ktoś siedzi w kawiarni... Muzyka wpisana w życie ulicy – wyjaśnia. Ten festiwal również miał kilka edycji - w roku 2019 artyści występowali już na scenie na Rynku. Ale zawsze w zapowiedziach wydarzenia znajdujemy zapis: wstęp wolny.

W ramach działalności impresaryjnej pojawia się nowy cykl: „+21”. Chodzi o pokazanie artystów którzy w ostatnich latach królują na listach przebojów, a ich koncerty gromadzą tysiące fanów. W tym cyklu wystąpili w Chorzowie m.in. Korteż, Mela Koteluk, Julia Marcell, Fismoll, Ørganek, The Dumplings, Marcelina, Lao Che, Marika, Miuosh, Dawid Kwiatkowski, L.U.C., Eivør, Mery Spolsky, Smolasty, Skubas, O.S.T.R., Kartky, Sarius, Margaret, Błażej Król, Dwa Sławy.

W ChCK powstają kolejne przestrzenie: najpierw kino Grajka (w styczniu 2017 roku włączone do sieci „Kin za Rogiem”), a potem Studio Lektorskie Fajka – profesjonalne studio radiowe.

A Ignalski cały czas powtarza jak mantrę: ChCK ma być otwarte. Ma być instytucją, która troszczy się o lokalną społeczność, która tworzy środowisko. Otwiera drzwi dla społeczników i twórców kultury.

W jaki sposób? - Proszę bardzo: Dwa razy w miesiącu spotykają się u nas seniorzy z klubu „Seniorzy w podróży”. My im nie narzucamy, co mają oglądać, o czym dyskutować. Udostępniamy tylko miejsce, salę kinową. Publiczna instytucja kultury to wg mnie miejsce, które ludzie sami sobie stworzą – podaje przykład. - Kultura ma być oddolna – dodaje. Jest dumny z młodzieży, która zapukała do drzwi ChCK i której mógł pomóc realizować marzenia o własnym społecznym radiu. Tak powstało Radio Klang, stworzone w studiu na trzecim piętrze ChCK (typowe radio społeczne, jego twórczynie to dwie młode dziennikarki Paulina Pikiewicz i Weronika Stencel). Podobnie oddolną inicjatywą jest projekt KulturOK, czyli projekt zainicjowany i realizowany przez chorzowską młodzież w przestrzeni ChCK-owskiej „Sceny pod Schodami”. Kolejną taką grupą, która odnalazła się w ChCK w ostatnich latach jest Zespół Tańca Indyjskiego „Natarang”.

- ChCK to coś więcej niż normalny dom kultury. To miejsce, które ściąga i gromadzi wokół siebie środowisko ludzi kultury, seniorów, młodzież – chorzowian w każdym wieku. To instytucja, która z jednej strony pozwala uczestniczyć w kulturze, z drugiej umożliwia jej tworzenie. Pomaga realizować marzenia młodych ludzi, którzy chcą poproćbować swoich sił na scenie. To miejsce żyje, nieustannie coś się dzieje. Wiem jak mocno ich bolało, kiedy w czasie pandemii musieli się zamknąć – zauważa wiceprezydent Chorzowa, Wiesław Ciężkowski.

## W cieniu pandemii

Ostatnie dwa lata działalności Chorzowskiego Centrum Kultury musiały zostać podporządkowane sytuacji epidemicznej w Polsce i świecie. W połowie marca 2020 roku z powodu pandemii Covid-19 trzeba było w ogóle odwołać wszystkie wydarzenia, a zajęcia grup twórczych mogły być realizowane z dużymi ograniczeniami. Ponieważ nie było wiadomo, jak długo potrwa lockdown, kolejne koncerty i spektakle zaplanowane na marzec i kwiecień, a potem maj były przenoszone na czerwiec i wrzesień. Tak przesunięto np. koncert Carrantuohill, spektakl Natarang „Piękna i Bestia”, koncert wiedeński, Festiwal Małych Form Teatralnych, koncert Edyty Geppert, a „Jezioro łabędzie” Narodowego Balletu Klasycznego z Kijowa zostało w ogóle odwołane. Takie przenoszenie imprez na inne terminy w kolejnych miesiącach i latach stało się niestety koniecznością.

Imprezy z udziałem publiczności odwoływano, ale w pierwszych tygodniach pandemii pracownicy Chorzowskiego Centrum Kultury zaangażowali się w inną działalność: w foyer ChCK we współpracy ze stowarzyszeniem Warsztat Miejski i wolontariuszami w ramach akcji „Śląsk drukuje dla medyków w koronie” drukowali i składali przyłbice, które trafiały potem do ośrodków zdrowia i szpitali.

Wydarzenia kulturalne dla publiczności w tych pierwszych miesiącach pandemii udostępniano online. ChCK informował chorzowian, że za pośrednictwem mediów społecznościowych we wtorki można oglądać spektakle dla dorosłych, w piątki – koncerty i musicale, w niedziele – wydarzenia dla dzieci. Spektakl „Lalkarz” Studia Tańca współczesnego „Tendi” został nagrany i pokazany online w ramach Międzynarodowego Dnia Tańca, podobnie można było obejrzeć „Ulijankę” Reduty Śląskiej (akcja: zostań w domu i zobacz spektakl online #CHCKONLINE). Tak samo odbywały się spotkania autorskie (np. Andrzej Matysik i Jacek Kurek rozmawiali o książce „Mój Blues”) i warsztaty (wspólny z galerią Sztuki Muzycznej i Obrazu projekt „Spinacz. Społeczność, intermedialność, edukacja”), kolejne spektakle ChCK-owskich grup twórczych („Spotkania” grupy Tendi, „Utopcowe opowieści” Reduty).

Kiedy latem 2020 roku sytuacja epidemiczna była w miarę stabilna – udało się przeprowadzić, choć częściowo zdalnie – kolejny Festiwal Małych Form Teatralnych. Ciekawą formą spotkania z publicznością był koncert samochodowy na parkingu MOSiR-u (śpiewały Frele). W lipcu 2020 roku wróciły seanse w kinie Grajfk, Lekki Teatr Przenośny pokazał „Parady”, a pod koniec miesiąca wystąpił Feel (ze względu na obostrzenia uczestniczyło w nim 77 osób). W sierpniu publiczność na żywo mogła słuchać Œrganka i Andrzeja Kowalczyka, Joanna Kołaczowska zainaugurowała cykl „Piosenki z tekstem”. We wrześniu 2020 roku praca ChCK odbywała się „normalnie”. Trwały próby do kolejnej premiery Studia Musicalowego „Step” (pod taką nazwą występuje od 2015 roku), czynne było kino Grajfk, spotykali się członkowie Artystycznej Akademii Seniora i Reduty, wrócił cykl „Przewodnik opowiada”. Dla publiczności wystąpił zespół Universe, Andrzej Andrus, Studio Musicalowe

„Step” (premiera „Korpo”), Lekki Teatr Przenośny, a Teatr Górnos Śląski Mariana Makuli pokazał „Zolyty”. W repertuarze pojawiły się imprezy dla dzieci.

W październiku 2020 roku na miejskiej inauguracji roku kulturalnego zagrał Waldemar Malicki. W tym samym miesiącu wystąpili jeszcze: Kabaret Młodych Panów, raper Kartky, Studio Tendi Suivant pokazało „Księżę Dżungli” (jej premiera odbyła się w lutym 2020 roku, tuż przed pandemią), a Reduta „Ulijankę” i „Przycisk”. W ramach XV festiwalu im. G.G. Gorczyckiego odbył się koncert Olgi Pasiecznik i Anny Radziejowskiej, a w ramach VI Festiwalu Jazz i Literatura wystąpili Piotr Orzechowski (20 października) i Jan Ptaszyn Wróblewski (22 października).

W listopadzie, wraz z kolejną falą pandemii, większość imprez była znów odwoływana bądź przenoszona na inne terminy, choć na początku miesiąca jeszcze zdążył zagrać zespół Czerwony Tulipan (35-lecie działalności), a 75-lat świętowała Miejska Biblioteka Publiczna w Chorzowie.

W tym czasie grupy twórcze próbują pracować normalnie – Ewa Skowiera np. przygotowuje ze „Zwierciadłem” spektakl „Calineczka”, choć zaplanowana na 2 grudnia premiera zostaje przeniesiona na 2021 rok. Coroczne spotkanie dzieci z Mikołajem w 2020 roku odbywa się już online. Podobnie jak koncert jazzowy Ewy Urygi, grupy Adam Kulisz Trio i Krzysztofa Głucha, wernisaż „Oknem seniora”, oraz Koncert Świąteczny Chorzowskich Środowisk Twórczych.

Podobnie zdalnie spotyka się z artystami publiczność na początku roku 2021. W ramach „Rodziny niedziel” (bo w ChCK starają się utrzymać stałe cykle, do których widzowie się już przyzwyczaili) grupa „Tendi” pokazuje „Kopciuszka”, w lutym - wokalistki Studia Musicalowego STEP Tomasz Micha nagrywają koncert „My love, my life” a Lekki Teatr Przenośny : „Rozmowy o tym, co nie jest i nigdy nie było” – to tylko niektóre przykłady.

Ale też to właśnie wtedy, dokładnie 9 stycznia 2021 roku, oficjalnie zaczyna nadawać Radio Klang. Na otwarcie zaplanowano koncert transmitowany na żywo ze studia lektorskiego Fajka. Wystąpili Paszka i Piotr Jeziorko – Aether CTRL.

3 marca w końcu może odbyć się kilka razy przekładana premiera „Calineczki”, trwają próby do spektaklu „Korpo”, spotykają się seniorzy, członkowie innych grup twórczych. Z miesięcznego planu pracy w ChCK dowiadujemy się, że na 18 marca zaplanowany jest montaż scenografii i ustawianie świateł do koncertu Universe, ale już przy dacie koncertu (19 marca) znajduje się odręczna notatka: „przeniesiony na maj” (potem był jeszcze przekładany na październik, a ostatecznie odbył się dopiero w grudniu 2021 roku – przyp. red.). Tak samo na maj przeniesiono koncert jubileuszowy grupy Darek Band. Następną odręczną notatką w planie pracy brzmi: „zamknięcie instytucji od 20 marca do 25 kwietnia 2021” .

I choć kolejne wydarzenia znów są dostępne dla widzów głównie online, to warto odnotować, że tam, gdzie to możliwe – pojawia się możliwość kontaktu ze sztuką „na żywo” – np. w Galerii w Bramie w kwietniu dostępna jest wystawa fotografii i wierszy Iwony Suwały, chorzowianki na stałe mieszkającej w Wielkiej Brytanii.

Przed wakacjami odbył się przekładany kilka razy koncert jubileuszowy Darek Band, połączony z 10-leciem Miejskiej Orkiestry Chorzów (obydwa zespoły prowadzi Dariusz Barwiński) i premiera „Bleee...” zespołu Reduty Śląskiej (19 czerwca). Wcześniej z okazji Dnia Dziecka Zespół Tendi Suivant gra „Księżę dżungli”, a Studio Musicalowe Step - spektakle „Korpo”. Odbywają się seanse w Grajfcie, koncert finałowy III edycji warsztatowego studia wokalnego, spektakl dyplomowy Art. Play, przesłuchania finałowe i Gala FARA (finał na Rynku w Chorzowie), spotkanie autorskie i promocja książki Ingmara Villqista „Królewska Huta. Baśń miejska”.

W lipcu 2021 roku w budynku ChCK odbywają się pokazy w ramach Festiwalu Tańca Indyjskiego Kuchipudi, a w sierpniu spektakl tańca Bollywood na chorzowskim Rynku (obydwa wydarzenia zorganizowane przez Natarang). Przez całe lato spotykają się seniorzy z Artystycznej Akademii Seniora – mają nawet warsztaty wyjazdowe w Zubrzycy. Gra Reduta Śląska i Studio Musicalowe „Step”.

Jesień 2021 roku i początek 2022 roku to już pandemiczna normalność. Kalendarz imprez wypełniony, ale publiczność musi liczyć się z tym, że na widowni jest zmniejszona liczba miejsc, że w pomieszczeniach obowiązkowe są maseczki na twarzy, że przed wejściem należy wypełnić stosowne oświadczenie oraz że w każdej chwili impreza może zostać odwołana, bo albo pojawią się nowe przepisy dotyczące organizacji imprez, albo artysta zachoruje bądź znajdzie się na kwarantannie.

W tym trudnym sezonie na deskach Chorzowskiego Centrum Kultury zagościł zespół Opery Śląskiej, który w czasie gdy w macierzystym budynku w Bytomiu trwał remont, w Chorzowie m.in. przygotował i wystawił premierę spektaklu „Sekret Requiem/Requiem D-moll” W. A. Mozarta, w reżyserii Michała Znanieckiego i choreografii Jacka Tyskiego.

Po 24 lutym 2022 roku z kolei, po agresji armii rosyjskiej na Ukrainę, Chorzowskie Centrum Kultury włączyło się w ogólnopolską akcję pomocy ukraińskim uchodźcom. – Były to koncerty i spektakle charytatywne, także z artystami ukraińskimi, a w ramach projektu „Solidarni z Ukrainą” przez kilka miesięcy prowadziliśmy kursy podstaw języka polskiego – wylicza Jolanta Motyka.

W czerwcu, na zamknięcie trudnego sezonu 2021/2022 Studio Musicalowe Step pokazało najnowszą premierę – musical „Tron”, odbyła się także kolejna edycja FARA.

# Teatr Reduta Śląska



Reduta Śląska na deskach Chorzowskiego Centrum Kultury swój pierwszy spektakl zagrała 23 lutego 2013 roku – była to „Tragedia prześlicznej Ulijanki i dojrzałego Edmunda”, autorstwa i w reżyserii Mirosława Orzechowskiego. Orzechowski w ChCK był już nieźle zadomowiony, bo od lat prowadził tu inny teatr amatorski – Lekki Teatr Przenośny. A Reduta miała za sobą prawie 80-letnią historię i... 18-letnią przerwę, wymuszoną przez zewnętrzne okoliczności. Powstały w latach 30. ubiegłego wieku teatr był jednym z najlepszych zespołów amatorskich w Polsce, zarówno przed drugą wojną światową, jak i po niej. Utrzymał się do końca PRL-u, ale poległ ostatecznie w latach 90., po stracie stałej siedziby i mecenasa. Te lata świetności i późniejsze zawirowania pięknie opisuje Krzysztof Knas w monografii poświęconej Reducie Śląskiej, wydanej w roku 2013, już po jej reaktywacji (Krzysztof Knas, Reduta Śląska 1933... 2013, Chorzowskie Centrum Kultury, Chorzów 2013).

A jak do tej reaktywacji doszło? Wszyscy, których o to pytam są zgodni: to pomysł nowej wicedyrektorki Chorzowskiego Centrum Kultury, Jolanty Motyki (pracuje w ChCK od września 2011 roku). Ona sama o tamtym pomysle mówi tak: - Sama nazwa „Reduta Śląska” funkcjonowała w świadomości chorzowian, ale była wspomnieniem. Wspomnieniem czegoś wartościowego, z czego utratą mieszkańcy już się pogodzili. Nie da się ukryć, że nawet amatorski teatr, który wszystkie swoje działania opiera na całkowicie nieodpłatnej pracy osób z nim związanych, pasjonatów, dla których liczy się tylko teatr, musi mieć gdzieś swoją siedzibę. Nie sposób prowadzić prób w kolejnych domach aktorów i nie da się tak rozwijać teatru. Ten moment, kiedy zostałam zastępcą dyrektora, to był czas, kiedy Reduty nie było w Chorzowie, ale na szczęście byli redutowcy – wyjaśnia Jolanta Motyka i dodaje, że w dotarciu do nich pomógł jej wiceprezydent Chorzowa Wiesław Ciężkowski. Numer telefonu do pani Barbary Michalik, który uzyskała od prezydenta Wiesława Ciężkowskiego rozpoczął całą lawinę późniejszych działań...

I tu na scenę wkracza pani Barbara Michalik, była wieloletnia członkini Reduty, pasjonatka ruchu amatorskiego. Potwierdza, że to od prezydenta Ciężkowskiego, a potem dyrektor Motyki usłyszała o propozycji reaktywacji teatru. - Kiedy zaczęłam kontaktować się z pozostałymi, żyjącymi jeszcze członkami Reduty, nikt nie miał wątpliwości. Oczywiście chcemy znów grać – wspomina. Barbara Michalik wymienia nazwiska: Leszek Lubaszewski, Barbara Borys-Lubaszewska, Danuta Markiewicz, Klaudiusz Keil, Adam Wrocławczyk, Tadeusz Michalak, Maria Sroka, Bolesław Szkaradek, Klaudia Korpowska, Janusz Balcer – to ci ze starej ekipy, ale pojawili się także nowi. - Ja w przerwie, po zamknięciu pierwszej Reduty, prowadziłam teatry amatorskie – pracowałam z młodzieżą i tej młodzieży ciągle opowiadałam o Reducie. A kiedy przyszło mi na nowo Redutę organizować, ci moi wychowankowie przyszli za mną – mówi Barbara Michalik.

Z czasów pracy z młodzieżą pani Barbara ma jeszcze jedno, osobiste wspomnienie. - Kiedy wiedzieliśmy już, że nie da się utrzymać Reduty Śląskiej, kiedy straciliśmy naszą siedzibę w Domu Kultury Kościuszko, pojawiło się pytanie, co zrobić z majątkiem zespołu, kostiumami, rekwizytami i elementami scenografii, niejednokrotnie bardzo wartościowymi. I przekazaliśmy to wszystko Szkole Podstawowej nr 5 w Chorzowie, która miała odpowiednie zaplecze i prowadziła klasę o kierunku teatralnym. A jakiś czas później zaproszono mnie do jury festiwalu teatralnego, który się w tej szkole odbywał. Byłam w nim jurorką przez sześć edycji. I proszę sobie wyobrazić moje uczucia, kiedy zobaczyłam młodzież w tych kostiumach... Każdy przypominał mi kolegankę, kolegę z zespołu, postać, którą grał... Nie do opisania wspomnienia... Umieranie Reduty na moich oczach. Na szczęście mogłam się cieszyć, że kostiumy są przynajmniej użyteczne – jeszcze teraz po latach Barbara Michalik wzrusza się, kiedy to opowiada.

W 2012 roku sytuacja się jednak zmieniła – po pomyśle wicedyrektorki Chorzowskiego Centrum Kultury. - Nie ukrywam, że wszystkie te zadania były dość trudne. Oczywiście pasja redutowców i zaangażowanie, by odtworzyć tamtą działalność to niewątpliwie największy atut Reduty, ale zaistnienie teatru z nowym spektaklem wiązało się z wieloma niewiadomymi. Kiedy toczyły się rozmowy związane z reaktywacją teatru, wszyscy uświadamiali sobie, że jest to też ogromne wyzwanie finansowe – przypomina tamte wydarzenia Jolanta Motyka. - Reduta o scenografię poprosiła potomka założy-



„Ulijanka” – wersja z 2018 roku w reżyserii Beaty Chren. Na zdjęciu: Daria Kasprzak, Brygida Hałata, Beata Makowska

cieli zespołu - Jerzego Franciszka Michalaka, scenografa z ogromnym dorobkiem artystycznym. Ta scenografia i kostiumy wymagały dużych środków finansowych. To było naprawdę trudne wyzwanie. Szukaliśmy jakiejś formuły, najlepszego sposobu działania i tym tropem było funkcjonowanie Reduty jako grupy twórczej Chorzowskiego Centrum Kultury – precyzuje.

Ten pierwszy spektakl po reaktywacji („Tragedia prześlizniętej Ulijanki i dojrzałego Edmunda” – przyp. red.) to współpraca nie tylko z Mirosławem Orzechowskim i jego Lekkim Teatrem Przenośnym, ale także chorzowskim chórem Lutnia (działającym także – przypomnijmy - w strukturach ChCK). - Pojawiły się w spektaklu sekwencje muzyczne, które wykonywali chórzycy. Pamiętam, że także z akompaniamentem akordeonu. To było bardzo ważne doświadczenie także dla Lutni, trochę inne niż ich „normalne” występy przed publicznością – przypomina wicedyrektorka ChCK.

9 lat później, na początku 2022 roku, Teatr Reduta Śląska ma na swoim koncie 11 premier i uznanie nie tylko chorzowskiej publiczności. I choć w 2020 i 2021 roku, ze względu na pandemię Covid-19 zespół musiał trochę wyhamować, to jego szefowa, niestrudzona ciągle Barbara Michalik jest pełna optymizmu i snuje plany na najbliższe miesiące. Jej dumą są zwycięstwa i nagrody na festiwalach. - Prowadzę Redutę drogą festiwalu i spotkań – to drogi wykute przez starą Redutę – mówi. Dla niej te nawiązania są oczywiste, dlatego za największą wartość zespołu uważa wierność tradycji. - Reduta kiedyś uczyła Ślązaków języka polskiego, a teraz uczy Śląsk i kraj naszej gwary i naszej historii. To trudne, bo pojawia się pokusa, by robić rzeczy łatwiejsze, „pod publikę”. Pojawiły się takie głosy w zespole. „My możemy zarabiać”. Część ludzi nawet z tego powodu odeszła. To moja pedagogiczna przegrana, że nie umiałam ich zatrzymać, przekonać. Ale staram się być konsekwentna. To przynosi owoce – Barbara Michalik na dowód wylicza nagrody: Festiwal Teatrów Poszukujących Wielopole 2018 – pierwsze miejsce i nagroda im. Tadeusza Kantora za „Klamora w dziadkowym szranku”, trzykrotny udział w Międzypokoleniowych Spotkaniach Teatralnych „Relacje” w Stalowej Woli i za każdym razem laury (w 2017 roku Grand Prix za „Klamora w dziadkowym szranku”, w 2018 roku II miejsce za „Ulijankę” i w 2020 roku III miejsce i Nagroda Publiczności za „Przycisk”), drugie miejsce na Łódzkim Przeglądzie Teatrów Amatorskich - ŁÓPTA 2020 („Przycisk”), a jeszcze wcześniej pierwsze miejsce na chorzowskim Festiwalu Ludzi Szczęśliwych „Proskenion” (2019 rok, „Przycisk”). Do tego dwa razy nagrody na Festiwalu Małych Form Artystycznych w Chorzowie (w 2016 roku trzecie miejsce za „Kalejdoskop bajek” i nagrody indywidualne dla Klaudii Korpowskiej oraz Andrzeja Ogłózy, a w 2017 roku pierwsze miejsce za „Stary klamor w dziadkowym szranku” oraz nagrody indywidualne dla Bartosza Drzen-śli, Patryka Trzcionki i Klaudii Korpowskiej).

Grand Prix Ogólnopolskiego Festiwalu Teatrów Amatorskich - Crash Testy zorganizowanego w Miejskim Domu Kultury Koszutka w Katowicach (2016 rok) i w tym samym roku trzecia nagroda na festiwalu Proscenium w Nysie. Reduta pokazywała tam „Stary



klamor...”. No i wreszcie Gdynia, listopad 2021 rok: VI Przegląd Teatrów Amatorskich Kurtyna im. Marka Hermanna i deszcz nagród, w tym ta najważniejsza: Złota Kurtyna. Jurorzy podkreślali, że przyznali ją jednomyślnie. Pokazywany tam spektakl „Przycisk” doceniono za „poruszające i różnorodne kreacje aktorskie, znakomitą reżyserię i wielowarstwową pointę”. Reduta otrzymała także „Nagrodę Jednego Widza” oraz wyróżnienie „Kurtyna na bis”, za umiejętność zadawania poruszających pytań i międzypokoleniową współpracę na scenie.

W czerwcu 2022 roku zespół Reduty Śląskiej wziął udział w Festiwalu Amatorskiego Ruchu Artystycznego (XI edycji). Pokazał spektakl „Bleee...” i zdobył drugie miejsce.

W 2017 roku prezes Reduty Barbara Michalik na scenie Teatru Rozrywki odebrała także najważniejszą chorzowską nagrodę w dziedzinie kultury – nagrodę prezydenta – statuetkę „Chłopca z łabędziem” (kategoria: upowszechnianie kultury).

Ma jeszcze Reduta na koncie prestiżowe zaproszenie do Ośrodka Praktyk Teatralnych „Gardzienice”, wyjazdy do Czech i na Ukrainę (w 2019 roku). Najczęściej nagradzane spektakle teatru to „Stary klamor w dziadkowym szranku” oraz „Przycisk”.

Ale też bardzo ważnym tytułem w dorobku „nowej” Reduty były „Ulice Wolności”, przygotowane na jubileusz 85-lecia zespołu. - Wszystko zaczęło się od pomysłu pani Barbary Michalik, żeby reżyserem tego spektaklu był Robert Talarczyk, dyrektor Teatru Śląskiego w Katowicach. Potem niezwykle ważnym zagadnieniem był temat sztuki. Nie ukrywam, że to był pomysł pana Roberta Talarczyka, że to musi być to jakiś świeży te-



Scena ze spektaklu „Ulice Wolności” wg scenariusza Piotra Zaczekowskiego w reżyserii Roberta Talarczyka. Na zdjęciu od lewej: Danuta Markiewicz, Maria Sroka, Bartosz Drzensla, Klaudiusz Keil, Brygida Hałata, Tadeusz Michalak, Elżbieta Pańczyk

mat chorzowski, a jednocześnie powracający do tradycji. Powstał tekst, napisany przez chorzowianina - Piotra Zaczkowskiego. Z tym, że był to tekst bardzo poetycki - piękny, ale niezwykle trudny do przeniesienia na scenę. Ostatecznie powstała sztuka nostalgiczna, wzruszająca nie tylko dla najstarszego pokolenia chorzowian, pamiętających tytułową ulicę. Sentymalny i nostalgiczny był to temat również dla młodszej generacji odbiorców. Rozmawiałam z uczniami i bardzo młodymi ludźmi, jak odbierają tę sztukę i wiem, że nigdy nie był to odbiór bez zrozumienia. Starsze i młodsze pokolenie bardzo dobrze reagowało na ten spektakl – wspomina Jolanta Motyka.

Szefowa Reduty Śląskiej, Barbara Michalik przypomina jeszcze program kabaretowy Redutowe spotkania z satyrą i poezją „Rodzinka” przygotowany w roku 2016 przez członków Reduty i pokazywany przy różnych, często mniej formalnych okazjach. Wykorzystywano w nim m.in. teksty i kuplety dwojga redutowców, którzy odeszli w ostatnich latach: Bolesława Szkaradka (zmarł w grudniu 2020) oraz Klaudii Korpowskiej (zmarła w maju 2021 roku). 8 października 2021 roku odszedł także po długiej chorobie wieloletni aktor Reduty Adam Wrocławczyk.

### **Zespół Reduty Śląskiej w latach 2012 - 2022**

.....

Martyna Danisz, Beata Makowska, Brygida Hałata, Klaudia Korpowska (zmarła 17 maja 2021 roku, w Reducie od 1973 r.!) Zuza Kotasińska, Sławomir Kosek, Barbara Lubaszewska-Borys, Danuta Markiewicz, Barbara Michalik, Maria Sroka, Bartosz Drzensła, Klaudiusz Keil, Mirosława Siemierska, Danuta Skowronek, Leszek Lubaszewski, Tadeusz Michalak, Bolesław Szkaradek (zmarł 18 grudnia 2020), Sebastian Świeczak, Elżbieta Walentin, Zosia Wleciałowska, Adam Wrocławczyk (zmarł 8 października 2021), Zbigniew Rychlak, Karolina Knas, Zuzanna Loska, Wiktor Ostrowski, Ryszard Jeziński, Krzysztof Siedlarek.

W zespole byli również: Rafał Aleksa, Barbara Babral, Jakub Kliś, Irena Kubik, Adam Kuźnik, Małgorzata Lubos, Maciej Mańka, Andrzej Mateja, Dominik Niedziela, Denis Ogaza, Andrzej Ogłóza, Elżbieta Pańczyk, Justyna Redczuk, Aneta Swoboda, Agata Szyszko, Anna Wilińska, Jakub Wolski, Michał Zalewski, Krzysztof Zuga, Daria Kasprzak, Karolina Trychta, Cyprian Radomski.

### **Spektakle zrealizowane w latach 2013 - 2021**

.....

„Tragedia prześlicznej Ulijanki i dojrzałego Edmunda”, prapremiera 23 lutego 2013 roku, autor: Mirosław Orzechowski, reżyseria: Mirosław Orzechowski, scenogra-

fia: Jerzy F. Michalak, muzyka: Łukasz Szmgiel, Klaudia Korpowska. Obsada: Agata Szyszko, Krzysztof Zuga, Monika Jabłońska, Elżbieta Pańczyk, Barbara Lubaszewska-Borys, Klaudiusz Keil, Halina Marcinkowska-Stachowska, Tadeusz Michalak, Danuta Markiewicz, Adam Wrocławczyk, Andrzej Pyrek, Bolesław Szkaradek oraz chór Lutnia.

**„Wspomnienie z przedmieścia”**, premiera 21 września 2013 roku, autor: Piotr Janiszewski na podstawie „Królowej przedmieścia” Konstantego Krumłowskiego. Reżyseria, scenografia, ruch sceniczny: Piotr Janiszewski, współpraca literacka: Katarzyna Głowacka, muzyka: Paweł Szymkowiak, wykonanie techniczne scenografii: Piotr Patoń, kierownictwo produkcji: Renata Goliasz-Janiszewska, sufler: Irena Kubik, inspicjent: Barbara Michalik. Obsada: Martyna Danisz, Patryk Trzcionka, Klaudiusz Keil, Bolesław Szkaradek, Danuta Markiewicz, Krzysztof Zuga, Andrzej Ogłóza, Daria Kasprzyk, Anna Wilińska, Julia Czudaj, Adam Wrocławczyk, Tadeusz Michalak, Barbara Lubaszewska-Borys, Rafał Aleksa, Dominik Niedziela, Elżbieta Pańczyk, Justyna Redczuk.

**„Dom otwarty”** Michała Bałuckiego, premiera 28 czerwca 2014 roku, inscenizacja: Piotr Janiszewski, współpraca inscenizacyjna Piotr Patoń, Anna Makselon, współpraca literacka: Katarzyna Głowacka, Adam Wrocławczyk, muzyka: Paweł Szymkowiak, współpraca muzyczna/gitara: Artur Kurzak, asystent reżysera Klaudiusz Keil, inspicjentka: Barbara Michalik, suflerka: Irena Kubik, nagłośnienie: Krzysztof Świniarski, oświetlenie: Krzysztof Knicz, kierownik produkcji: Renata Goliasz-Janiszewska. Obsada: Tadeusz Michalak, Danuta Markiewicz, Barbara Lubaszewska-Borys, Agata Szyszko, Adam Wrocławczyk, Andrzej Ogłóza, Patryk Trzcionka, Klaudiusz Keil, Martyna Danisz, Andrzej Mateja, Maria Sroka, Julia Czudaj, Weronika Błachaniec, Karolina Trychta, Wiktoria Krzyżanowska, Rafał Aleksa, Jakub Kliś, Maciej Mańka, Klaudia Korpowska, Anna Wilińska, Beata Kempa, Elżbieta Pańczyk.

**„Rajzentasza, krótkie sztuki po ślasku, dwie do śmiechu a jedna nie”**, premiera 20 grudnia 2014 roku, reżyseria, adaptacja i scenografia: Mirosław Neinert, obsada: „Besuch s Reichu” Romana Gatysa – Klaudiusz Keil, Danuta Markiewicz, Andrzej Mateja, Jakub Kliś; „Rajzentasza” Romana Kocura – Tadeusz Michalak, Barbara Lubaszewska-Borys, Daria Kasprzak, Andrzej Ogłóza, Maciej Mańka; „Komisorz Hanusik i warszawiok” Marcina Melona – Leszek Lubaszewski, Adam Wrocławczyk, Patryk Trzcionka, Klaudia Korpowska.



**„Rajzentasza, krótkie sztuki po ślasku, dwie do śmiechu a jedna nie”**, premiera 20 grudnia 2014 roku, reżyseria, adaptacja i scenografia: Mirosław Neinert, Część pierwsza: „Besuch s Reichu” Romana Gatysa. Na zdjęciu Klaudiusz Keil i Danuta Markiewicz

**„Kalejdoskop bajek”**, premiera 7 maja 2015, reżyseria Marek Chudziński, muzyka: Szymon Suchoń, kierownik produkcji Barbara Michalik, scenariusz Agnieszka



Scena ze spektaklu „Przycisk” (premiera 3 listopada 2019 roku, reż. Iwona Woźniak). Na pierwszym planie Sebastian Świeczak, Adam Wrocławczyk, Cyprian Radomski

Niemiec i Marek Chudziński, kostiumy i scenografia – Joanna Barnaś-Wójcik. Obsada: Julia Czudaj, Andrzej Ogłóza, Andrzej Mateja, Klaudia Korpowska, Maria Sroka, Jakub Kliś, Brygida Hałata, Daria Kasprzak, Karolina Trychta, Martyna Danisz, Bolesław Szkaradek, Bartosz Drzensła, Danuta Markiewicz, Jakub Kliś, Maciej Mańka, Elżbieta Pańczyk.

**„Stary kłamor w dziadkowym szranku”**, premiera 30 czerwca 2016 roku, reżyseria: Iwona Woźniak, scenariusz: Joanna Sodzawiczny, Sandra Staletowicz, koordynacja pracy artystycznej: Barbara Michalik, obsada: Rafał Aleksa, Julia Czudaj, Martyna Danisz, Bartosz Drzensła, Brygida Hałata, Daria Kasprzak, Klaudiusz Keil, Jakub Kliś, Eugeniusz Kosmała, Adam Kuźnik, Patryk Ksol, Wiktoria Krzyżanowska, Michał Leśniak, Barbara Lubaszewska-Borys, Danuta Markiewicz, Tadeusz Michalak, Elżbieta Pańczyk, Maria Sroka, Bolesław Szkaradek, Karolina Trychta, Patryk Trzcionka, Adam Wrocławczyk.

**„Utopcowe opowieści”**, premiera 26 marca 2017 roku, reżyseria: Iwona Woźniak, scenariusz: Sandra Jaworudzka, scenografia, kostiumy, lalki: Marcin Kozłowski, muzyka: Daria Kasprzak, Michał Leśniak, koordynacja pracy artystycznej: Barbara Michalik, zdjęcia: Jagoda Stuła. Obsada: Martyna Danisz, Bartosz Drzensła, Brygida Hałata, Daria Kasprzak, Jakub Kliś, Danuta Markiewicz, Tadeusz Michalak, Elżbieta Pańczyk, Maria Sroka, Bolesław Szkaradek, Klaudiusz Keil, Sebastian Świeczak, Karolina Trychta, Patryk Trzcionka.

**„Ulijanka”**, premiera 3 marca 2018 roku, (Tragedia prześlicznej Ulijanki i dojrzałego Edmunda – wznowienie spektaklu z 2013 roku), autor: Mirosław Orzechowski, reżyseria w 2013 roku: Mirosław Orzechowski, reżyseria w 2018 roku Beata Chren, kostiumy i scenografia: Jerzy F. Michalak, koordynacja pracy artystycznej: Barbara Michalik, opracowanie muzyczne: Daria Kasprzak. Obsada: Julia Czudaj, Martyna Danisz, Bartosz Drzensła, Brygida Hałata, Daria Kasprzak, Klaudiusz Keil, Zuzanna Kotasińska, Leszek Lubaszewski, Beata Makowska, Danuta Markiewicz, Tadeusz Michalak, Denis

Ogaza, Elżbieta Pańczyk, Maria Sroka, Krzysztof Siedlarek, Mirosława Siemierska, Michał Strzałkowski, Sebastian Świeczak, Bolesław Szkaradek, Karolina Trychta, Patryk Trzcionka, Adam Wrocławczyk.

**„Ulice Wolności”**, premiera 2 września 2018 roku, tekst: Piotr Zaczkowski, reżyseria: Robert Talarczyk, scenografia i kostiumy: Ewa Satalecka, Natalia Łajszczak, Maciej Połczyński, muzyka: Miuosh, ruch sceniczny: Barbara Ducka, występują: Danuta Markiewicz, Patryk Trzcionka, Elżbieta Pańczyk, Daria Kasprzak, Maria Sroka, Klaudiusz Keil, Brygida Hałata, Tadeusz Michalak, Bartosz Drzensła.

**„Przycisk”**, premiera 3 listopada 2019 roku, scenariusz: Sandra Staletowicz, reżyseria: Iwona Woźniak, asystent reżysera: Olga Chrzan, scenografia i kostiumy: Iga Słupska, muzyka: Jan Nowak, koordynacja pracy artystycznej: Barbara Michalik, obsada: Danuta Markiewicz, Beata Makowska, Brygida Hałata, Mirosława Siemierska, Danuta Skowronek, Adam Wrocławczyk, Tadeusz Michalak, Klaudiusz Keil, Sławomir Kosek, Bartosz Drzensła, Sebastian Świeczak, Cyprian Radomski, Krzysztof Siedlarek, Zuzanna Kotasińska, Elżbieta Walentin, Karolina Knas, Zuzanna Loska, Zbigniew Rychlik, Ryszard Jezierski, Wiktor Ostrowski.

**Spektakl familijny „Bleee...”**, premiera 19 czerwca 2021 roku, reżyseria: Mirosław Neinert, scenografia i kostiumy: Kaja Renkas, muzyka i przygotowanie wokalne: Karolina Rabiega, koordynacja pracy artystycznej: Barbara Michalik, występują: Zofia Wleciałowska, Danuta Markiewicz, Beata Makowska, Mirosława Siemierska, Czesław Kwaśniok, Klaudiusz Keil, Brygida Hałata, Danuta Skowronek, Maria Sroka, Karolina Knas, Bartosz Drzensła, Zbigniew Rychlik, Tadeusz Michalak, Wiktor Ostrowski, Ryszard Jezierski.



Scena ze spektaklu „Bleee...”. Premiera spektaklu odbyła się 19 czerwca 2021 roku.

Reżyseria Mirosław Neinert. Scenografię i kostiumy przygotowała Kaja Renkas

# Studio Tańca Współczesnego „Tendi”

Słowo „tendi” brzmi tajemniczo – ale tylko dla laika. Tancerze znają jego znaczenie. - To nazwa jednego baletowego ćwiczenia, właściwie ćwiczenie podstawowe, początek ruchu. Przekręciliśmy je trochę na nasze potrzeby. Ale to stąd nazwa naszego zespołu – wyjaśnia Barbara Ducka, opiekunka artystyczna Studia Tańca Współczesnego „Tendi”, działającego w ChCK od 15 lat, ale z historią o kilka lat starszą niż centrum. - Zaczynaliśmy w MDK Centrum. Funkcjonowaliśmy tam około 5 lat i tam np. powstał spektakl, który do tej pory wspomina Krzysz Konopka (o panu Krzysztofie będzie więcej kilka akapitów niżej – red). Ten spektakl nazywał się „Trzy westchnienia”. Trwał pół godziny. Byliśmy już po kilku latach ćwiczeń, niewielka grupka tancerzy, za to zgrana. Mimo niewielkich możliwości technicznych udało się – Barbara Ducka wspomina z sentymentem pionierskie czasy. Z tą niewielką 15-osobową grupką pojawili się w końcu 2007 roku na ul. Sienkiewicza. W otwieranym właśnie centrum dostali lepsze warunki pracy: profesjonalną salę baletową, a także możliwość pokazywania swoich produkcji na scenie, wyposażonej w nowoczesny sprzęt techniczny.

W październiku 2009 roku zespół zaprezentował swoją pierwszą premierę na deskach ChCK – „Lalkarza”. Spektakl grany jest nieprzerwanie – choć w sezonie artystycznym 2021/22 z obsady premierowej zostały jedynie 2 osoby. To tańczący główną rolę Krzysztof Konopka oraz Monika Nowak (teraz główna rola kobieca, a na premierze w 2009 roku jedna z lalek w zespole). Jesienią 2021 roku spektakl prezentowany był w Stalowej Woli na VI Międzypokoleniowych Spotkaniach Teatralnych Relacje. Barbara Ducka została na nim doceniona, wróciła z wyróżnieniem indywidualnym II stopnia (to nagroda za choreografię). Sam spektakl otrzymał trzecią lokatę w plebiscycie publiczności.

Krzysztof Konopka to jeden z weteranów w zespole, uczestniczył w pracach nad wszystkimi spektaklami, a od kilku lat przygotowuje już samodzielne choreografie. Jego autorstwa jest np. miniatura baletowa „Arachne” z 2016 roku czy „Księga dżungli”, spektakl którego premiera odbyła się w lutym 2020 roku. Obecnie jest również opiekunem artystycznym grupy „Tendi Suivant”.

Barbara Ducka tak tłumaczy zasady panujące w „Tendi”: - Moim celem jest, żeby to była grupa teatralna, żeby nikt nie czuł się pominięty. Dlatego każdy, kto do nas przychodzi, bierze udział w próbach, a potem w spektaklu - chociażby w jednej scenie. Uważam, że nie po to przyszedł, żeby czekać na ławie – podkreśla.

Ducka prowadzi warsztaty zawsze już pod kątem przyszłego spektaklu. Do tej pory w portfolio „Tendi” znajduje się osiem tytułów, z tego pięć to bajki dla dzieci. – Możemy je częściej pokazywać dla dziecięcej widowni, to „Kopciuszek”, „Królowa śniegu”, „Cudowna lampa Aladyna”, „Mała Syrenka”, „Księga dżungli”.



Dyrektor Tomasz Ignalski (z lewej) i Krzysztof Konopka, reżyser i choreograf po premierze „Księgi Dżungli” 2 lutego 2020 roku

Niektóre z nich już zeszły z afisza, co wiąże się z rotacją zespołu. - Podam przykład „Małej Syrenki”. Najpierw trzeba było zastąpić główną bohaterkę. Udało się. Ale potem trzeba było zastąpić wszystkie pozostałe syreny. Podobnie w „Królowej śniegu”, gdzie wykuszyli się Rozbójnicy – tłumaczy Ducka. W planach ma za to wznowienie „Cudownej lampy Aladyna”, spektaklu z 2019 roku („najwięcej mamy aktualnych kostiumów i elementów scenografii. I najbardziej to mamy w pamięci”).

Rotacja tancerzy oczywiście utrudnia pracę, ale Ducka wie, że to normalne w zespołach amatorskich. Młdzież dorasta, kończy szkołę, zakłada rodzinę. Ale jest szczęśliwa, kiedy widzi, że jej wychowankowie wiążą się z tańcem na dłużej. Tak jak Dominik Więcek, który tańczył główną rolę w spektaklu „Początkiem był chaos”. (Ducka: Z każdej najmniejszej roli robił perełkę. Wiedział, co zrobić z twarzą na scenie. Interesowała go pantomima. Skończył Wydział Teatru Tańca PWST w Krakowie, a potem pracował m.in. w Teatrze Tańca w Poznaniu). Albo wspomniany Krzysztof Konopka – od 2018 roku tancerz zespołu baletowego w Teatrze Rozrywki w Chorzowie. Byłe uczennice Duckiej pracują także np. jako instruktorki tańca albo fitness.

## **Spektakle Studia Tańca Artystycznego „Tendi” w latach 2007 – 2022**

.....

**„Lalkarz”**, premiera 29 października 2009 roku, Spektakl taneczny do muzyki zespołu Pink Floyd z albumu The Wall., choreografia i reżyseria Barbara Ducka, fragment choreografii indyjskiej: Zofia Lichota.

„**Kopciuszek**”, premiera 1 czerwca 2011 roku, choreografia i reżyseria: Barbara Ducka.

„**Początkiem był chaos**” premiera – czerwiec 2012 roku, choreografia i reżyseria: Barbara Ducka.

„**Królowa Śniegu**”, premiera 23 marca 2013, choreografia i reżyseria: Barbara Ducka, choreografia gołąbków: Natalia Gajewska, scenografia: Joanna Barnaś Wójcik, wykonawca scenografii: Aleksander Hadryś, realizacja dźwięku oraz wizualizacje: Krzysztof Stasiak, kostiumy Tadeusz Kaczmarczyk wg projektów Barbary Duckiej. W spektaklu obok zespołu „Tendi” bierze udział również zespół taneczno-baletowy „Biedroneczki” Natalii Gajewskiej.

„**Mała Syrenka**” premiera 31 maja 2015 roku, choreografia i reżyseria: Barbara Ducka.

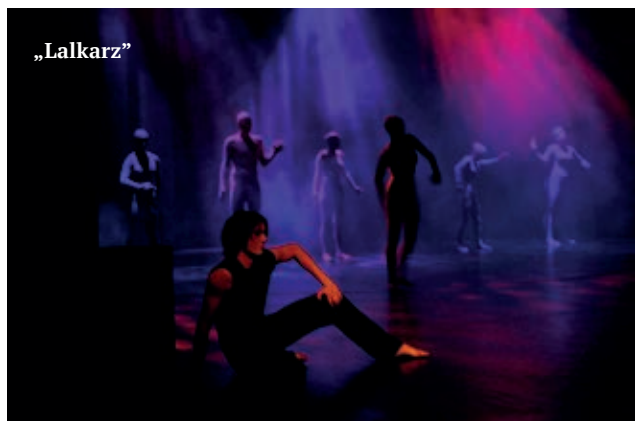
**Dyptyk baletowy pt. „Arachne” i „Spotkania**”, premiera: 30 kwietnia 2016 roku. „Arachne” - reżyseria i choreografia Krzysztof Konopka, „Spotkania” - reżyseria i choreografia Barbara Ducka.

„**Cudowna lampa Aladyna**”, premiera 3 marca 2019 roku, choreografia i reżyseria: Barbara Ducka. Spektakl z udziałem zespołu baletowego „Biedroneczki” i „Happy” - choreografia tańca surykatek Natalia Gajewska.

„**Księga dżungli**”, premiera 2 lutego 2020 roku, choreografia i reżyseria: Krzysztof Konopka, W spektaklu występuje Tendi Suivant, Tendi i Zespół Tańca Indyjskiego Natarang.

**Ze Studium Tańca Współczesnego „Tendi” związani byli lub są m.in.:** Klaudia Będziszek, Anna Bomba, Jakub Brzozowski, Alicja Centkowska, Ewa Chruścińska, Patrycja Cieślik, Martyna Dębiec, Ewa Drab, Magdalena Duda, Zuzanna Fido, Paulina Frejno, Sandra Furdzik, Magdalena Fuss, Katarzyna Grała, Dorota Gurgul, Mateusz Jurecki, Marta Kaczor, Julia Kajzerki, Emilia Kasperczak, Martyna Kominek, Kamila Kompała, Krzysztof Konopka, Katarzyna Konopka, Monika Korek, Katarzyna Kozłowska, Agnieszka Latocha, Martyna Leszczyna, Zofia Lewandowska, Zofia Lichota, Katarzyna Maciejak, Emilia Matejczyk, Natalia Matejczyk, Natalia Młynek, Magdalena Mozgól, Kornelia Musiałowska, Monika Nowak, Magda Oleś, Maja Opalińska, Daniela Orłowska, Daria Orłowska, Kornelia Płaszczymąka, Bartosz Płatek, Martyna Potapowicz, Agnieszka Przyczyna, Klaudia Przyczyna, Martyna Reperowicz, Paulina Reperowicz, Joanna Rutka, Laura Sibilska, Oliwia Spalony, Klaudia Stępniewska, Magda Świdowska, Dominik Więcek, Paulina Wójcik, Alicja Wróbel.





„Lalkarz”



Scena z „Księgi Dżungli”  
premiera 2 lutego 2020 roku



Barbara Duka na premierze „Lalkarza”



„Królowa Śniegu”

## Studio Musicalowe „Step”

- To, co najważniejsze, nawet bardziej niż spektakle, to aspekt integracyjny naszej pracy. Studio STEP to wielka rodzina, gdzie uczymy wartości – pracy w zespole, szanowania siebie nawzajem, pomagania sobie, tolerancji. Nie rywalizacji, ale wsparcia. To według mnie jest bardzo cenne. Zdarza się, że młody człowiek lepiej się czuje u nas niż w szkole. Tu są zawierane przyjaźnie, a członkowie naszej grupy wiedzą, że zawsze mogą tu przyjść. Drzwi są szeroko otwarte – tak Tomasz Mich objaśnia ideę, która przyświeca mu jako założycielowi i szefowi Studia Musicalowego STEP i Stowarzyszenia Teatr STEP Tomasza Micha. Jego nazwisko to marka, dlatego widnieje w nazwie zespołu.

Tomasz Mich to instruktor stepu i tańca irlandzkiego, absolwent Studium Wokalno-Baletowego w Gliwicach, tancerz Teatru A i międzynarodowych grup Fire of the Dance oraz Spirit of the Dance, nauczyciel Studia Aktorskiego Art-Play. Współpracował z tancerzami - Joelem Hannah (River Dance, Lord of the Dance), to także choreograf zespołu „Słoneczni”. No właśnie, „Słoneczni”... Te aspekty integracyjno-wychowawcze, o których mówi Mich, to kontynuacja tego, co wpoił mu jego pierwszy mistrz, jeszcze w dzieciństwie. Twórca Studia Musicalowego jest wychowankiem nieżyjącego już Edwarda Sośnierza, twórcy i wieloletniego szefa Harcerskiego Zespołu Artystycznego „Słoneczni”. - Wszystkie wartości plus dyscyplinę wyniosłem stamtąd. Byłem tam przez kilkanaście lat – jako dziecko i jako nastolatek. Nigdy zresztą nie zerwałem ze „Słonecznymi” kontaktu, potem kiedy już pracowałem za granicą przy produkcjach musicalowych – latem na obozach zespołu pracowałem jako instruktor – tłumacz. Od 2015 roku Tomasz Mich wspólnie z Eweliną Sobczyk współprowadzi zespół, starają się kontynuować tradycje. Od 2020 roku Mich jest również kierownikiem Starochorzowskiego Domu Kultury.

Początki Studia Musicalowego „Step” to rok 2005 i Miejski Dom Kultury Centrum przy ul. Dąbrowskiego, a pierwsza nazwa to Show Taneczne STEP. Po powstaniu Chorzowskiego Centrum Kultury razem z innymi sekcjami i zespołami z MDK Centrum Studio zmieniło adres z Dąbrowskiego na Sienkiewicza.

Obecnie Studio Musicalowe „Step” Tomasza Micha (pod tą nazwą funkcjonuje od stycznia 2015 roku) to duża społeczność. - Każdego roku to około 150 osób. Oczywiście jest rotacja, to naturalny proces, ktoś kończy szkołę, wyjeżdża na studia, zakłada rodzinę, przychodzi macierzyństwo, praca. Ale co ważne i co cieszy - mamy już najmłodszych, którzy są drugim pokoleniem w Studiu. Pierwsi nasi wychowankowie w tej chwili przyprowadzają swoje dzieci – mówi Mich.

Ta ponad setka osób w 2021 roku uczestniczyła w zajęciach jednej z 11 grup - wokalnych, aktorskich, ze stepowania lub innego rodzaju tańca. Poza tym do spektakli zapraszani są również uczestnicy z zewnątrz. - Organizujemy castingi, a dla członków

naszych zespołów udział w takim przedsięwzięciu to wyróżnienie, magnes który przyciąga. Występ przed publicznością, rodzicami i znajomymi to bardzo duże przeżycie – precyzuje i podaje dalsze szczegóły o swoich podopiecznych. – Przyjmujemy dzieci od 6 lat, a górnej granicy wieku nie ma. Mamy np. grupę dorosłych, nazwaliśmy ją „Step Gold”. To często rodzice naszych dzieci. Było tak, że przyprowadzali je, czekali na nie, nudzili się i sami zaproponowali, by stworzyć grupę też dla nich. Jedni chcą się po prostu poruszać, inni - wrócić do swoich marzeń.

„Skóra i lateks” była pierwszym spektaklem, po nim pojawiły się kolejne. W 2016 roku przygotowano musical „Jak nie my, to kto?”, a na Sylwestra 2016 roku - „Ja się boję sama spać”. W następnych latach widzowie zobaczyli „Rollercoaster”, a potem m.in. spektakle „Zbrodnia i kara”, „Hotel Czarna Magnolia”, „Poprawiny”, „Korpo”. W czerwcu 2022 roku odbyła się premiera musicalu „Tron”.

We wszystkich tych realizacjach biorą udział dziesiątki, czasami setki wykonawców, a ponieważ w studiu tak ważną wagę przykładają się do pracy zespołowej, dlatego – konsekwentnie – nigdy na afiszach nie figurują nazwiska odtwórców głównych ról. – Bo dla nas tak samo ważni są soliści, jak i odtwórcy epizodów – wyjaśnia Tomasz Mich.

Przez prawie 20 lat funkcjonowania Studia (a wcześniej Show tanecznego) przewinęły się setki osób, w sezonie artystycznym 2021/2022 są to:

### **Aktorzy:**

.....

Sandra Boryczka, Natalia Ćwięczek, Agnieszka Goździewicz, Adrianna Guzy, Michał Hupa, Paweł Jucha, Marcin Jurkowski, Weronika Karkosz, Piotr Kasprzyk, Jagoda Komorek, Aleksandra Konior, Wiktoria Koryciak, Mateusz Kurcius, Zuzanna Lemantowicz, Edyta Listek, Marzena Majchrzak, Sylwia Majewska, Weronika Manowska, Tomasz Mich, Bruno Mostowy, Adrianna Mrowiec, Tomasz Owczarek, Dawid Pilszek, Joanna Piura, Klaudia Pres, Łukasz Pudło, Helena Rotko, Matthias Schlette, Jakub Sendek, Patryk Szczepański, Natalia Świłała, Anna Wliśłocka, Jan Woldan, Filip Zaród, Marek Żurek.

### **Tancerze:**

.....

Natalia Bilik, Julia Budzyńska, Izabela Cerak, Julia Chrapek, Martyna Czich, Natalia Ćwięczek, Tomasz Drogokupiec, Paulina Figaszewska, Aleksandra Gajdzik, Daria Granek, Marta Hałda, Julia Jańczyk, Aleksandra Jedyńska, Agata Jelonek, Weronika Karkosz, Marta Klepek, Wiktoria Koryciak, Julia Kosińska, Agnieszka Madeja, Marzena Majchrzak,

Karolina Markowska, Bartosz Maruszewski, Maciej Mendyka, Anna Morawiec, Dawid Pilszek, Julia Piwowarczyk, Julia Pyrzyk, Patrycja Ruda, Justyna Rudzka, Agnieszka Rumanska, Adam Selega, Karolina Serafin, Aleksandra Smolarek, Barbara Sordyl, Tomasz Stefański, Barbara Szołtysek, Paweł Świeży, Paulina Tomkiewicz, Oliwia Waszut, Paweł Wróbel, Martyna Wybraniec, Filip Zaród, Emilia Zielińska.

### **Wokaliści:**

.....

Sonia Górniak, Paulina Jeleń, Julia Jurczak, Agnieszka Kochanek, Natalia Kopytko, Aleksandra Kwiecień, Zuzanna Lemantowicz, Roksana Lomania, Zuzanna Łukawska, Karolina Markowska, Joanna Piura, Paulina Tomkiewicz, Patrycja Trzebińska.

### **Ze studiem współpracowali:**

.....

Daria Resztak, Marta Klepek, Weronika Karkosz, Joanna Gawlik, Natalia Światała, Szymon Wójcik, Maciej Mendyka, Tomasz Owczarek, Wiktoria Koryciak, Kamila Zbączyński, Tomasz Drogokupiec, Filip Zaród, Paulina Magaj-Szpak, Edyta Listek, Helena Rotko.

### **Realizacje:**

.....

„**Skóra i lateks**” (2010 r.) - widowisko muzyczne z przebojami musicali „Grease”, „Gorączka sobotniej nocy”, „Mamma Mia” i „Dirty Dancing”. (powstało we współpracy z grupą wokalną pod kierownictwem Katarzyny Kajdzik oraz zespołem aktorskim Lekkiego Teatru Przenośnego). W 2010 roku spektakl pokazano na inauguracji roku kulturalnego i rozdaniu Nagrody Prezydenta Miasta Chorzowa w Dziedzinie Kultury w Teatrze Rozrywki w Chorzowie. Widowisko otrzymało nominację do nagrody „Złota Maska” za choreografię autorstwa Tomasza Micha.



„**O szkodliwości tańca w społeczeństwie postindustrialnym**” - spektakl musicalowo-komediowy został przygotowany na Sylwestra w roku 2011. Scenariusz i reżyseria: Mirosław Orzechowski, choreografia: Tomasz Mich, przygotowanie wokalistów: Marta Król



„Rollercoaster” z roku 2017 r. w reżyserii Tomasa Micha i Tomasza Owczarka. Choreografia: Tomasz Mich

„O szkodliwości tańca w społeczeństwie postindustrialnym” (2008 r. i 2011 r.) - widowisko muzyczne (we współpracy z Lekkim Teatrem Przenośnym). Reżyseria: Mirosław Orzechowski, choreografia: Tomasz Mich.

Rewia Sylwestrowa „Od Sinatry do Prince’a” (2011/2012r.) - koncert sylwestrowy z przebojami największych artystów XX wieku tj. Franka Sinatry, Diany Ross, Queen, Prince’a czy Tiny Turner. Koncert prezentowany był również z okazji 5-lecia Chorzowskiego Centrum Kultury. Choreografia i reżyseria: Tomasz Mich, przygotowanie wokalne: Marta Król.

„Szyszymora” (2012 r.) - spektakl taneczny oparty na starych baśniach i legendach irlandzkich. Udział: Show Taneczne Step Tomasza Micha, Step Junior, Zespół Tańca Współczesnego Jagody Itman. Scenariusz, reżyseria i choreografia: Jagoda Itman, Tomasz Mich. Opracowanie tekstu: Alina Moś-Kerger, Aranżacja muzyki: Rafał Smoleń, scenografia: Joanna Barnaś-Wójcik, narrator: Urszula Kamysz-Zawadzka, gościnnie-wokalistka: Marta Król.

„Gwiazda” (2014 r.) Musical o losach uczestników fikcyjnego programu telewizyjnego. Kierownictwo produkcji, choreografia i ruch sceniczny: Tomasz Mich, przygotowanie wokalne uczestników widowiska: Aleksandra Konior. „Gwiazdę” wyreżyserowała Alina Moś-Kerger.

„Kochaj i tańcz” (2015 r.) - scenariusz: Alina Moś-Kerger, reżyseria: Tomasz Owczarek, Tomasz Mich, przygotowanie aktorskie: Tomasz Owczarek, choreografia: Tomasz Mich, przygotowanie wokalne: Aleksandra Konior, scenografia: Joanna Barnaś-Wójcik, Aleksander Hadryś.



„Ja się boję sama spać” (2017 r.) spektakl Studia Musicalowego STEP o wieczorze panieńskim

„Jak nie my, to kto?” (2016 r.) - musical z udziałem ponad 100 aktorów, tancerzy i wokalistów. reżyseria: Tomasz Mich, Tomasz Owczarek, choreografia: Tomasz Mich, przygotowanie wokalne: Aleksandra Konior, przygotowanie aktorskie: Tomasz Owczarek, scenariusz: Alina Moś-Kerger, scenografia: Joanna Barnaś-Wójcik, Maciej Mendiya.

**„Rollercoaster” (2017 r.)** - reżyseria: Tomasz Mich, Tomasz Owczarek, choreografia: Tomasz Mich, przygotowanie wokalne: Aleksandra Konior, przygotowanie aktorskie: Tomasz Owczarek, scenariusz: Alina Moś-Kerger, scenografia: Maciej Mendyka.

**„Ja się boję sama spać” (2017 r.)** - reżyseria: Tomasz Mich, Tomasz Owczarek, choreografia: Tomasz Mich, przygotowanie wokalne: Aleksandra Konior, przygotowanie aktorskie: Tomasz Owczarek, scenariusz: Alina Moś-Kerger, scenografia: Maciej Mendyka.

**„Zbrodnia i kara” (2017 r.)** – spektakl muzyczny na motywach powieści Fiodora Dostojewskiego. Reżyseria: Tomasz Mich, Tomasz Owczarek, choreografia: Tomasz Mich, przygotowanie wokalne: Aleksandra Konior, przygotowanie aktorskie: Tomasz Owczarek, scenariusz: Tomasz Owczarek, scenografia: Joanna Barnaś-Wójcik.

**„Hotel Czarna Magnolia” (2018 r.)** – muzyczna komedia kryminalna. Reżyseria: Tomasz Mich, Tomasz Owczarek, choreografia: Tomasz Mich, przygotowanie wokalne: Aleksandra Konior, przygotowanie aktorskie: Tomasz Owczarek, scenariusz: Alina Moś-Kerger, scenografia: Joanna Barnaś-Wójcik, Maciej Mendyka, Dominik Ksol, aranżacje muzyczne: Tomasz Drogokupiec, Rafał Smoleń.

**„Poprawiny” (2019 r.)** – musical. Reżyseria: Tomasz Mich, Tomasz Owczarek, choreografia: Tomasz Mich, asystenci: Maciej Mendyka, Karolina Noworolnik, Daria Resztak, przygotowanie wokalne: Aleksandra Konior, przygotowanie aktorskie: Tomasz Owczarek, scenariusz: Alina Moś-Kerger, scenografia: Joanna Barnaś-Wójcik, Maciej Mendyka, aranżacje muzyczne: Tomasz Drogokupiec, Rafał Smoleń.

**„Korpo” (2020 r.)** – musical. Reżyseria: Tomasz Mich, Tomasz Owczarek, scenariusz: Alina Moś-Kerger, choreografia: Tomasz Mich, przygotowanie wokalne: Aleksandra Konior-Gapys, przygotowanie aktorskie: Tomasz Owczarek, scenografia: Maciej Mendyka, aranżacje muzyczne: Tomasz Drogokupiec, asystenci choreografa: Maciej Mendyka, Weronika Karkosz, Filip Zaród.

**„Tron” (2022)** – musical. Reżyseria: Tomasz Mich, Tomasz Owczarek, scenariusz: Jan Naturski, choreografia: Tomasz Mich (asystent Maciej Mendyka, Filip Zaród), przygotowanie wokalne: Aleksandra Konior-Gapys, przygotowanie aktorskie: Tomasz Owczarek, scenografia: Maciej Mendyka, kostiumy: Tomasz Mich, aranżacje muzyczne: Tomasz Drogokupiec.



# Lekki Teatr Przenośny

W październiku 2021 roku, po ponadrocznej przerwie spowodowanej pandemią koronawirusa i związanymi z nią ograniczeniami, na małej scenie (widownia pomieści najwyżej 40 widzów), zlokalizowanej na trzecim piętrze Chorzowskiego Centrum Kultury, Lekki Teatr Przenośny pokazał publiczności spektakl „Kurde balans i klas społecznych zmieszanie, czyli o tym, jak trudna jest komunikacja pomiędzy osobnikami o odmiennym uposażeniu ideowym”. Była to już 16 premiera teatru, od kiedy w roku 2007 znalazł schronienie na ul. Sienkiewicza 3 (wcześniej w Miejskim Domu Kultury Centrum). Amatorska scena, której początki sięgają 1998 roku i która narodziła się w Targowisku w powiecie wielickim w Małopolsce, na dobre zadomowiła się w Chorzowie.

Jej założycielem jest Mirosław Orzechowski – z wykształcenia filozof, z zamiłowania malarz i rysownik, członek dwóch śląskich chórów, a na potrzeby teatru scenarzysta, reżyser, scenograf, aktor, montażysta sceny. Najczęściej to on także odpowiada za obsługę techniczną dźwięku i światła podczas spektaklu (oczywiście wtedy, kiedy nie stoi na scenie jako aktor – wtedy zastępuje go inny członek zespołu). Jego artystyczne pomysły w ryzach utrzymuje Teresa Adamkiewicz, również instruktorka teatralna, tutaj pełniąca rolę producentki, kostiumologa, charakteryzatorki, inspicjentki, suflerki... Mirosław Orzechowski w programie jednej ze sztuk te rozliczne funkcje Teresy Adamkiewicz humorystycznie opisał jako „naddyrektorowanie” (nadzór nad reżyserem, pilnowanie reżysera, żeby nie uciekł, zwierzchnictwo ogólne – rozwinął jeszcze te obowiązki „naddyrektorki”). Krótko mówiąc: Adamkiewicz to dyrektor naczelny, Orzechowski – artystyczny i techniczny przedsięwzięcia pod nazwą Lekki Teatr Przenośny.

Ich królestwo to dwa niewielkie pomieszczenia w ChCK. Mniejsze pełni rolę biura, garderoby, magazynu kostiumów (a przy okazji także galerii prac plastycznych Orzechowskiego – wszystkie ściany po sufit wypełnione są obrazami). Drugie to sala teatralna z niewielkim zapleczem na dekoracje. Coraz trudniej je tu pomieścić, bo choć do kolejnych spektakli służą często te same meble i rekwizyty, to przez te wszystkie lata trochę się ich już zebrało. Widownia to dwa rzędy krzeseł ustawionych przed podestem służącym za scenę. – Te krzesła zbierałam po jednym, po dwa, potem w wakacje Mirek je pomalował – opowiada Teresa Adamkiewicz i pokazuje jeszcze „zdobycz” ze starego kina w Bytomiu – stare fotele kinowe ustawione na korytarzu przed wejściem na salę teatralną. Bo w tym teatrze nie tyle skomplikowana scenografia, bogate kostiumy czy efekty świetlne są istotne, co scenariusz, bliski kontakt z widzem, gra aktorska – w końcu to „teatr przenośny”.

Orzechowski albo proponuje widzom swoje własne teksty, albo sięga po klasyków – Jeremiego Przyborę, Bogumiła Hrabala, Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego, Jana Potockiego, Agnieszkę Osiecką, czy z literatury popularnej Katarzynę Grocholę, po czym

je, jak mówi - „dewastuje” – i tworzy pełne absurdałnego humoru komedie. Mądre, ważne teksty podaje w lekkiej formie. Tematy podpowiada mu życie. Także o swoim najnowszym projekcie, monodramie „Postmodernistyczne zachowania miłosne” mówi, że „to właściwie życie napisało scenariusz”, a on tylko nadał mu formę literacką.

W zespole – ludzie w różnym wieku, różnych profesji, których połączyła chęć realizowania marzeń o „byciu na scenie”. Jak w każdym zespole amatorskim – rotacja jest duża. Jedni zaglądają na chwilę, inni zostają na lata. Mirosław Orzechowski jest wymagającym reżyserem. Właściwie łączy funkcje reżysera i pedagoga – najczęściej ma do czynienia z ludźmi, którzy pierwszy raz w życiu stają na scenie.

Z twórcami i aktorami LTP spotykam się w styczniowy wieczór 2022 roku. Właśnie zeszli ze sceny po spektaklu „Rozmowy o tym, co nie jest i nigdy nie było”. Tego wieczoru obsługą techniczną zajmowała się Żaneta Pawlik (w teatrze od 2014 roku, pierwsza duża rola w „Szczęściu”). Na scenie - Mirosław Orzechowski w duecie z Izą Terlecką (dołączyła do trupy w 2017 roku po tym, jak przeszła na emeryturę). I jeszcze Szymon Szymański – jeden z najaktywniejszych członków zespołu, wspomagający reżysera również w pracach technicznych. Po spektaklu Teresa Adamkiewicz zaprasza publiczność na inne tytuły oraz do udziału w przygodzie pod nazwą teatr. Tu drzwi są otwarte szeroko. Może ktoś chciałby się sprawdzić, zobaczyć jak to jest być po drugiej stronie rampy (choć w maleńkiej przestrzeni LTP odległość między widzem a aktorem jest naprawdę minimalna i symboliczna), oswoić nieśmiałość, nauczyć się poprawnie wyrażać myśli, poprawić dykcję... Powodów do uczestnictwa w zajęciach teatru LTP może być wiele. Bo przecież tutaj „(...) spełniamy ludzkie marzenia i to jest naszym podstawowym celem. Poza tym uświadamiamy ludziom, że stać ich na wiele więcej, niż im się wydaje” – można przeczytać w mediach społecznościowych o teatrze.

## **Aktorzy LTP 2007 - 2022**

.....

Agnieszka Adamska, Michalina Banasik, Renata Batorska, Jacek Batorski, Anna Białoń, Karolina Biedroń, Kamil Czuba, Alicja Dabioch, Beata Dziuba, Elżbieta Filipowicz, Zuzanna Grzybowska, Jacek Jasiok, Kaja Kalmus, Dariusz Kamicki, Anna Kowalczyk, Tomasz Kowalski, Dorota Książek, Tomasz Kurczyna, Katarzyna Łuczyńska, Bartosz Maksimczyk, Beata Maleska-Pajak, Marzena Miodońska-Winkler, Piotr Młynarczyk, Justyna Mucha, Gabriela Nocoń, Daniel Noga, Zdzisław Nowak, Ewa Oleś, Ewa Paleta-Hanusa, Filip Pawlak, Żaneta Pawlik, Agata Pławecka, Karol Potyka, Andrzej Pyrek, Dominika Pyrek, Mateusz Pyrek, Bartosz Pyrganowski, Wojciech Pyttel, Natasza Siwy, Nina Siwy, Aleksandra Sozańska, Piotr Stanisławski, Dawid Szarafiński, Hanna Szydłowska, Julia Szydłowska, Szymon Szymański, Agata Szyszko, Katarzyna Śnieżek, Iza Terlecka, Marzena Toczyłowska, Magdalena Trybuś, Marcelina Trybuś, Anna Waldera, Natalia Wasik, Barbara Wiertelorz, Patrycja Więczkowska, Anna Wilińska, Michalina Wójcik, Aleksandra Ziebura, Krzysztof Zuga.



## Realizacje Lekkiego Teatru Przenośnego w Chorzowskim Centrum Kultury

.....

**2009 rok:** „Druga strona obrazu”, reżyseria, scenografia: Mirosław Orzechowski, muzyka: Ryszard Brączek, stroje, charakteryzacja, nadzór nad projektem: Teresa Adamkiewicz.

**grają:** Kaja Kalmus, Aleksandra Sozańska, Agata Pławecka, Patrycja Więczkowska, Aleksandra Ziebur.

**2010 rok:** „Dojenie kanarków” (wg Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego), reżyseria, scenografia: Mirosław Orzechowski, muzyka: Lech Skoczylas, grają: Karolina Biedroń, Anna Kowalczyk, Beata Maleska-Pajak, Ewa Oleś, Mirosław Orzechowski, Filip Pawlak, Agata Pławecka, Karol Potyka, Aleksandra Sozańska, Hanna Szydłowska, Julia Szydłowska, Aleksandra Ziebur.

**2011 rok:** „Made in Czechoslovakia” (sztuka złożona z tekstów Bohumila Hrabala z wierszami Egona Bondy’ego), scenariusz, reżyseria, scenografia: Mirosław Orzechowski, muzyka: Wojciech Kiwer, „karcąca ręka naddyrekcji”: Teresa Adamkiewicz, grają: Michalina Banasik, Kamil Czuba, Aleksandra Sozańska, Katarzyna Śnieżek, Anna Wilińska.

**2011 rok:** „Parada z paradami” (wg „Parad” Jana Potockiego), scenariusz, reżyseria, scenografia: Mirosław Orzechowski, muzyka: Ryszard Brączek, stroje, charakteryzacja: Teresa Adamkiewicz, grają: Karolina Biedroń, Kamil Czuba, Anna Kowalczyk, Justyna Mucha, Daniel Noga, Aleksandra Sozańska, Agata Szyszko, Agata Ziebur, Anna Wilińska.



2011 rok. Próba spektaklu „Made in Czechoslovakia” (Sztuka złożona z tekstów Bohumila Hrabala z wierszami Egona Bondy’ego), scenariusz, reżyseria, scenografia: Mirosław Orzechowski, muzyka: Wojciech Kiwer. Na zdjęciu: Katarzyna Śnieżek, Michalina Banasik, Anna Wilińska

**2012 rok:** „Szczęście. Ku pokrzepieniu tym, którym się wydaje, że go nie posiadli”, reżyseria i scenografia: Mirosław Orzechowski, grają: Żaneta Pawlik, Anna Wilińska, Mirosław Orzechowski, Anna Białoń, Alicja Dabioch, Magdalena Trybuś/Natalia Wasik, Tomasz Kurczyna, Filip Pawlak, Szymon Szymański.

**2013 rok:** „Mruczę, więc jestem”, scenariusz, reżyseria: Teresa Adamkiewicz, Mirosław Orzechowski, grają: Agnieszka Adamska, kot Anatol, Anna Białoń, Anna Błaszczuk, Marzanna Błaszczuk, Lea Błaszczuk, Zuzanna Grzybowska, Dariusz Kamicki, Bartosz Maksimczyk, Gabriela Nocoń, Beata Maleska-Pajak, Andrzej Pyrek, Dominika Pyrek, Mateusz Pyrek, Natasza Siwy, Nina Siwy, Marcelina Trybuś, Barbara Wiertelorz, Krzysztof Zuga.

**2013 rok:** „Scenariusz dla samotnych kobiet” (wg prozy Anny Janko i Katarzyny Grocholi), scenariusz, scenografia, reżyseria: Mirosław Orzechowski, muzyka: Wojciech Kiwer, stroje: Teresa Adamkiewicz, grają: Beata Maleska-Pajak, Ewa Paleta-Hanusa, Nina Siwy, Marzena Toczyłowska oraz Bartosz Maksimczyk, Dawid Szarafiński, Szymon Szymański.

**2014 rok:** „Spod latarni”, scenariusz, reżyseria, scenografia: Mirosław Orzechowski, muzyka: Ryszard Brączek, Wojciech Kiwer, stroje, charakteryzacja, światła rady i nadzór: Teresa Adamkiewicz, grają: Jacek Jasiok, Mirosław Orzechowski, Dawid Szarafiński, Żaneta Pawlik, Anna Wilińska.

**2015 rok:** „Kriss” (na podstawie „Białej bluzki” i „Ćmy” Agnieszki Osieckiej), scenariusz, reżyseria, scenografia: Mirosław Orzechowski, muzyka: Ryszard Brączek, kostiumy, nadzór: Teresa Adamkiewicz, asystent reżysera: Żaneta Pawlik, grają: Nina Siwy, Anna Białoń, Ewa Paleta-Hanusa, Żaneta Pawlik.

**2016 rok:** „Polityka w interpretacji freudowskiej”, scenariusz, reżyseria, scenografia: Mirosław Orzechowski, muzyka: Wojciech Kiwer, grają: Katarzyna Łuczyńska, Natalia Wasik, Jacek Jasiok, Szymon Szymański, Elżbieta Filipowicz, Żaneta Pawlik.

**2017 rok:** „Serca o zmierzchu” (wg Jeremiego Przybory), scenariusz, reżyseria, scenografia: Mirosław Orzechowski, naddyrektorowanie i kostiumy: Teresa Adamkiewicz, muzyka: Wojciech Kiwer, grają: Alicja Dabioch, Beata Dziuba, Elżbieta Filipowicz, Tomasz Kowalski, Tomasz Kurczyna, Zdzisław Nowak, Ewa Paleta-Hanusa, Żaneta Pawlik, Szymon Szymański, Marzena Toczyłowska.



„Spod latarni” – wersja z 2014 roku. Na scenie Anna Wilińska i Dawid Szarafiński

**2017 rok:** „W kartoflach”, scenariusz, reżyseria: Mirosław Orzechowski, scenografia: Mirosław Orzechowski, Marzena Toczyłowska, stroje, charakteryzacja, wsparcie: Teresa Adamkiewicz, grają: Tomasz Kowalski, Iza Terlecka, Marzena Toczyłowska, Dorota Książek, Anna Waldera, Marzena Miodońska-Winkler.



Scena ze spektaklu „W kartoflach” (rok produkcji 2017). Na zdjęciu Tomasz Kowalski, Dorota Książek, Marzena Toczyłowska, Iza Terlecka

**2019 rok:** „Trzecia strona” (rozszerzona wersja granej przez LTP wcześniej „Drugiej strony obrazu”). Scenariusz, reżyseria, scenografia: Mirosław Orzechowski, stroje: Teresa Adamkiewicz, muzyka: Wojciech Kiwer, grają: Beata Dziuba, Alicja Dabioch, Marzena Toczyłowska, Iza Terlecka.

**2019 rok:** „Nieistniejący choć prawdopodobny dramat o dramacie prawdopodobnego nieistnienia”, scenariusz, reżyseria, scenografia: Mirosław Orzechowski, muzyka: Wojciech Kiwer, stroje, charakteryzacja: Teresa Adamkiewicz, grają: Tomasz Kurczyńska, Beata Dziuba, Szymon Szymański, Ewa Paleta-Hanusa, Elżbieta Filipowicz, Żaneta Pawlik, Jacek Batorski, Bartosz Pyrzanowski, Renata Batorska, Michalina Wójcik.

**2019 rok:** „Rozmowy o tym, co nie jest i nigdy nie było”, reżyseria: Mirosław Orzechowski, Piotr Młynarczyk, Iza Terlecka, scenografia: Mirosław Orzechowski, muzyka: Wojciech Kiwer, ogólny nadzór, charakteryzacja: Teresa Adamkiewicz, grają: Iza Terlecka, Mirosław Orzechowski, Piotr Młynarczyk, Szymon Szymański.

**2019 rok:** „Parady” według Jana Potockiego, scenariusz, reżyseria, oprawa plastyczna: Mirosław Orzechowski, produkcja: Teresa Adamkiewicz, muzyka: Wojciech Kiwer.

**grają:** Alicja Dabioch, Beata Dziuba, Tomasz Kowalski, Marzena Miodońska-Winkler, Żaneta Pawlik, Karol Potyka, Bartosz Pyrzanowski, Szymon Szymański, Anna Waldera.

**2021 rok:** „Kurde balans i klas społecznych zmieszanie czyli o tym, jak trudna jest komunikacja pomiędzy osobnikami o odmiennym uposażeniu ideowym”, scenariusz, reżyseria, scenografia: Mirosław Orzechowski, asystent reżysera – Iza Terlecka, muzyka – Wojciech Kiwer, produkcja, stroje: Teresa Adamkiewicz, grają: Wojciech Pyttel, Szymon Szymański, Piotr Stanisławski, Beata Dziuba.

**2022 rok:** Postmodernistyczne zachowania miłosne, monodram, scenariusz i reżyseria: Mirosław Orzechowski, występuje: Żaneta Pawlik.

## Natarang znaczy artysta



Zespół Tańca Indyjskiego „Natarang”. 3 lipca 2021 roku - Kuchipudi Dance Festival - pierwszy festiwal tańca Kuchipudi w Polsce

W lipcu 2021 roku na scenie Chorzowskiego Centrum Kultury odbył się egzotyczny „Kuchipudi Dance Festival”. Widzowie mieli okazję zobaczyć na żywo klasyczny (to nie to samo co bollywoodzki), mający prawie tysiącletnią tradycję taniec indyjski. Co ciekawe - wszystkie tancerki i tancerze biorący udział w festiwalu to nie Hindusi a Polacy – członkowie Zespołu Tańca Indyjskiego Natarang (słowo „natarang” w języku marathi, jednym z języków używanych na Półwyspie Indyjskim, oznacza artystę scenicznego). W styczniu 2023 roku zespół świętować będzie 10-lecie istnienia. Trzon grupy to kilkanaście osób, które połączyła wspólna pasja.

W swoim portfolio mają premiery spektakli: „Białe noce” z roku 2014, „Pigmalion”(2015 rok), „Romeo i Julia” (2016 rok), „Żywioty Indii” (2018), „Piękna i bestia”(2019). To najczęściej znane historie literackie, przeniesione w realia indyjskie. – Na początku była to fascynacja tańcem Bollywood i w naszych pierwszych spektaklach to widać. Jednocześnie zaczęliśmy odkrywać indyjski taniec klasyczny. W tańcu klasycznym każdy ruch ciała, każdy gest dłoni, nawet mimika twarzy i ruch oczu ma znaczenie i coś symbolizuje. Skupiliśmy się ostatecznie na Kichipudi, jednej z ośmiu

najważniejszych jego odmian. To taniec pełen symboliki, powiązany z hinduizmem, niezmienny od wieków (Kichipudi ma rodowód sięgający 10. wieku n.e. – przyp. red.) – mówi Kornelia Musiałowska, jedna z liderek i współzałożycielka grupy. Na razie tancerze z Natarang przecierają szlaki, są pionierami nie tylko w Polsce, ale i jednymi z nielicznych w Europie. Uczą się „u źródeł” – Zofia Lichota (również jedna z liderek zespołu) np. uczestniczyła kilkakrotnie w specjalnych warsztatach w Indiach, Kornelia Musiałowska z kolei znalazła mistrzynię bliżej – w Londynie. To Arunima Kumar – tancerka, laureatka wielu nagród, założycielka Arunima Kumar Dance Company. Miała przyjechać na chorzowski festiwal, niestety pandemia pokrzyżowała te plany. Tancerki z Natarangu regularnie uczestniczą w prowadzonych przez nią warsztatach – czy to jeżdżąc (na własny koszt) do Londynu, czy to online.

Po 10 latach od powstania „Natarang” ma na swoim koncie oprócz spektakli i pokazów na scenie ChCK setki występów w Polsce i za granicą, wyjazdy na festiwale. Zespół jest rozpoznawalny i cieszy się uznaniem w środowisku pasjonatów kultury Indii i mniejszości hinduskiej w Polsce, współpracuje z Indyjsko-Polskim Stowarzyszeniem na Rzecz Rozwoju Kultury. Od kilku lat jest stałym gościem festiwalu tańca i filmu hinduskiego w Norwegii. To impreza organizowana przez społeczność hinduską i dla Hindusów. – A jeśli po naszym występie słyszemy, że nasz taniec jest perfekcyjny i że tylko kolor skóry zdradza nasze pochodzenie, to chyba robimy to dobrze – mówi Kornelia. Tancerze z „Natarangu” dbają o autentyczność choreografii, ale także kostiumów i biżuterii, które sprowadzają bezpośrednio z Indii (kostiumy wymagają specjalnych krojów, nasi krawcy ich nie znają – mówi Kornelia), oraz makijażu (tego ostatniego nauczyły się już same). Ich działalność nie ogranicza się stricte do tańca i występów – popularyzują kulturę Indii także podczas prelekcji czy zajęć warsztatowych.

W zespole tańczą lub tańczyli (w kolejności alfabetycznej): Marcin Adamczyk, Natalia Banasiewicz, Jakub Brzoznowski, Sara Buchczyk, Alicja Czaja, Aleksandra Dylong, Karolina Dylong, Magda Fuss, Filip Gajewski, Maja Ignalska, Monika Janikowska, Krzysztof Konopka, Karolina Koziej, Agata Kurzawa, Zofia Lichota, Zuzanna Lichota, Julia Lipiec, Magdalena Mazurek, Karolina Mizura, Małgorzata Mizura, Paulina Mizura, Magdalena Mozgol, Kornelia Musiałowska, Agata Ochmann, Agata Synowiec, Paulina Szymczyk, Agnieszka Szymczyzna, Sandra Walczak.



Zespół Tańca Indyjskiego „Natarang”. Spektakl „Piękna i Bestia” (premiera 27 września 2019 roku)

# Chór Mieszany Lutnia

Kiedy w styczniu 2008 roku otwierano Chorzowskie Centrum Kultury, Chór Mieszany „Lutnia” właśnie szykował się do obchodów 100-lecia działalności artystycznej. Pierwszy dyrektor ChCK, Antoni Sobczyk wspomina, że odnalazł chórzystów ćwiczących na terenie Zespołu Szpitali Miejskich przy ul. Strzelców Bytomskich.

– To prawda - przyznaje prezes „Lutni” Janusz Karaś (w chórze śpiewa jako tenor) i dodaje, że choć to było może najmniej oczywiste miejsce dla siedziby chóru w jego prawie stuletniej historii, to razem z kolegami bardzo miło wspomina czas, kiedy spotykali się przy ul. Strzelców Bytomskich na trzecim piętrze w budynku niedaleko portierni (obecnie poradnie chirurgiczna i ortopedyczna). - Tam na samej górze, w przepięknej auli, przeznaczonej pewnie na jakieś konferencje, nasza ówczesna prezes Genowefa Stachowiak załatwiła nam miejsce prób – wyjaśnia Janusz Karaś. Bo też okres od końca lat 70. XX wieku to czas, w którym „Lutnia” błąkała się po Chorzowie. Najpierw patronująca mu od roku 1957 Huta Kościuszko straciła lokal przy ul. Dzierżyńskiego (obecnie Katowickiej), na rzecz tworzonego z wielkim rozmachem Teatru Music Hall Telewizji



26 maja 2016 roku. Chór „Lutnia” podczas występu na Festiwalu Pieśni Eucharystycznej „O, Salutaris Hostia” w Katowicach. „Lutnia” zajęła tam pierwsze miejsce w kategorii Chórów Mieszanych

Polskiej (ostatecznie już po stanie wojennym powstał w tym miejscu Teatr Rozrywki). Potem Lutnia na krótko miała swoje lokum w czynnym jeszcze Teatrze Miejskim na Sienkiewicza, a następnie w Domu Kultury Huty Kościuszko na ul. Paderewskiego i w Domu Kultury kopalni Prezydent-Polska na ul. Lwowskiej (na Górze Redena), zanim nowy prywatny właściciel nie uruchomił tam dyskoteki Piramida. Ale – co najważniejsze – w roku 1994 Huta Kościuszko ostatecznie przestała pełnić patronat nad chórem. Od tego czasu środki na wynajem pomieszczeń na próby pochodziły z miejskiej dotacji.

Ale nie były to jedyne zawirowania w stuletniej historii chóru, który odradzał się i po pierwszej, i po drugiej wojnie światowej. – I miała „Lutnia” swój złoty okres (to w latach 1960 – 1985 – przyp. red.), kiedy jeździła z koncertami po całej Europie, panie podczas występów nawet trzy razy zmieniały kostiumy. Nie wierzono, że to chór amatorski, bo nie odbiegał poziomem od zespołów zawodowych. W tych latach miał opinię najlepszego w kraju. A „Lutnia” po prostu miała szczęście do dobrych dyrygentów – mówi Janusz Karaś. To z tego okresu pochodzą największe wyróżnienia i nagrody dla zespołu.

Od 2008 roku adres chóru to Sienkiewicza 3, siedziba Chorzowskiego Centrum Kultury. – Dostaliśmy fantastyczne miejsce na trzecim piętrze, bo ten nasz majdan, dobytek zgromadzony przez lata trzeba było gdzieś ulokować. Na otwarciu Centrum śpiewaliśmy razem z chórem „Gwiazda”. Wspaniały utwór „Libiamo...” z Traviaty Giuseppe Verdiego – soliści Andrzej Lampert, Wioletta Białk i my... – po 15 latach Janusz Karaś świetnie pamięta, jakie emocje towarzyszyły tamtemu wieczorowi.

No i najważniejsze: kiedy przeprowadzili się (a można powiedzieć, że wrócili, bo przecież mieli przez pewien czas siedzibę w dawnym Teatrze Miejskim) na Sienkiewicza, przyszło poczucie bezpieczeństwa. – Wiemy, że mamy tu swoje miejsce, że zawsze możemy liczyć na pomoc kierownictwa ChCK – mówi Janusz Karaś.

W roku 2022 w zespole jest 35 osób. Próby odbywają się regularnie, dwa razy w tygodniu, regularnie też Lutnia koncertuje. – Mamy szczęście do dobrych dyrygentów – po raz kolejny podkreśla Janusz Karaś. – Kiedy przeprowadzaliśmy się do ChCK 15 lat temu, prowadziła nas pani Jadwiga Maria Wandiger (była naszą dyrygentką przez 14 lat), teraz, od 11 lat mamy młodego absolwenta Akademii Muzycznej w Katowicach Łukasza Szmigiela. Urzekł nas, prowadzi nas świetnie, nie zamienilibyśmy go na nikogo innego – komplementuje prezes Lutni (Janusz Karaś pełni tę funkcję od 2009 roku, wcześniej była to Genowefa Stachowiak – przyp. red.).

A kim są chórzyści? – Mamy tu przekrój wiekowy i zawodowy – najmłodsza chórzystka ma 24 lata, najstarsi ponad 80 lat. Pracują, albo pracowali w różnych zawodach – ekonomiści, byli górnicy, sprzedawczynie, urzędnicy i urzędniczki, jest z nami reżyser, szef teatru amatorskiego, także działającego w ChCK – wylicza Karaś, przyznając, że w większości to jednak osoby starsze. – Ale spotkałem się z opinią, że gdyby nas nie

widzieć, a tylko słyszeć, to chór wydaje się młodszy, nasze głosy są młode – dodaje natychmiast.

Kiedy rozmawiam z prezesem Karasim na początku 2022 roku, przyznaje, że ostatnie dwa lata były wyjątkowo trudne. – Przez tę pandemię oberwaliśmy (rok 2020 i 2021 to całe miesiące lockdownu w związku z pandemią Covid-19 na świecie i w Polsce – przyp. red.). Przez rok prawie nie ćwiczyliśmy. Były podejścia, dwie czy trzy próby i znowu przerwa. O występach mowy nie było. Po miesiącach przerwy dużym wydarzeniem był ubiegłoroczny czerwcowy finał metropolitalnych obchodów 100. Rocznicy III Powstania Śląskiego. Lutnia wystąpiła wtedy w „Tryptyku Śląskim – Pamięć Ziemi”, wielkim widowisku na bytomskim Rynku, wśród tak znakomitych śląskich chórów jak Chór Filharmonii Śląskiej, Chór „Ogniwo”, Chór Młodzieżowy „Resonans Con Tutti”, Akademicki Chór Politechniki Śląskiej i Akademicki Chór „Amicus”. Po wakacjach powoli, zachowując wszystkie obostrzenia związane z pandemią, wróciliśmy do spotkań z publicznością. W październiku 2021 roku mieliśmy 2 koncerty, w listopadzie kolejne, w tym patriotyczny na 11 listopada w Starochorzowskim Domu Kultury. Oprócz tego nasz chór ze sztandarem uczestniczył w uroczystościach w kościele św. Barbary i pod pomnikiem Powstańca Śląskiego, gdzie trzymaliśmy wartę – wylicza. Na 2022 rok też powoli kalendarz się zapełnia. W styczniu każda niedziela to koncerty kolędowe, na następne miesiące też są już plany.

Repertuar mają zróżnicowany – to pieśni sakralne, patriotyczne, ludowe. Dopasowują do okoliczności i pór roku. W styczniu śpiewają kolędy (wtedy mają najwięcej koncertów – przyznaje prezes Karas).

Jak więc często są te koncerty? Tu prezes Karas waha się z odpowiedzią – bo większość koncertów muszą sobie sami zorganizować. To nie jest tak, że zaproszenia sypią się jak z rękawa. Muzyka chóralna, choć ma pokaźne grono entuzjastów, nie jest tak popularna jak np. pop... Dlatego swoją rolę widzą też w jej popularyzacji. – Z mojej inicjatywy kilka lat temu powstała Chorzowska Jesień Chóralna. Miała już 5 czy 6 edycji. Niestety, w 2020 i 2021 roku, z powodu pandemii jej nie organizowaliśmy – mówi prezes. No i pokazują swoje umiejętności na festiwalach. Z powodzeniem.

Te sukcesy z ostatnich lat to między innymi wyróżnienie w 2007, a rok później trzecie miejsce na Festiwalu Pieśni Maryjnej „Magnificat” w Piekarach Śląskich, pierwsze miejsce na festiwalu Pieśni Sakralnej w Świętochłowicach w 2010 roku, trzecie miejsce na Międzynarodowym Festiwalu Muzyki Chóralnej w Wambierzycach w 2011 roku, w 2015r. - pierwsze miejsce na I Ogólnopolskim Festiwalu Chóralnym „CANTUS” im. Józefa Świdra w Katowicach, w roku 2016 pierwsze miejsce w kategorii Chórów Mieszanych na Festiwalu Pieśni Eucharystycznej „O, Salutaris Hostia” w Katowicach, w 2017r. - wyróżnienie w V Konkursie Pieśni Chóralnej im. Czesława Prudla w Lyskach i znowu udział w Festiwalu Pieśni Maryjnej „Magnificat” w Piekarach Śląskich, gdzie chór Lutnia zajął pierwsze miejsce.



Na scenie Chorzowskiego Centrum Kultury Chór Mieszany „Lutnia” świętował swoje trzy kolejne jubileusze – 100-lecie w roku 2008, 105-lecie w roku 2013 i 110-lecie istnienia w roku 2018. Podczas tej ostatniej uroczystości sztandar, który od 2013 roku znów jest w posiadaniu chóru, uhonorowany został brązowym Medalem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego „Zasłużony Kulturze Gloria Artis” w kategorii upowszechniania kultury. Oprócz tego Paweł Kapica, najstarszy stażem chórzysta (w Lutni od 1967 roku) otrzymał złotą odznakę „Zasłużony dla Województwa Śląskiego” (wyróżnienie przyznane przez Sejmik Województwa Śląskiego) a inni zasłużeni śpiewacy miejskie wyróżnienia - medale w dziedzinie kultury z wizerunkiem Teodora Kalidego oraz złote, srebrne i brązowe związkowe Odznaki Honorowe Śląskiego Związku Chórów i Orkiestr. W tym samym jubileuszowym 2018 roku Lutnia została wyróżniona również statuetką Chłopca z Łabędziem – najważniejszą chorzowską nagrodą w dziedzinie kultury (chór otrzymał ją w kategorii upowszechniania).

W jesieni 2023 roku Lutnia kończy 115 lat. To piękny wiek. – No cóż. Spotykamy się, ćwiczymy, integrujemy – powoli myślimy o tym kolejnym jubileuszu. Prezes Karaś ma tylko jedno zmartwienie: że do chóru przychodzi za mało młodzieży.

### **Skład chóru w latach 2007 - 2022**

.....

**Dyrygenci:** od 1996 do stycznia 2010 Jadwiga Maria Wandiger, od 5 lutego 2010 Łukasz Szmigiel.

**Prezesi:** 2006 – 2009 Genowefa Stachowiak, od 3 marca 2009 Janusz Karaś.

**Sopran:** Elżbieta Barańska, Edyta Będkowska, Małgorzata Cogiel, Katarzyna Czeczota, Joanna Duda, Dorota Gajdemska, Anna Grzegorz-Wojtasik, Lucyna Kapica, Łucja Klyta, Aleksandra Kokot, Krystyna Kokot, Stefania Konewko, Monika Korczak, Marta Kostarczyk, Krystyna Ludwik, Janina Mazur, Zenobia Meisner, Waleria Mroczek, Barbara Muc, Aniela Noga, Gabriela Pilot, Jolanta Sakowska, Małgorzata Sikorska, Klaudia Skop, Aleksandra Sobisz, Genowefa Stachowiak, Anna Stysz, Ewa Tuszyńska, Kornelia Wawrzynek, Irena Weishar, Mariola Żymła.

**Alt:** Elżbieta Augustyniak, Urszula Białk, Lesława Błachut, Jadwiga Dobrzyńska, Wanda Dudka, Anna Dymarz, Łucja Kajdan, Maria Krawczyk, Oliwia Krogulewska, Aleksandra Mańdok, Maria Motaj-Dziaczko, Maria Mrowiec, Karina Musik-Megger, Renata Niechoj, Irena Ploch, Katarzyna Rok, Oliwia Skop, Danuta Swadźba, Grażyna Szewczyk, Ewa Świerczyńska, Danuta Zajac, Maria Zajac.

**Tenor:** Krzysztof Bytomski, Dominik Jaraczewski, Paweł Kalinowski, Janusz Karaś, Jan Kokot, Paweł Kokot, Stefan Kokot, Marcin Krogulewski, Kazimierz Mroczek, Eugeniusz Nowak, Henryk Szopa, Józef Trela.

**Bas:** Andrzej Borys, Jan Gogolin, Paweł Kapica, Michał Kawka, Bolesław Kobier, Ernest Krawczyk, Andrzej Kukuła, Henryk Musik, Mirosław Orzechowski, Marian Proowski, Paweł Sarnes, Helena Toja.

**Członkowie honorowi i wspierający:** Wanda Dudka, Joanna Kaj, Maria Krawczyk, Ks. Grzegorz Kotyczka, Weronika Mandla, Janina Mazur.



23 stycznia 2022 roku – kołędowanie „Lutni” w kościele św. Barbary w Chorzowie



3 maja 2016 roku. 225. rocznica uchwalenia Konstytucji 3 maja oraz 95. rocznica III Powstania Śląskiego. Przedstawiciele „Lutni” ze sztandarem biorą udział w miejskich uroczystościach

## Seniorzy w Podróży

Jeśli dziś pierwsza lub trzecia środa miesiąca, to mamy „Seniorów w Podróży” – mówią w ChCK. Przychodzą tu od 2015 roku. Najpierw seans lub prelekcja w sali kinowej ChCK, potem, mniej już zobowiązujące rozmowy na kawie piętro niżej. Kiedy dyrektor Tomasz Ignalski tłumaczy, że on rozumie instytucję kultury jako miejsce, które sami sobie ludzie tworzą, zamiast takiego, gdzie przychodzi się „na gotowe” do kasy i kupuje bilet na wystawę, spektakl lub koncert, to właśnie „Seniorów w Podróży” podaje jako doskonały przykład takiej oddolnej inicjatywy.

Szefową grupy i pomysłodawczynią przedsięwzięcia jest Irena Pąchalska, działaczka społeczna, radna chorzowskiej Rady Seniorów, zwyciężczyni w konkursie na najaktywniejszą seniorkę w woj. śląskim w 2020 roku (konkurs organizowany przez Radę ds. Rodziny przy Wojewodzie Śląskim). Zanim zapukała do drzwi ChCK, przez kilka lat prowadziła podobny klub dla seniorów – pasjonatów podróżowania, w lokalu Chorzowskiej Spółdzielni Mieszkaniowej na Klimzowcu (Klub Pokolenie). – Ale tutaj mamy profesjonalną salę kinową, więc się przenieśliśmy – wyjaśnia Irena Pąchalska. – Bo my, jako pasjonaci podróżowania często wspólnie wyjeżdżamy, ale jeszcze częściej podróżujemy na ekranie. Czasami to dokumenty podróżnicze z różnych stron świata, filmy i zdjęcia z naszych wspólnych wycieczek, ale także dokumenty, np. dotyczące problemów kobiet w Azji i Afryce, religii świata, niedawno oglądaliśmy również ciekawy obraz o największym więzieniu świata na Filipinach – tłumaczy. Zaproszeni goście opowiadają o odwiedzanych przez siebie miejscach, albo o... kosmosie (seniorzy mieli okazję wysłuchać kilku prelekcji prowadzonych przez pracowników Planetarium Śląskiego).



„Seniorzy w podróży” rekreacyjnie na spacerze w Parku Śląskim

W budynku ChCK spotykają się regularnie dwa razy w miesiącu, w każdą nieparzystą środę miesiąca. Bywa, że na sali kinowej z 50 miejscami trzeba dostawiać krzesła, ale regularnie zagląda około 35 do 40 osób. Organizują też sporo wycieczek – w kameralnych grupach, około 15-osobowych. Nie korzystają z wynajętego biura podróży. Program opracowuje zawsze Irena Pąchalska i potem jest również przewodniczką wycieczki. – Podróżowanie to moja pasja od kiedy pamiętam. Dawno temu ukończyłam nawet na Akademii Ekonomicznej kierunek turystyka – przyznaje. Teraz realizuje tę pasję przewodząc seniorom o podobnych zainteresowaniach.

A dla dyrektora ChCK Tomasza Ignalskiego takie inicjatywy są bardzo cenne i postanowił je pielęgnować. – My nic nie narzucamy, oddajemy im po prostu miejsce, w tym wypadku salę kinową. Błędem jest wg mnie myślenie, przeniesione jeszcze z PRL-u, że to urzędnicy „zrobią” nam kulturę, społeczną akcję, wszystko nam zrobią. Dość tego wyręczania społeczników – mówi. Dlatego kiedy został w 2015 roku dyrektorem chorzowskiego Centrum, otworzył szeroko drzwi placówki.

Szczególnie cenne okazało się to parę lat później, kiedy wybuchła pandemia i wiele innych drzwi się zamknęło.

## **... i Artystyczna Akademia Seniora**

Nasi seniorzy spotykają się w ChCK na zajęciach plastycznych, prowadzonych przez Mariana Knoblocha, w forum dyskusyjnym „Nasze korzenie”, albo na zajęciach pilatesu. Mieliśmy też zajęcia teatralne, na razie zawieszono, ale mam nadzieję, że wrócimy do nich w 2022 roku – relacjonuje Zyta Hartlik, koordynatorka Artystycznej Akademii Seniora. Jest grudzień 2021 roku, na dworze pada deszcz ze śniegiem, media donoszą o rosnącej kolejnej fali pandemii koronawirusa Covid-19, ale na sali konferencyjnej ChCK, w kolejnym spotkaniu klubu dyskusyjnego bierze udział kilkanaście osób. – Seniorzy lubią tu przychodzić, potrzebują tego. Są bardzo aktywni. Kiedy była cisza pandemiczna i nie można było się spotykać, było to bardzo dla nich dotkliwie. Uruchomiliśmy nawet wtedy specjalny numer telefonu, na który mogli dzwonić o każdej porze, porozmawiać, jeśli tego ktoś potrzebował. Dużo takich telefonów odbierałam – tłumaczy Zyta Hartlik.

Szefowa forum dyskusyjnego to Władysława Szczepanek-Szmajduch (dla przyjaciół i znajomych Iwona). - Zajmujemy się tu tematami, które nam są najbliższe i najbliższe naszemu miastu. Zaczęliśmy od nas samych, naszych rodowodów, jak to się stało, że znaleźliśmy się w Chorzowie, bo przecież nie wszyscy jesteśmy chorzowianami z urodzenia. Potem przeszliśmy do historii i topografii Chorzowa, dużo dyskutowaliśmy na tematy dotyczące naszej małej ojczyzny. I oczywiście o nas samych. Czasami oglądamy wspólnie filmy, wychodzimy na zewnątrz – do muzeum, na cmentarz, gdzie leżą znani

chorzowianie. W jesieni 2021 roku wspólnie na cztery dni wyjechaliśmy do Zubrzycy. I jeszcze mamy spotkania z wyobraźnią – warsztaty prowadzone raz w miesiącu przez panią Jolantę Drozdol, kierowniczkę chorzowskiej filii Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej. Organizujemy się sami, i robimy to, co lubimy i co chcemy robić. W tym gronie spotykamy się od około trzech lat, poznaliśmy się „jak łyse konie” – opowiada pani Szczepanek-Szmajduch. - Wśród nas są emerytowani nauczyciele, inżynierowie, urzędnicy i urzędniczki. Dwóch z naszych kolegów to autorzy książek o sobie i swojej rodzinie - dodaje.

Niektórzy z członków forum dyskusyjnego uczestniczą także w zajęciach plastycznych dla seniorów. – Przychodzi tam około 20-osobowa grupa – potwierdza Zyta Hartlik. Malują różnymi technikami pod kierunkiem znanego chorzowskiego artysty Mariana Knoblocha, szefa Stowarzyszenia Chorzowskich Artystów Plastyków. Najlepsze prace są pokazywane potem szerszej publiczności. Były wystawy w galerii Antresola, w przestrzeni Sceny pod Schodami.

Artystyczna Akademia Seniora to pomysł dyrektora Jolanty Motyki – mówi Beata Chren, która w ramach akademii prowadzi zajęcia teatralne. Instruktorka z wieloletnim doświadczeniem w pracy z seniorami, w ChCK zaczęła od... „Krasnoludków” wg Jana Brzechwy. - Przygotowaliśmy spektakl, sama uszyłam kostiumy, a potem jeździliśmy od przedszkola do przedszkola. To była świetna integracja międzypokoleniowa. Warto byłoby do tego wrócić – wzdycha Beata Chren.

Kiedy zaproponowała seniorom następny tytuł do przygotowania – na początku byli sceptyczni – bali się, że nie dadzą rady. A to był „Rewizor” Mikołaja Gogola. - Okazało się, że panie dały radę, wyszło bardzo dobre przedstawienie. Tym razem Beata Chren już nie musiała szyć kostiumów, seniorzy dostali je od zaprzyjaźnionego teatru amatorskiego z Rybnika. - Potem jeszcze na Dzień Dziecka przygotowaliśmy „Kopciuszkę”, rozpoczęliśmy prace nad kolejnym spektaklem (miniscenki na podstawie kilku opowiadań Antoniego Czechowa), ale pandemia nam pokrzyżowała plany – dodaje Beata Chren.

Ale jeszcze zanim pandemia zamknęła na kilka miesięcy seniorów w domach, mieli okazję wziąć udział w „Proskenionie” – Festiwalu Ludzi Szczęśliwych. - Chciałam nas skonfrontować z innymi amatorskimi teatrami, dlatego zaproponowałam dyrekcji ChCK formułę takiego festiwalu. Pierwszy odbył się w 2017 roku, a potem zdążyliśmy zorganizować przed pandemią jeszcze dwie edycje – kończy Chren.

# Młodzi z KulturOKa

Na placu przed Chorzowskim Centrum Kultury znajduje się wejście do piwnicy – tajemniczej i ciekawej przestrzeni, która najpierw wykorzystywana była jako lokal gastronomiczny, a potem miała służyć jako alternatywna, muzyczna scena ChCK. Dostała nawet swoją specjalną nazwę: „Scena pod Schodami”. W dniu uroczystego otwarcia sceny 27 stycznia 2020 roku odbył się koncert Barbary Duckiej i Marty Tadli (śpiewały kolędy, pastorałki i słynne utwory musicalowe). Niestety, kilka tygodni później pojawiła się w Polsce pandemia Covid-19... Rok później do pomieszczeń Sceny pod Schodami wprowadziła się młodzież. Ruszył projekt „KulturOK”. Karolina Skórka, koordynatorka KulturOKa tak tłumaczy jego ideę: To przestrzeń, w której młodzież może się spotykać i realizować swoje własne projekty. A ChCK i ja jesteśmy zapleczem organizacyjnym wspierającym te pomysły. Najważniejsze jest to, że my jako instytucja niczego im nie narzucamy, a tylko pomagamy realizować to, co sami wymyślą.

Dyrektor ChCK Tomasz Ignalski opowiada, że pomysł na takie właśnie wykorzystanie pomieszczeń „Sceny pod Schodami” narodził się po doświadczeniach pierwszej połowy 2020 roku, kiedy zamknięte były budynki szkolne (nauka odbywała się zdalnie), a do drzwi ChCK zaczęli pukać młodzi ludzie z pytaniami – czy nie mogliby gdzieś tu znaleźć miejsca np. na próby muzyczne, czy spotkania... Młodzieżowej Rady Miasta (lokal, w którym spotykali się wcześniej był z powodu obostrzeń pandemicznych zbyt ciasny).

Pierwsi w przestrzeni Sceny pod Schodami pojawili się członkowie metalowego zespołu Exoda – w styczniu 2021 roku. Ich historia najlepiej ilustruje funkcję KulturOKa. - Zespół założyliśmy pod koniec 2019 roku. Zagraliśmy jeden koncert, potem przez rok wędrowaliśmy po salkach wynajmowanych na godziny, po czym znaleźliśmy to miejsce, przenieśliśmy się i tu przygotowaliśmy praktycznie cały nasz materiał, który obecnie gramy. Teraz pracujemy nad wydaniem pierwszej płyty, na razie na youtube można znaleźć 6 naszych utworów – relacjonuje Michał Młynarczyk, założyciel Exody (rozmowa z Michałem Młynarczykiem odbyła się w grudniu 2021 roku).

Po nich pojawili się kolejni młodzi ludzie. To najczęściej uczniowie chorzowskich liceów i techników, głównie z Batorego i Katolika (III Liceum Ogólnokształcące im. Stefana Batorego i Zespół Szkół Stowarzyszenia Rodzin Katolickich Archidiecezji Katowickiej im. Kardynała Prymasa Augusta Hłonda). Przychodzą raz w tygodniu, omawiają plany i pomysły, przygotowują plan pracy, członkowie zespołów spotykają się na próbach. - To nie tak, że przychodzimy tu na herbatę (choć na herbatę też), ale rozmawiamy o naszych sprawach: co możemy zrobić dla miasta, albo miasto dla nas. Mamy projekty dotyczące kultury, ale także spraw społecznych, ekologii – mówi uczestniczka tych cotygodniowych spotkań Maja Jarzyna, a jej koleżanka Ola Strusz uzupełnia, że wiele z tych projektów realizowanych jest w ramach Uniwersytetu Dialogu (np. warsztaty

z dziennikarstwa partycypacyjnego, z wystąpień publicznych). Szymon Matyja z kolei opowiada o przygotowanej dla kolegów w KulturOKu grze symulacyjnej, podczas której uczestnicy wcielali się w role posłów i posłanek na sejm. Mieli tu również rap-bitwę, przygotowywali własny projekt do budżetu obywatelskiego. To tylko niektóre przykłady ich działań.

Scena pod Schodami to także miejsce, gdzie młodzi artyści mogą także wystąpić przed publicznością. Na przykład 20 listopada 2021 w ramach projektu KulturOK odbył się pokaz spektaklu „Piękni panowie”, przygotowanego przez Teatr Podrzędny (reżyseria i scenariusz: Michał Bawełek, wystąpili: Julia Matusek, Natalia Suchanek, Paweł Kosiński, Kacper Malinowski, Michał Bawełek), 26 listopada 2021 roku – covery rockbluesowych klasyków oraz kilka własnych utworów w podobnym klimacie zagrały Inga Wojciechowska, Bianka Malinowska, Agnieszka Łoszek, a 3 grudnia 2021 roku koncertował wspomniany już tu muzyczny zespół Exoda (Michał Młynarczyk - wokal, gitara, Maciek Chadalski – gitara, Filip Ciszewski – bas, Klaudiusz Gamza – perkusja).

# Klangowanie

Paulina Pikiewicz i Weronika Stencel mówią, że w styczniu 2021 roku spełniło się ich marzenie: zaczęło nadawać Radio Klang z siedzibą w Chorzowskim Centrum Kultury. Jest to kulturalne radio internetowe skierowane do młodych ludzi.

Paulina i Weronika poznały się w Krakowie, zaprzyjaźniły, a w 2018 roku zaczęły prowadzić wspólną audycję w studenckim radiu UJOT FM. Potem Paulina związała się z Radiem Katowice, Polskim Radiem – Programem Drugim, Teatrem Polskiego Radia oraz Radiem Kapitał (pierwszym radiem społecznościowym w Polsce). Bardzo szybko zainteresowanie dźwiękiem przerodziło się w zawodową pasję. Podobnie czuła Weronika, która również była związana z Radiem Kapitał, a na co dzień pracowała w krakowskim Instytucie Literatury, próbowała sił jako scenarzystka filmowa, wydawała czasopismo „Gazeta Musi się Ukazać” i prowadziła warsztaty dźwiękowe. Regularne tworzenie audycji przez Weronikę i Paulinę utwierdzały w nich przekonanie, że to co robią ma sens i wartość, a także potencjał na większy projekt angażujący ludzi z podobną wrażliwością. Wtedy stworzenie własnego radia przez Paulinę i Weronikę wydawało się abstrakcyjną myślą, jednak nabywane doświadczenia prowadziły właśnie w tym kierunku. Brakowało tylko podatnego gruntu i przyjaznego miejsca, które pozwoliłoby na urzeczywistnienie radiowych planów.

Paulina opowiada, jak przy okazji nagrania dla Radia Katowice trafiła do Galerii Sztuki Muzycznej i Obrazu na chorzowskim rynku. Poznała tam gospodarza tego miejsca – Łukasza Glišńskiego. To on właśnie podpowiedział Paulinie i Weronice, że w Chorzowskim Centrum Kultury znajduje się profesjonalne studio radiowe – Studio Lektorskie Fajka, które mogłyby zaadaptować na potrzeby nowego radia internetowego. Studio to powstało dwa lata wcześniej jako inicjatywa wspólna ChCK i Centrum Integracji Międzypokoleniowej i z założenia miało być otwarte na potrzeby mieszkańców. Studio stwarzało nowe możliwości – nagrywanie podcastów, prowadzenie cyklicznych audycji dostępnych w Internecie, prowadzenie warsztatów. Weronika i Pauliny zauważyły potencjał tego miejsca i przedstawiły dyrektorowi – Tomaszowi Ignalskiemu swoją propozycję: stworzą w Chorzowie społecznościowe radio kulturalne o nazwie Klang. Wystartowały w styczniu 2021 roku, w samym środku pandemii Covid-19, kiedy większość instytucji kultury (kina, teatry, domy kultury) była dla widzów zamknięta.

Rok później Radio Klang (<https://radioklang.pl>) nadaje 5 dni w tygodniu (od środy do niedzieli) od 16:00 do 22:00, a z rozgłośnią współpracuje ponad 40 autorów i autorek, tworzących regularne audycje. Funkcjonuje stały zespół redakcyjny i techniczny – Wspomaga nas Bastek Łąkas (zajmujący się przygotowaniem technicznym radia), który opracował naszą technologię nadawania na żywo oraz przystosował mikser radiowy do naszych potrzeb. Uczestniczy on także w przygotowywaniu koncertów na żywo,



pomaga nam w produkcji wydarzeń – tłumaczy Weronika i wymienia jeszcze Ernesta Armadę, który czuwa nad ramówką i odpowiada za promocję (na początku, przez kilka miesięcy robiła to Małgorzata Dębniak). Poza tym jest jeszcze Marcin Szmandra, autor identyfikacji wizualnej radia, twórcy jingli – Piotr Jeziorko i Szymon Sapalski, autor strony internetowej – Bartek Sołtysik, Kuba Baniak – autor animacji i gifów, Natalia Kaniak – autorka zdjęć.

Mimo krótkiej działalności, stworzenie Radia Klang i prowadzenie go przez Weronikę i Pauliny zostało docenione w środowisku dziennikarskim – we wrześniu 2021 roku założycielki znalazły się wśród laureatów konkursu Silesia Press 2021 (otrzymały nagrodę specjalną).

W pierwszym roku działalności Radia Klang (2021) zarejestrowano 3 koncerty na żywo: otwarcie radia (9 stycznia 2021 roku ze Studia Lektorskiego Fajka zagrali paszka i Aether CTRL – twórcy jingli Radia Klang), 10 kwietnia 2021 r. zagrali bogdan sékalski i przyjaciele (Maks Rzontkowski, Jaś Dąbrówka, Jan Bąk, Franciszek Skorupka) – zespół wystąpił w Galerii Sztuki Muzycznej i Obrazu w Chorzowie. W tym samym miejscu 1 lipca 2021 roku odbył się też koncert zespołu SOMA (Michał SOSna i MATEusz Czarnecki).

Radiowi twórcy są wyłaniani w internetowym naborze. Jesienią 2021 roku zamknęła się jego druga edycja. Co zatem można usłyszeć w Klangu? Paulina zaczyna wyliczać: – Tematyka jest różnorodna. Mamy na przykład dużo audycji muzycznych – od muzyki gitarowej, rockowej po muzykę eksperymentalną, a nawet taką, która sprzyja kontemplacji - mówi. Weronika uzupełnia, że ważna jest w Klangu również literatura współczesna i poezja. Wspomina także, że „niedawno powstał cykl „Wierszodczyty”. - Zapraszamy poetów, którzy mają ochotę wybrzmieć dźwiękowo, zaprezentować własną twórczość. Zależy nam na budowaniu wspólnoty, gromadzeniu słuchaczy i uwrażliwieniu ich na język, jego plastykę – wyjaśnia.

Paulina dodaje jeszcze audycję PTG Węzeł, która opowiada o społeczności lokalnych skejtów skupionych wokół kultowego Pomnika Trudu Górniczego w Katowicach oraz „Dziką wodę” Leszka Naziemca o kulturze swobodnego pływania. Są też audycje promujące młodych malarzy, taniec, medytacje, jogę, współczesne filmy. Są słuchowiska, reportaże, stałe cykle rozmów z artystami (na przykład „Przyszło do Klangu”), relacje z koncertów”. Dla Klangu tworzą także tak doświadczeni artyści jak Mariola Brillowska, Joanna Bronisławska, Marcin Dymiter.

W Radiu Klang można nadawać na żywo z każdego miejsca w Polsce i na świecie. Przykładem jest audycja zrealizowana z terenu Festiwalu Control Room w Gdańsku. We wrześniu 2021 roku Radio Klang było patronem medialnym tego wydarzenia. Oprócz tego radio współpracuje z Muzeum Śląskim, Ars Independent, CSW Kroniką.

Odbiorcami radia są młodzi słuchacze, ale ideą rozgłośni jest również łączenie pokoleń. - Niedawno do radia zaprosiliśmy osoby po 60. roku życia na warsztaty „Moja pamięć muzyczna”. Uczestnicy przyszli z ważnymi dla nich utworami, by przywołać emocje z przeszłości. To dawało nam podstawę do wspólnej rozmowy na antenie – tłumaczy Weronika.

16 października 2021 roku Paulina i Weronika zorganizowały wspólnie z instytucją Katowice Miasto Ogrodów spotkanie o nazwie „Radioporozumienie”. Była to dyskusja twórców rozgłośni internetowych – Radia 357, Radia Kapitał, Radia JAZZKULTURA oraz Radia Klang na temat przyszłości tego medium w Polsce. - Chcieliśmy wymienić się doświadczeniami, omówić jak rozwija się radio internetowe i w którym kierunku zmierza, kto nas słucha, jakie mamy plany – mówią Weronika i Paulina. Twórczynie Radia Klang zdają sobie sprawę, że kluczową sprawą jest teraz finansowe utrzymanie tak prężnie rozwijającego się przedsięwzięcia. Dlatego dążą do założenia fundacji o nazwie Kulminacja, dzięki której będą mogły starać się o dodatkowe fundusze i granty.



**Od lewej: Tomasz Dytkowski, Elwira Gonet, Paulina Pikiewicz, Paweł Jankiewicz, Weronika Stencel, Ania Jaśniak, Fobian Ewaryst Dobdziak, Maciej Szwagrzyk, Ernest Armada, Witold Dudzic**

## Dom Kultury na Krajcoku



Słowo „krajcok” w śląskiej godce oznacza „skrzyżowanie” (z niemieckiego Kreuzung). W Chorzowie „krajcok” stał się nazwą własną – tak mówi się o najbliższej okolicy skrzyżowania ulic Siemianowickiej i Bożogrobców. Na Krajcoku mieści się Starochorzowski Dom Kultury (dokładny adres: Siemianowicka 59), oddział Chorzowskiego Centrum Kultury, instytucja z bogatą historią i tradycją.

Budynek przeznaczony na potrzeby kultury i rozrywki powstał już w roku 1904. W obszernym wnętrzu znalazło się miejsce i na salę widowiskową z zapleczem, i na restaurację, i na pomieszczenia przeznaczone na spotkania klubowe, a nawet na pokoje gościnne. Przed drugą wojną światową działał jako Katolicki Dom Związkowy. Po 1945 roku obiekt został przejęty na potrzeby Domu Kultury Zakładów Azotowych. Tak funkcjonował do lat 90. ubiegłego wieku. W roku 1992 obiekt został wpisany do rejestru zabytków woj. śląskiego, ale przyszłość działającego w nim domu kultury w tym okresie była mocno niepewna. W 1994 roku Zakłady Azotowe zdecydowały się na likwidację placówki. Uratowało ją powołanie Starochorzowskiej Fundacji Kultury, której udało się prowadzić ją przez następne lata.

Tamte lata wspomina Danuta Pacyna, która z domem kultury przy ul. Siemianowickiej związana jest od połowy lat 80. ubiegłego wieku. - W latach 80. Zakłady Azotowe przeprowadziły duży remont domu kultury (skończono go w roku 1986 – przyp. red.). I dopiero wtedy z części pomieszczeń tzw. budynku B (po lewej stronie od wejścia) wypro-

wadzili się lokatorzy. My wcześniej korzystaliśmy tylko z niektórych pomieszczeń w tej części. Pozostałe służyły jako lokale mieszkalne. Również tam, gdzie teraz znajduje się parking, naprzeciw biura, stał niewielki piętrowy dom – tłumaczy Danuta Pacyna. I dodaje, że Zakłady Azotowe miały plany zaadaptowania części pomieszczeń na hotel, ale po 1989 roku już nie tylko nie było o tym mowy, ale pojawiło się realne niebezpieczeństwo, że nawet sam dom kultury nie przetrwa. – Wiele obiektów kultury, sportowych, domów wczasowych likwidowano, upadały przedsiębiorstwa. Obawialiśmy się, że z takiego pięknego budynku zrobią np. hurtownię. Dlatego, żeby ratować miejsca pracy powołaliśmy Starochorzowską Fundację Kultury, a Elżbieta Dybalska-Żmuda, dotychczasowa dyrektorka domu kultury została jej prezesem – wyjaśnia. (Fundacja do dzisiaj istnieje, jej prezesem jest Marek Nowak – przyp. red.). W skład fundacji weszli pracownicy oraz spółki mieszczące się w zakładach azotowych, które ją dotowały. Przez kilka lat w ten sposób funkcjonowaliśmy, ale pod koniec lat 90. ubiegłego wieku firmy zaczęły się wycofywać z finansowania i zdecydowaliśmy się przekazać Dom Kultury miastu. Wtedy powstał Starochorzowski Dom Kultury, a jego szefem został Antoni Sobczyk – tak w dużym skrócie relacjonuje kilkanaście lat historii Danuta Pacyna.

„Ze względu na problemy finansowe, spowodowane likwidacją wielu firm, które dotychczas finansowały działanie Fundacji, pod koniec 2002 roku budynek Domu Kultury przekazany został do dyspozycji ówczesnego prezydenta Chorzowa - Marka Kopła” – napisano na stronie internetowej SDK. Od początku 2003 roku instytucja była już miejska i działała jako Starochorzowski Dom Kultury (w skrócie SDK). Uregulowano sprawy własnościowe dotyczące budynku z lewej strony od wejścia głównego (funkcjonuje jako budynek „B”). Dwa lata później wyremontowano go, urządzono sale na próby i spotkania grup twórczych, pracownie (np. pracownię z piecem ceramicznym), niewielką kameralną salkę teatralną, powstała również Galeria na Strychu. Ta ostatnia to nie tylko, jak sugeruje nazwa, przestrzeń wystawiennicza: kiedy kilka lat później na czas remontu trzeba było na kilka miesięcy wyłączyć dużą salę widowiskową, to w Galerii na Strychu odbywały się koncerty, spektakle i wszystkie imprezy cykliczne (np. czwartki literackie, spotkania podróżnika itp.) Ale wcześniej, bo w 2007 roku SDK został oddziałem powstającego właśnie Chorzowskiego Centrum Kultury, a Antoni Sobczyk - dyrektorem nowo otwartej instytucji. Razem z nim „do centrali” przeniosło się kilkoro pracowników. Kierowniczką SDK została Joanna Barnaś-Wójcik.

Kolejne 15 lat historii SDK to praca merytoryczna, ale i zmiany w samym budynku i wokół niego. W roku 2009 wyremontowano dużą salę widowiskową, a kilka lat później zrewitalizowano ogród. Obecnie sala widowiskowa może pomieścić 300 widzów i odbywają się tu koncerty, spektakle, konferencje, spotkania, zabawy taneczne. Uporzędkowany ogród z tyłu budynku okazał się świetnym miejscem na organizację imprez plenerowych – festynów, seansów filmowych, kameralnych spotkań „pod chmurką”. W grudniu 2019 roku uroczyście otwarto w SDK „Frajdę”, czyli drugie chorzowskie kino studyjne, działające w sieci „Kin za Rogiem” (pierwsze – „Grajfka” znajduje się

w ChCK przy ul. Sienkiewicza – przyp. red.) Obok sali kinowej, mieszczącej 20 osób, oddano do użytku tzw. Mediatekę - nowoczesną salę multimedialną, która może być albo przestrzenią wystawową, albo służyć jako kolejne miejsce spotkań. W otwarciu Frajdy uczestniczył reżyser Jan Kidawa-Błoński.

- Kiedy powstało Chorzowskie Centrum Kultury i staliśmy się jego oddziałem, plan był następujący: przy ulicy Sienkiewicza odbywać się będą duże koncerty i imprezy impresaryjne, a w SDK skupimy się na działalności własnej, edukacji i warsztatach w pracowniach i sekcjach – wyjaśnia Joanna Barnaś-Wójcik. I w roku 2008, kiedy ChCK dopiero zaczynał budować swoją markę, w Starym Chorzowie mieli już wyrobioną pozycję i stałe imprezy cykliczne cieszące się uznaniem widzów. A co do sekcji i zespołów, to do 2022 roku powstało ich kilkadziesiąt – jedne funkcjonowały krótko, inne działają w niezmienionej formule do dzisiaj, jeszcze inne ulegały przekształceniom.

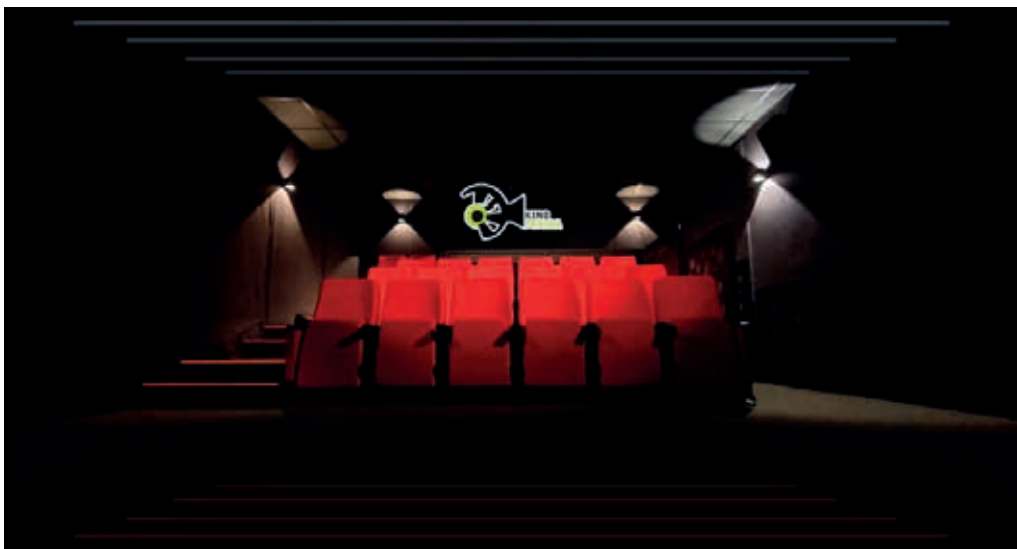
W roku 2008 w SDK działały zespoły taneczne Błyskawica i Graffiti, szkoła tańca HIP-HOP, można było ćwiczyć aerobik. Były zespoły muzyczne - zespół wokально-instrumentalny Trąbki Jerycha, zespół wokalny Gwar, zespół wokalny Fresco, chór mieszany Gwiazda, orkiestra Chorzowski Brass Band, oferowano lekcje gry na gitarze i lekcje śpiewu. Z grup teatralnych prężnie działał Mały Teatr Muzyczny ANIMO, była Scena Teatralna Młodych. Można było uczestniczyć w zajęciach plastycznych oraz twórczych i edukacyjnych (Mała Akademia Plastyczna, lekcje rysunku i malarstwa, warsztaty plastyczne dla dorosłych, sztuka użytkowa i rzemiosło artystyczne, grafika komputerowa dla dzieci i młodzieży, ceramika, fotografia, modelarnia, zajęcia twórcze dla dzieci 3 – 7 lat, komputer bez tajemnic – zajęcia dla dorosłych, warsztaty Microsoft i Corel, lekcje języka angielskiego). Działał klub szachowy, klub capoeira, akademia dziennikarstwa, pracownia arteterapii, klub Chorzowskiego Tubylca, prowadzono weekendowe warsztaty artystyczne.

Z tych wszystkich grup twórczych w SDK najdłuższą historię ma chór „Gwiazda” (rok powstania 1910), a niewiele krótszą Chorzowski Brass Band - orkiestra powstała już w roku 1928 jako orkiestra strażacka Państwowej Fabryki Związków Azotowych. Obydwa zespoły przechodziły różne koleje losu, ale udało im się przetrwać do XXI wieku. Obecnie są samodzielnymi jednostkami, ale w SDK mają swoje siedziby.

- Dziś największym naszym osiągnięciem nie są liczne nagrody czy wyróżnienia zdobywane w ciągu tych ponad 90 lat istnienia, ale fakt, że pomimo różnych zawirowań historii przetrwaliśmy i nadal możemy koncertować – uważa Andrzej Safader, dyrygent Brass Bandu. Obecnie orkiestra liczy około 30 osób. Za pulpitemi zasiadają zarówno zawodowi muzycy jak i amatorzy – tych drugich jest zdecydowanie więcej. W 2021 roku orkiestra wzięła udział w II edycji Budżetu Marszałkowskiego z projektem „Chorzowski Brass Band po śląsku rajzuje i w każdym mieście koncertuje” - mogła dzięki temu zagrać 8 koncertów w śląskich miastach oraz wydać pierwszą w historii zespołu płytę.



Kino Frajda i Mediateka- SDK

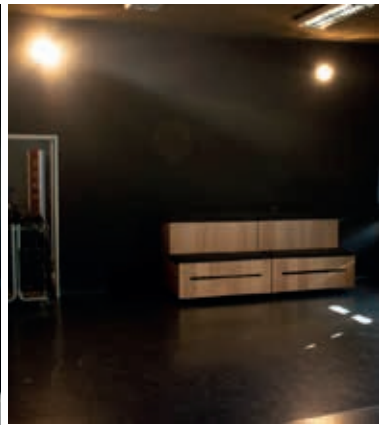




Starochorzowski Dom Kultury



Sala teatralna



Galeria „NA STRYCHU”

- W naszym repertuarze znajdują się operowe uwertury, muzyka sakralna, muzyka filmowa, popularne utwory ludowe, muzyka taneczna, standardy muzyki rozrywkowej, bogaty wybór walców, polek i marszów oraz kolęd. Do wielu utworów, które obecnie gramy, mamy swoje własne opracowanie instrumentalne. Coraz częściej podczas koncertów towarzyszą nam wokaliści – mówi Andrzej Safader.

Mały Teatr Muzyczny ANIMO, którego początki sięgają roku 2001 i który przeprowadził się do SDK w roku 2003, w roku 2010 prawie co miesiąc występował z nowym programem w Galerii na Strychu – „Piosenki z tamtych lat”, „Wesołe babki PRL-u”, „Z miłości do...”, „Stacyjka zdroj”. Prowadziła go Agata Gruszka-Zorychta. – W skład zespołu wchodziło kilka dziewcząt – wokalistek, które do swoich programów zapraszały przyjaciół. Udostępnialiśmy im pomieszczenia SDK na próby, w zamian zespół u nas występował kilka razy w ciągu roku – tłumaczy Joanna Barnaś-Wójcik.



2010 rok. „Pchła szachrajka” w wykonaniu teatru „Gaduły”

W roku 2010 i 2011 spektakle teatralne zaczęły przygotowywać także zespoły – Dziecięcy Teatr Lalki i Aktora Gaduły oraz Teatr Młodzieżowy Las Gambas – obydwa prowadzone przez artystki z Teatru Rozrywki. Gadułami kierowała Marta Tadla, a Las Gambas Beata Chren.

W Chorzowskim Informatorze Kulturalnym, wydawanym od roku 2009 przez ChCK, po raz pierwszy wymieniono „Gaduły” w grudniu 2010 roku. Wystąpiły razem z małym Teatrem Muzycznym ANIMO w koncercie Aniołowo. Do końca czerwca 2011 roku przy-



gotowały jeszcze „Pchłą szachrajkę” i „Bajki pana Perrault”, a w grudniu – „Pastorałkę” (opracowanie i reżyseria Marta Tadla, na podst. Wandy Chotomskiej, oprawa muzyczna zespół Trąbki Jerycha, występują: Martyna Sobek, Klaudia Ryndak, Wiktoria Adamiec, Aleksandra Gołąbkowska, Julia Banasiewicz, Kaja Kotala, Zuzanna Masternak, Wiktoria Janecka, Piotr Paurowicz, Paweł Paurowicz).

W portfolio „Gaduł” jest jeszcze spektakl „Zakochani” (premiera 22 czerwca 2015 roku, wg pomysłu Krzysztofa Raua, przygotowanie Marta Tadla, przygotowanie lalek Mirosława Nocoń, Joanna Barnaś Wójcik, scenografia Joanna Barnaś-Wójcik), oraz „Bajka o łaciatym słońcu” (premiera 16 czerwca 2018 roku). Zajęcia prowadzone były jeszcze do roku 2020 – nawet w pierwszych miesiącach pandemii, choć już tylko zdalnie.

Wokół „Las Gambas” skupiła się młodzież z chorzowskich liceów, przede wszystkim z Katolika, Batorego i Słowaka (Zespół Szkół Stowarzyszenia Rodzin Katolickich Archidiecezji Katowickiej im. Kardynała Prymasa Augusta Hlonda, III Liceum Ogólnokształcące im. Stefana Batorego i Uniwersyteckie I Liceum Ogólnokształcące im. Juliusza Słowackiego). - Szukaliśmy nazwy dla grupy i jedna z członkiń, która uczyła się języka hiszpańskiego zaproponowała „Las Gambas” – co znaczy w tym języku krewetki. Bez skojarzeń, po prostu fajnie brzmiało, tak się nazwaliśmy i świetnie się przy tym bawiliśmy – opowiada szefowa zespołu Beata Chren. Pierwszy spektakl, „Co nas cieszy, co nas boli” przygotowywali warsztatowo. Pokazali go znajomym i rodzinom 15 czerwca 2012 roku. Co ciekawe – w programie SDK w tym miesiącu zapisano: premiera Teatru Młodzieżowego SDK - jeszcze nie funkcjonuje więc nazwa „Las Gambas”, więc albo pomysł na „krewetki” pojawił się później, albo nie używano go jeszcze oficjalnie. „Las Gambas” jako nazwa zespołu teatralnego figuruje natomiast przy okazji premiery spektaklu „Przyjaciel Johna Wayne’a” (18 grudnia tego samego roku). – Kolejny rok to zajęcia warsztatowe, tytuły mniej znaczące dla historii zespołu – jak mówi Beata Chren. Zapamiętała natomiast „Królewicza Śnieżka” z roku 2014, głównie za sprawą kontrowersji, które się wokół tego tytułu pojawiły. – Zawsze w zespole mieliśmy za mało chłopaków, a w sztukach, wiadomo, są role i żeńskie, i męskie. Wtedy mieliśmy tylko jednego chłopaka w zespole, reszta same dziewczyny. Dlatego odwróciliśmy role i sytuacje. Tylko że przypisano nam promowanie ideologii gender... - opowiada Beata Chren. A potem zaczęły pracę z „Zabawą w dziobanego” wg „Lotu nad kukułczym gniazdem”. – To był nasz najbardziej dojrzały spektakl. Po drodze były jeszcze inne tytuły (np. „W poczekalni” – przyp. red.), ale należy je traktować jak warsztaty, a „Zabawę w dziobanego” mogliśmy pokazywać publiczności. Zdobyliśmy tym tytułem pierwsze miejsce w swojej kategorii na Festiwalu Małych Form Artystycznych w 2016 roku, graliśmy go również z aktorami z Teatru Rozrywki – opowiada Beata Chren. W następnym roku zespół przeniósł się ze Starochozowskiego Domu Kultury do ChCK, gdzie przygotował jeszcze m.in. sztukę „Oni” – wg scenariusza napisanego przez młodzież, zainspirowanego zamachami terrorystycznymi (przede wszystkim w Norwegii) - oraz lżejszy tytuł - komedię „Latające narzeczony” (na podstawie „Boeing Boeing”).

Przez zespół przewinęło się około 20 osób, najbardziej aktywni jego członkowie to: Agata Synowiec, Agata Piątek, Inga Pasich, Maciej Szylewski, Karolina Rudzka, Piotrek Skrzypiec, Paulina Wojciechowska, Izabela Sztuka, Ola Pawełek, Agata Zawadzka, Kuba Kępa, Agnieszka Stańko, Anna Kudełko, Emilia Ignasiak.

Ciekawą historię ma dziecięcy zespół wokально-instrumentalny muzyki chrześcijańskiej „Trąbki Jerycha”. Jego twórcą był bytomianin, Adam Kleiman, który w roku 2000 skrzyknął grupkę dzieci (w tym swoje) i przygotował występ z okazji jubileuszu jednego z księży w parafii Podwyższenia Krzyża Świętego w Bytomiu. Potem był kolejny koncert podczas parafialnego odpustu i następne, a zespół stał się znany nie tylko w Bytomiu. - Wzięliśmy ich w SDK pod swoje skrzydła, tu mieli okazję do prób, a kiedy koncertowali, pomagaliśmy im organizacyjnie – mówi Joanna Barnaś-Wójcik. Zespół dużo występował, na różnych scenach, także poza granicami Polski. Ma w swoim dorobku kilka wydawnictw muzycznych: płytę demo „Preludium” (2007), singiel „Mały Franek” (2009) oraz CD „Halo” (2009). Na deskach ChCK i SDK występował regularnie. W roku 2007, z okazji 750-lecia Chorzowa piosenka „Chorzów 2007 – czyli historia pewnej fotografii” w wykonaniu „Trąbek Jerycha” do słów i muzyki Adama Kleimana zdobyła główną nagrodę w konkursie na piosenkę o Chorzowie. Adam Kleiman był przez wiele lat, aż do swojej śmierci w 2016 roku także pracownikiem SDK (m.in. jako główny specjalista ds. organizacji imprez).



21 kwietnia 2008 roku. Na scenie zespół SDK „Trąbki Jerycha”

„Trąbki Jerycha” były też stałym gościem kolejnych edycji Festiwalu Stróżów Poranka. Impreza promująca muzykę chrześcijańską zainicjowana została w 2001 roku przez Ryszarda Sadłonia, chorzowskiego radnego, działacza Związku Górnośląskiego, od 2003 roku pracownika SDK, a potem ChCK i doczekała się 12 edycji. Z niewielkiej chorzowskiej imprezy urosła do rangi ogólnopolskiej, a potem i międzynarodowej, bo koncerty odbywały się np. w Bułgarii czy na Litwie. Wiele z nich miało miejsce na scenach Starochozowskiego

Domu Kultury (a po roku 2008 także ChCK). W festiwalowych koncertach udział wzięli między innymi Magda Anioł, Natalia Niemen, Viola Brzezińska, Mieczysław Szcześniak, Tomek Kamiński, zespoły „Deus Meus”, „Arka Noego”, „Armia”, „2Tm 2,3”, „Trzecia Godzina Dnia”, „40+30/70”, „New Day”, „Chili My”, Leszek Możdżer.

Starochozowski Dom Kultury był także głównym organizatorem festiwalu twórczości osób niepełnosprawnych oraz środowisk Integracyjnych - Festiwalu Otwartych Serc. Spotkania grup wokalnych, tanecznych i teatralnych odbywały się do 2013 roku. Był to festiwal wymyślony i koordynowany przez Agnieszkę Pielok-Opara.

Agnieszka Pielok-Opara oraz Agata Gruszka-Zorychta były pomysłodawczyniami jeszcze jednego festiwalu, który na stałe wpisał się do corocznego kalendarza imprez SDK. To Festiwal Piosenki Artystów Wrażliwych. – Postawiliśmy na teksty polskie, zaangażowane i prowokujące do myślenia, bliskie poezji śpiewanej i piosence aktorskiej. W jury byli zawsze artyści związani ze Śląskiem i SDK-iem – np. Henryk Czich, Dariusz Niebudek, Andrzej Lampert, Magdalena Krzywda, Czesław Jakubiec – wymienia Joanna Barnaś-Wójcik.

W 2019 roku odbyła się XIII edycja festiwalu, rok później niestety jego organizację udaremniła pandemia Covid-19, ale w listopadzie 2021 roku znów znalazł się w repertuarze.



**Finałowy Koncert PAW w 2012 roku z udziałem Zbigniewa Wodeckiego**

Dziesięć edycji miał do 2021 roku „Przystanek Krajcok” – impreza poświęcona zmarłemu tragicznie w 2007 roku wokaliście zespołu Universe, Mirosławowi Bregule. Nazwa wydarzenia nawiązuje i do adresu SDK, i do miejsca skąd pochodził artysta. Jedną z piosenek zespołu nosi zresztą tytuł „Krajcok”. – „Przystanek Krajcok” trochę ewoluował – podczas pierwszych edycji miał charakter wieczoru wspomnień, potem Adam Kleiman zaproponował, żeby zaprosić młodych artystów, którzy śpiewają piosenki grupy Uni-



**2010 rok. „Przystanek Krajcok”. Spotkanie poświęcone wokaliście zespołu Universe, Mirosławowi Bregule.**



6 stycznia 2014 roku Finał IX Starochorzowskiego Przeglądu Kolęd i Pastorałek

verse. Po kilku kolejnych latach spróbowaliśmy jeszcze czegoś innego - poprosiliśmy o nowe aranżacje i wykonanie laureatów Festiwalu Piosenki Artystów Wrażliwych PAW oraz profesjonalnych muzyków. „Przystanek” ciągle funkcjonuje, choć może znów będzie wymagał drobnego liftingu, musimy jeszcze przedyskutować, co się sprawdziło, co trzeba zmienić – przekonuje Joanna Barnaś-Wójcik.

Podobnie wieloletnią tradycję miał Starochorzowski Przegląd Kolęd i Patorałek. W 2020 przegląd odbył się po raz piętnasty. Przez lata towarzyszył mu konkurs plastyczny Aniołowo, podczas którego oceniano prace związane z tematyką „anielską”, wykonane dowolną techniką – zarówno rzeźby jak i obrazy przedstawiające postaci aniołów. Podsumowaniem konkursu plastycznego był zawsze koncert w Galerii na Strychu. Któregoś roku wystąpiła na nim... Magda Anioł.

Do imprez cyklicznych w SDK należały również doroczne Orszaki Trzech Króli oraz tzw. żywe szopki, połączone z koncertami kolęd, a na ostatki – Pogrzebanie basa. Jesienią starochorzowscy rolnicy mieli tu swoje dożynki, czyli Starochorzowskie Żniwne. Przez kilka lat odbywały się regularnie spotkania poświęcone podróżnikom i podróżom, oraz literaturze prowadzone przez Szymona Babuchowskiego, rozmowy o Śląsku i wiele innych.

Joanna Barnaś-Wójcik przypomina o jeszcze jednej imprezie, która doczekała się już XVI edycji. To Piknik Malarski „Sielskie Klimaty”. SDK współorganizuje go z Zespołem Szkół Plastycznych w Katowicach i Muzeum Górnośląski Park Etnograficzny w Chorzowie. - To wydarzenie gromadzi około 1500 uczestników (dzieci i młodzież) i prawie 200

opiekunów, którzy w jednym czasie czyli zawsze pierwszy czwartek października spotykają się w chorzowskim Skansenie na plenerze malarskim. Prace są przewożone potem do galerii ZSP, tam rozkładane i przygotowane do oceny jurorów. Oceniają je profesorowie ASP. Nagrodą główną do czasów pandemii był wyjazd do Brukseli, gdyż od samego początku kibicuje tej imprezie profesor Jerzy Buzek – opowiada Joanna Barnaś-Wójcik.



2018 rok. Piknik malarski „Sielskie klimaty”. Impreza do 2021 roku miała już 16 edycji

SDK to także miejsce na imprezy taneczne: bale sylwestrowe, karnawałowe, bale Ślązaka, przedszkolaka, zabawy andrzejkowe, ostatekowe itp. Miejsce na spotkania i prace znaleźli również członkowie Grupy Plastycznej „Krajcok”.

A potem przyszedł rok 2020. SDK, podobnie jak wszystkie instytucje kultury w Polsce, musiał kompletnie zmienić sposób działania i plany po tym, jak pandemia Covid-19 sparaliżowała życie społeczne i gospodarcze. W połowie marca, po wprowadzeniu lockdownu SDK stał się wirtualnym domem kultury. Za pośrednictwem Internetu, na platformach społecznościowych zaczęły się pojawiać, zgodnie z dotychczasowym grafikiem zajęć, materiały nagrane przez instruktorów. Poniedziałek – Dziecięcy Teatr lalki i Aktora „Gaduły”, wtorek – zajęcia taneczne soul, pracownia rysunku, malarstwa oraz grafiki, środa – pracownia ceramiki, zajęcia Uśmiech dla Przedszkolaków, czwartek – zajęcia taneczno-baletowe dla dzieci, zajęcia „Ptysie” dla dwulatków, piątek – zajęcia plastyczne „Plamka i kreska”. W każdy poniedziałek nowa wirtualna wystawa, a w każdą sobotę nowe wydarzenia i warsztaty – ten wirtualny plan pracy można znaleźć w kwietniowym numerze magazynu „Chorzów Miasto Kultury”. W tym samym numerze informowano również, że pracownicy SDK i wolontariusze szyją materiałowe maseczki w ramach akcji SDK „Maseczka dla każdego”. Maseczki te trafiły potem do pracowników bibliotek, pracowników ChCK i ich rodzin, pracowników sklepu spożywczego, strażaków w Siemianowicach, noclegowni w Katowicach, pracowników ZSP w Katowicach, misjonarzy oblatów i wielu innych miejsc – jak napisano.

W 2020 roku SDK był również beneficjentem programu Narodowego Centrum Kultury „Dom Kultury+Inicjatywy Lokalne Nowa Kultura na Starym”. W jego ramach wybrano i zrealizowano 7 świetnych oddolnych inicjatyw. Wśród nich był np. „Nowy mural na starej ścianie”, nawiązujący do tradycji rolniczych Starego Chorzowa, film dokumentalny na temat Chorzowa Starego i Maciejkowic łączący historię i współczesność, „Gdzie się podziały tamte prywatki” – przypominający historię pocztówek dźwiękowych, cykl fotografii oraz opisów miejsc i ludzi, tworzących przestrzeń dzielnicy. Był również cykl warsztatów wokalnych zwieńczonych koncertem pt. „Cały Stary śpiewa z nami”, gra

terenowa przybliżająca historię Starego Chorzowa oraz produkcja dwóch obrazów audio-video dwiema różnymi technikami, przedstawiających muzykę graną na żywo - muzykę ambientową, przestrzenną na tle krajobrazu Starego Chorzowa i Maciejkowic.

W tym czasie Starochorzowskim Domem Kultury kierował znowu Antoni Sobczyk, który wrócił tu w 2016 roku. A kiedy w grudniu 2020 roku odszedł na emeryturę, szefostwo oddziału ChCK na Krajczoku przejął Tomasz Mich.

W sezonie 2021/2022 – w SDK działały następujące sekcje i zespoły: Otwarta Grupa Taneczna (zajęcia prowadzone z myślą o osobach, które chcą rozpocząć przygodę z tańcem w dorosłym wieku, prowadzona przez Tomasza Micha), powstały w 2020 roku oparty o autorskie scenariusze Teatr Anatomia, Grupa Teatralna Didaskalia (prowadzona przez Darię Kasprzak, związaną z Teatrem Reduta Śląska), Zespół Taneczny Soul i Soul-Mini, Zespół wokalny Not Today, chór Gwiazda, Chorzowski Brass Band, studio artystyczne Banda Rabanda, prowadzone były zajęcia taneczne i plastyczne dla dzieci, młodzieży i dorosłych.

# 112 lat „Gwiazdy” w Starym Chorzowie

Rozmowa z Danutą Domańską-Garczarczyk – dyrygentką chóru „Gwiazda”

## **-Jak zaczęła się Pani przygoda z chórem „Gwiazda”?**

Pisałam pracę magisterską o chórze „Gwiazda”, dlatego że część mojej rodziny pochodzi ze Starego Chorzowa. Pomyślałam więc, że warto by było napisać pracę właśnie o chórze z tego miejsca. Później miałam tutaj także praktykę w chórze, no i po jakimś czasie, kiedy już skończyłam studia, dostałam propozycję poprowadzenia „Gwiazdy”. Najpierw w 1993 roku musiałam przygotować chór do jubileuszu 85-lecia, a później byliśmy w Ózd na festiwalu (chodzi o obchody 1100-lecia państwa węgierskiego, gdzie chór dał koncerty w grocie zimowej w Aggtelek, w katedrze w Eger oraz Domu Kultury „Buk” w Ózd – przyp. red.). W 2006 roku chórzycy zadzwonili do mnie, czy nie byłabym skłonna poprowadzić ich jeszcze raz. Zgodziłam się i jestem tu do dziś.

## **-Co Pani zdaniem jest najbardziej niezwykłego w tym chórze?**

Najbardziej niezwykli są chórzyci, którzy całkowicie bezinteresownie przychodzą na próby i czują taką radość ze wspólnego śpiewania i myślę, że to jest właśnie niezwykłe.

## **-Ilu chórzystów aktualnie liczy „Gwiazda”?**

To 26 osób, ale obecnie na próby przychodzą 24 osoby. Czasem zdarza się tak, że członkowie przyprowadzają swoje dzieci albo wnuki, więc najmłodszy chórzysta ma 11 lat,



Chór „Gwiazda” podczas jubileuszu 100-lecia w 2010 roku

a najstarszy 84 lata i ten pan śpiewa u nas już od 1953 roku. Śpiewała tutaj również jego żona, ale niestety zmarła niedawno. Jak widać – to czasami pasja rodzinna.

**W 2010 roku otrzymali Państwo Brązowy Medal „Zasłużony Kulturze Gloria Artis” nadany przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Jakie to jest uczucie otrzymać tak wysokie odznaczenie?**

Czuliśmy się wtedy bardzo wyróżnieni. Słyszeliśmy wówczas wystąpienie pani poseł Marii Nowak na temat chóru „Gwiazda”, to było bardzo wielkie wyróżnienie i wszyscy czuli się naprawdę docenieni.

**-Jest pani dyrygentką tego chóru od 2006 roku, choć była nią pani również w latach 90. Co Pani zdaniem zmieniło się na przestrzeni tych ostatnich 15 lat? Czy dostrzega Pani jakieś zmiany, czy jednak chór ma tak zakorzenione tradycje, że o zmianach nie ma mowy?**

Myślę, że nie ma wielkich zmian. W chórze zawsze powstają te same problemy, a największym z nich jest zachęcenie nowych osób do śpiewania. Ludzie bardzo często mają inne rozrywki, a do tego dochodzi fakt, że w szkole również dzieci mało śpiewają. To jest, moim zdaniem, największy problem.

**-Czy ma Pani wyznaczony jakiś cel na kolejne lata?**

Niestety, pandemia popsuka nam plany, ponieważ w 2020 roku mieliśmy mieć jubileusz 110-lecia, ale przez pandemię musieliśmy go przełożyć. Myślę, że można już zacząć zastanawiać się nad 115-leciem chóru. Oczywiście w tym czasie będziemy normalnie koncertować, na tyle na ile związane z pandemią ograniczenia na to pozwolą.

**-Co według Pani jest kluczem do sukcesu chóru? Co sprawia, że od ponad wieku ludzie nadal są nim zainteresowani?**

Wydaje mi się, że ludzie czują się bardzo związani z chórem, bo przeżyli już z nim wiele lat, a poza tym czują więź z tym miejscem, bo jednak większość członków pochodzi ze Starego Chorzowa, nawet jeśli na co dzień mieszkają w innych miastach. Oni się już znają i łączą ich tradycja.

**-Jak widzi Pani chór „Gwiazda” za kilkanaście lat?**

Chyba cały czas mam nadzieję, że do chóru dołączy więcej osób, żebym nie była ostatnim dyrygentem. Pociuszające jest to, że dzieci i wnuki niektórych osób śpiewają z nami, więc może będą kontynuować tę tradycję, choć może być to trudne, ponieważ sporo ludzi wyjeżdża do okolicznych miast, ale mam nadzieję, że chór nadal będzie istniał... że „Gwiazda” nadal będzie świeciła. *(rozmawiały Martyna Waclawczyk i Sylwia Szafranek, stażystki ChCK).*



# Miejska Galeria Sztuki MM.

## Galeria roku dwutysięcznego

Parter części administracyjnej Chorzowskiego Centrum Kultury zajmuje galeria sztuki. Dwieście metrów kwadratowych powierzchni wystawienniczej. Pełna nazwa: Miejska Galeria Sztuki MM. Te dwie litery na końcu to rzymskie oznaczenie daty jej powstania – rok dwutysięczny. I od samego początku funkcjonuje pod tym samym adresem: Sienkiewicza 3. Przez pierwsze lata miała swoją siedzibę w foyer dawnego Teatru Miejskiego, a kiedy budowlańcy wkroczyli do tej części obiektu, artyści przenieśli się do wykończonych już pomieszczeń tuż obok.



II Triennale Malarstwa „Animalis 2011”. Konkurs na obrazy o tematyce zwierzęcej. Obrady jury: Andrzej Matynia, dr Krzysztof Cichoń, Piotr Naliwajko

-Zabiegaliśmy o to, żeby na czas remontu nie zamykać galerii. Wydawało się rozsądne, żeby najpierw wyremontować pomieszczenia przeznaczone docelowo dla nas, dzięki temu nie będzie dużej przerwy w działalności. To się udało – mówi Aleksandra Rej, od 2001 roku kierowniczka galerii.



XV Jesienna Wystawa Stowarzyszenia Chorzowskich Artystów Plastyków w roku 2012. Na zdjęciu od lewej: Gerard Grzywaczyk, Aleksandra Rej, prezydent Chorzowa Andrzej Kotala, wiceprezydent Chorzowa w latach 1998 – 2010 Joachim Otte oraz Rafał Zaremba, dyrektor Wydziału Kultury, Sportu i Turystyki UM

Bo kiedy kształtowały się struktury ChCK, kiedy trwał remont dawnego Teatru Miejskiego, galeria MM była już zakorzeniona na miejskiej mapie kulturalnej. Powstała z inicjatywy i dzięki staraniom Stowarzyszenia Chorzowskich Artystów Plastyków, formalnie znajdowała się w strukturach Miejskiego Domu Kultury Centrum. Pomysłodawcą nazwy nawiązującej do przełomu tysiącleci był nieżyjący już chorzowski artysta Andrzej Kuczok. – To galeria promująca sztukę profesjonalną, staramy się pokazywać prace o najwyższym poziomie artystycznym i w ten sposób przybliżać sztukę mieszkańcom – podkreśla Aleksandra Rej, przypominając, że gościli tu wystawy dzieł choćby Zdzisława Bek-

sińskiego, Piotra Potworowskiego, Kazimierza Mikulskiego, Teresy Pągowskiej, Wojciecha Weissa, Andrzeja Strumiły. A żeby sztuka była dostępna dla każdego, galeria jest bezpłatna. - U nas nie ma biletów. Tak było od początku. Sztuka wysoka, wyselekcjonowana, ale bez barier - mówi szefowa chorzowskiej galerii.

Wystawa Zdzisława Beksińskiego była pierwszą w Polsce prezentacją pośmiertną jego prac (choć, jak przyznaje Aleksandra Rej, to był tragiczny przypadek, bo zaplanowano ją jeszcze za życia artysty). Kiedy organizowali wystawę Potworowskiego, największym wyzwaniem była logistyka – jak ściągnąć prace z różnych polskich muzeów, a niektóre z nich nawet z Londynu. – Mieliśmy to szczęście, że wśród nich był obraz, nigdy wcześniej nie pokazywany w Polsce. Dotarł do nas z Londynu... w paczce – zdradza kuliszy szefowa chorzowskiej galerii. A jak już o okołowystawowych ciekawostkach mowa – to przypomina również kuliszy innego wydarzenia: - W 2009 roku mieliśmy wystawę malarstwa i rysunku Kazimierza Mikulskiego. To było wielkie wydarzenie, cud, bo pani Agnieszka Mikulska, wdowa po artyście bardzo niechętnie pożyczała obrazy. Nikomu nie chciała ich udostępnić. Koledzy z innych galerii nie dowierzali, że nam się to udało, pytali, jak tego dokonaliśmy. A my... widocznie budzimy zaufanie – uśmiecha się skromnie Aleksandra Rej.

I tak od 22 lat w ogóle, a od 15 w strukturach ChCK Galeria MM funkcjonuje jak w zegarku: co miesiąc nowa wystawa, w tym każdego roku ta najważniejsza – Wydarzenie Roku. Aleksandra Rej zwraca uwagę na wydarzenia cykliczne – Triennale Malarstwa Animalis (do tej pory odbyło się już 5 edycji), Międzynarodowe Plenery „Pejzaż Poindustrialny Chorzowa” czy wreszcie coroczna Jesienna Wystawa Stowarzyszenia Chorzowskich Artystów Plastyków, na której oglądający mają okazję poznać najnowsze prace artystów ze swojego miasta. Chorzowscy plastycy regularnie mają tu także swoje indywidualne wystawy. Bo taka też jest jej funkcja, miasto Chorzów wspiera swoich artystów. W końcu to oni zabiegali o powstanie miejskiej galerii ...

A oprócz wystaw – wykłady i warsztaty popularyzujące sztukę, zajęcia dla dzieci i młodzieży, dla rodzin - dla wszystkich. Od wakacji i ferii ze sztuką, „Plantacji sztuki” przez „Pogotowie Artystyczne” po „Rok ręcznie robiony”, „Akademię chorzowskich osobowości”. Galeria to także doskonała przestrzeń dla artystów innych dziedzin, dlatego gościła wiele razy choćby muzyków czy poetów.



W listopadzie 2018 roku Gerard Grzywaczyk wystawą rzeźb świętował jubileusz 50-lecia pracy twórczej

## **Pracownicy i Rada Programowa:**

---

Magdalena Bartocha, pracownik merytoryczno-techniczny (od 21 czerwca 2017 r), Grażyna Duszyk, pracownik techniczny (24 marca 2000 r – 31 października 2007 r), Jan Herla, zastępca kierownika (1 marca 2000 r - 16 lipca 2010 r), Józef Kramarz, pracownik techniczny (13 marca 2000 – 31 grudnia 2000), Cyprian Nocoń, pracownik merytoryczno-techniczny (od 8 maja 2017 r), Piotr Pilawa, pracownik merytoryczno-techniczny (1 marca 2001 – 18 lipca 2018), Aleksandra Rej, kierownik (od 13 czerwca 2001 r), Jolanta Szromek, pracownik merytoryczno-techniczny (1 lutego 2010 r – 30 kwietnia 2017 r), Dajana Wejchert, pracownik merytoryczno-techniczny (od 1 listopada 2018 r), Bożena Wieczorek, kierownik (1 marca 2000 – 24 marca 2001 r).

Rada Programowa z 2000 roku: Marek Ligenza, Piotr Fojcik, Bożena Wieczorek, Teresa Nowelska-Sabalczyk, Tadeusz Skurkiewicz, dr Anna Stawiarska, Agata Zybek, Ryszard Sadłoń, Łucja Ginko.

Rada Programowa z 2021 roku: Tomasz Ignalski, Aleksandra Rej, Rafał Zaremba, Krzysztof Łazikiewicz, prof. Adam Romaniuk, prof. Jan Szmatloch, dr hab. Kaja Renkas, dr Anna Stawiarska, Piotr Naliwajko.

Struktura organizacyjna: 1 marca 2000 – 31 października 2007 – w strukturach Miejskiego Domu Kultury Centrum, od 1 listopada 2007 roku w strukturach Chorzowskiego Centrum Kultury.

## **Wystawy w latach 2000 - 2021**

---

### **2000**

Wystawa poplenerowa I Międzynarodowego Pleneru Malarsko-Rysunkowego, Chorzów'99; Rzeźba - Marek Mielczarek; Praca Roku 1999 - wystawa pokonkursowa ZPAP oddział Katowice; Plakat teatralny ze zbiorów Muzeum w Chorzowie; Artyści miast partnerskich. Wystawa towarzysząca obchodom I Dni Miast Partnerskich w Chorzowie; Anna Stawiarska „W rajskim ogrodzie-cd.”. Rzeźba ceramiczna; Wspólnota 2000 - przekroczyć próg nadziei;

### **2001**

Lech Kołodziejczyk. Wystawa malarstwa; Manuel Sabalczyk. Malarstwo, projektowanie; 40-lecie BWA i Galerii Sztuki Współczesnej w Opolu; Zofia i Stanisław Wywiół. Malarstwo; Kalarus i przyjaciele. Plakat; Praca Roku 2000. Wystawa pokonkursowa ZPAP o. Katowice; Jerzy Kędziora, „Na zakręcie”. Rzeźba; IV Jesienna Wystawa Stowa-

rzyszenia Chorzowskich Artystów Plastyków (SChAP) z cyklu wystawienniczego na rok 2001 „Razem i osobno”; Marian Knobloch. Malarstwo. Wystawa jubileuszowa XXX-lecia pracy twórczej; Werner Lubos. „Ku Światłu”. Wystawa malarstwa i witrażu;

## **2002**

Paweł Warchoł. Rysunek; „Przestrzeń - tworzywo / przedmiot – narracja” prof. Aleksandra Mańczak wraz z absolwentami i studentami Pracowni Tkaniny Unikatowej - ASP Łódź; Adam Romaniuk. Litografie; Jola Jastrząb, Agata Norek. Malarstwo, grafika, projektowanie; Jan Maciej Maciuch. Malarstwo; Wydarzenie Roku: prof. Jerzy Nowosielski. Malarstwo; Praca Roku 2001 - wystawa pokonkursowa ZPAP okręg Katowice; Teresa Nowelska-Sabalczyk, jubileusz XXX-lecia pracy twórczej; V Jesienna Wystawa SChAP; Janusz Szpyt. Malarstwo; Zofia Grzeganeł-Szczepaniec, jubileusz XXX-lecia pracy twórczej;

## **2003**

Marianna Maniek. Sztuka i moda; Adam Pocięcha i Robert Dudek. „Dwa ogrody IV” Grafika i relief; Małgorzata Krentowicz i Krzysztof Kula. Ceramika unikatowa; Marek A. Karewicz „Fotografie - jazz, blues”; Andrzej Kuczok - wystawa jubileuszowa 40 lat pracy twórczej; Stasys Edrigievczius. Pastele i plakaty. Wystawa z cyklu „Wydarzenie Roku”; Leszek Żegalski. Malarstwo; Praca Roku 2002. Wystawa pokonkursowa ZPAP okręg Katowice; Janusz Karbowniczek. Malarstwo; Theresa Musoke. Malarstwo; VI Jesienna Wystawa SChAP; Jan Herla i Piotr Piława. Malarstwo;

## **2004**

Tadeusz Skurkiewicz – malarstwo; Andrzej Kacperek – pejzaż; 35. międzynarodowy Plener Ceramiczno-Rzeźbiarski „Bolesławiec 2003”; wystawy z cyklu „Wiosna Młodych”, „Mechanicy Sztuki”; Marta Szymańda - pastele; Wystawa z cyklu „Wydarzenie Roku. Malarstwo prof. Jana Szancenbacha; Grupa Kołobrzeg, wystawa interdyscyplinarna we współpracy z Galerią Sztuki Współczesnej w Kołobrzegu; Praca Roku 2003 – wystawa pokonkursowa ZPAP Katowice; Anna Kowalczyk-Klus. Rysunek; VII Jesienna Wystawa SChAP; Eugeniusz Deleka. Grafika; Beata Wąsowska. Malarstwo;

## **2005**

Ireneusz Walczak. Malarstwo; Spotkania. Wystawa prac rzeźbiarzy z Wrocławia; Edward Josefowski. Malarstwo i grafika; Waldemar Jama. Fotografie; Krystyna Jasińska, Edyta Rutkowska. Pejzaże polskie, malarstwo; Zdzisław Beksiński. Wystawa obrazów oraz spotkanie multimedialne - Wydarzenie Roku; Praca Roku – ZPAP o. katowicki; Artysty trójmiejscy – wystawa interdyscyplinarna, zbiorowa; Tomasz i Katarzyna Chudzik – rysunek i grafika; VIII Jesienna Wystawa SChAP; Anna Stawiarska – Ziarno. Jubileusz 25-lecia pracy twórczej; Elżbieta Kuraj. Malarstwo;

## 2006

Roman Nowotarski. Malarstwo; Eugeniusz Molski „Ogrody Aniołów, Ludzi, Rzeczy II”; Halina Lerman „Słoneczne wojaże” – malarstwo; Elżbieta i Aleksander Kozera. Malarstwo; Ewa Rosiek-Buszek. „Mino Gami”. Japoński papier washi; Gerard Grzywaczyk. Rzeźby. Jubileusz 40-lecia pracy twórczej; Lola Granell. Instalacja i kolaż, wystawa we współpracy z miastem partnerskim Creil we Francji; Richard Kaplenig, Franz Politzer (Austria). Grafika, malarstwo; IX Jesienna Wystawa SChAP; Florian Nycz (1944 – 2006). Wystawa pośmiertna; Katarzyna Budka, Bartłomiej Dudek, Piotr Herla, Katarzyna Honij - „Wystawa o nic niemówiącym tytule” – malarstwo, grafika, rysunek;

## 2007

Akwaforty Jana Szmatlocha. Pamięć miejsca; Roman Maciuszkiewicz. Imaginacje. Malarstwo; Monika Cichoń. O brzydocie i względności; Aleksander Żywiecki. Polskie pejzaże. Malarstwo; Piotr Potworowski - malarstwo. Wydarzenie Roku; Jan Dubiel. Malarstwo; IV Ogólnopolski konkurs Malarski Triennale z Martwą Naturą; X jesienna Wystawa SChAP; Aleksandra Rej-Fabisiak. Organika&Geometria. Malarstwo; Jaroslav Rothbauer, Vaclav Spale, Frantisek Tomik, Vladimir Tesar, Milena Blaskova, Jaroslav Alt, Gennadij Alexandrov, Martin Frind, Eva Koranova - „Prace na papierze”, znaczki grafika, rysunek, kolaż...; Lidia Krawczyk / Wojtek Kubiak – Gender Travel – wystawa interdyscyplinarna;

## 2008

Kaja Renkas, Jerzy Sagan. Grafika i rysunek; Jerzy Michalak. Teatr malarstwa i rzeźby; Joanna Piech. Grafika; Barbara Kasperczyk-Jankowska. Grafika, malarstwo, multimedia; Roman Kalarus. Grafika, malarstwo; Jerzy Mierzejewski. Malarstwo. Wydarzenie Roku; Magdalena Hanysz-Stefańska. Grafika; Zbliżenia – Ars Porta International E.V. – artyści z Nadrenii; Krystyna Gay-Kutschenreiter, Anna Stawiarska - Przeciwwstawienie doskonałe. Rzeźba ceramiczna; XI jesienna Wystawa Stowarzyszenia Chorzowskich Artystów Plastyków (SChAP) – wystawa jubileuszowa z okazji 10-lecia SChAP; Jacek Joostberens – grafika. Siły grawitacji; wystawa pokonkursowa I Triennale Malarstwa Animalis (I Ogólnopolski konkurs na obraz o tematyce zwierzęcej).

## 2009

Andrzej Łabuz, Grzegorz Hańderek. Grafika; Krzysztof Rozpondek, „Parzyste, nieparzyste”. Rzeźba ceramiczna; Beata Będkowska. Malarstwo; Maciej Bieniasz. Ciche życie – malarstwo; Kazimierz Mikulski. Malarstwo, rysunek. Wystawa z cyklu „Wydarzenie roku”; Katarzyna Dziuba. Grafika; Bartosz Ślusarski. Malarstwo; Krzysztof Marek Bąk. Grafika; XII Jesienna Wystawa SChAP; Zdzisław Beksiński. Sto rysunków; Antoni Kowalski. „Amen”. Malarstwo, grafika;

## 2010

Pola Ziemba. Rzeźba portretowa; Zbigniew Blukacz. „Z dala od przestrzeni publicznej”. Malarstwo; Józef Budka. Grafika; Jacek Waltoś. Malarstwo; Grupa 77. Malarstwo, rzeźba. Wystawa z cyklu „Wiosna młodych”; Stanisław Baj. Malarstwo; Teresa Pągowska. Malarstwo. Wydarzenie Roku; Alain Poras. Malarstwo; Wystawa pokonkursowa – V Triennale z Martwą Naturą. Sieradz 2009; Czesław Matyjewicz. Rzeźba ceramiczna; XIII Jesienna Wystawa SChAP; Piotr Kossakowski. Malarstwo; Zofia Grzeganeck-Szczepaniec. Malarstwo. Wystawa jubileuszowa; Piotr Pilawa. Malarstwo;

## 2011

Kazimierz Cieślak. „Dwadzieścia jeden obrazów”; Waldemar Węgrzyn. Grafika; Wystawa poplenerowa Międzynarodowego Pleneru i Sympozjum Szkoła Artystycznego „Ekoglass Festiwal 2010 r.”; Józef Wilkoń. Malarstwo, rzeźba, obiekty przestrzenne. Wydarzenie Roku; Joanna Wiszniewska-Domańska. Rysunek i grafika; Wystawa pokonkursowa II Triennale Malarstwa Animalis; Magdalena Gryśka. Malarstwo; Michał Borys. Martwa natura i rysunek węglem; Marek Kamiński. „Obrazy duże i małe”; XIV Jesienna Wystawa SChAP; Halina Niemiec-Gomułka. Malarstwo; Aleksandra Telka-Budka. Grafika;

## 2012

„Boska Komedia Dantego w grafice i rysunku Marka Głowackiego, Jarosława Grulkowskiego, Tomasza Jędrzejko, Janusza Karbowniczka, Sebastiana Kubicy, Krzysztofa Kuli, Pauliny Poczęty, Tomasza Tobolewskiego, Bogdana Topora, Pawła Warchoła, Karola Wiczorka i Joanny Wiszniewskiej-Domańskiej; Marek Mielczarek. „Dynamika przestrzeni”; Katarzyna Winczek. Grafika; Olga Pałka-Śląska, Mariusz Pałka - Grafika&Grafika; Andrzej Strumiłło. Malarstwo. Wydarzenie Roku; Zbigniew Makowski. Akwarele i rysunki. Wydarzenie Roku; Mikołaj Pazizin. Malarstwo; II Międzynarodowy Plener „Pejzaż postindustrialny Chorzowa”; Maciej Mazurek. Malarstwo; Marian Knobloch. Jubileusz 40-lecia pracy twórczej. Malarstwo; XV jesienna Wystawa SChAP; Jan Dobkowski. Malarstwo; Marcin Białas. Grafika;

## 2013

Tadeusz Skórkiewicz (1923 – 2011). Malarstwo; Krzysztof Pisarek. „Stany Przejściowe”. Fotografia; Wydarzenie Roku. Wiesław Obrzydowski. Malarstwo z kolekcji Elżbiety i Mariana Biesiadów; Wydarzenie Roku – Gruppa...” - malarstwo - z kolekcji Elżbiety i Mariana Biesiadów; Aleksandra Rej. „Przez kwiatki”. Malarstwo; Wojciech Weiss. Młodopolskie plakaty i rysunki. Wydarzenie Roku; Dorota Nowak. Grafika; Piotr Król. „Ikar”. Malarstwo; Pola Minster. „Kreacja”. Malarstwo; XVI Jesienna Wystawa SChAP; Anna Stawiarska. „30 i 3 po 3”. Wystawa jubileuszowa 30-lecia pracy twórczej; Lesław Tetla. Malarstwo;

## 2014

Tomasz Chudzik, Krzysztof Kopeć, Witold Zaręba. Konfrontacja – Kontynuacja. Rysunek, malarstwo, grafika; Grzegorz Skrzypek. Koniostwoy – Malarstwo; Wydarzenie Roku – Marian Malina. Grafika z kolekcji Elżbiety i Mariana Biesiadów oraz Edwarda Szczepańczyka – Galeria Czas; Grażyna Płocica, Zajrzyj do wnętrza. Rzeźba ceramiczna; Jan Herla (1948 – 2010). Akwarele; Animalis - III Triennale Malarstwa. Konkurs na obraz o tematyce zwierzęcej; Piotr Muschalik. Fotografia; Wydarzenie Roku. Janina Kraupe – grafika, malarstwo z kolekcji Elżbiety i Mariana Biesiadów; XVII Jesienna Wystawa SChAP; Manuel Sabalczyk. Malarstwo. Wystawa jubileuszowa 40-lecia pracy twórczej; Judyta Bernaś. Grafika;

## 2015

Katarzyna Kroczek – grafika; Zygmunt Lis. Malarstwo, grafika; Andrzej Kuczok - wystawa jubileuszowa 50-lecia pracy twórczej; Wydarzenie Roku – Tadeusz Grabowski. Plakaty. Wystawa z okazji 15-lecia galerii; Wydarzenie Roku, Antoni Fałat. Malarstwo. Wystawa z okazji 15-lecia galerii; Wydarzenie Roku. Zbylut Grzywacz. Malarstwo. Wystawa z okazji 15-lecia galerii; III Międzynarodowy Plener „Pejzaż Postindustrialny Chorzowa”; Wystawa artystów z miast partnerskich Chorzowa; Daniel Pielucha. Malarstwo; Wydarzenie Roku. Henryk Musiałowicz. Malarstwo. Wystawa z okazji 15-lecia galerii; XVIII jesienna Wystawa SChAP; Zofia Grzeganeł-Szczepaniec. Malarstwo. Wystawa jubileuszowa 45-lecia pracy twórczej; Beata Będkowska. Malarstwo. Wystawa jubileuszowa 15-lecia pracy twórczej;

## 2016

Michał Minor. Malarstwo; Zbigniew Gorlak M/M – Metro/Melancholia. Malarstwo, litografia; Henryk Ożóg. Grafika; Kombinacje. Mozaiki Mirka Kocińskiego; Dariusz Kaleta. Malarstwo. Wystawa jubileuszowa 30-lecia pracy twórczej; Zbylut Grzywacz – rysunek. Wydarzenie Roku; Magdalena Kopytiuk – malarstwo; Eugen Bednarek. Skośni. Malarstwo; Marian Knobloch. Malarstwo. Wystawa jubileuszowa 45-lecia pracy twórczej; XIX Jesienna Wystawa SChAP; Piotr Pilawa, Piotr Herla – malarstwo, grafika. Wystawa jubileuszowa 35-lecia pracy twórczej Piotra Pilawy; Michał Kliś – Święteczne klimaty. Malarstwo, grafika;

## 2017

Paweł Warchoła – Szaberplac. Rysunek, malarstwo; Zbigniew Furgaliński. Malarstwo; Maciej Nawrot. Malarstwo (Wiosna Młodych); Leszek Sobocki. Biopiktografia – malarstwo. Wydarzenie Roku; Tadeusz Dominik. Malarstwo. Wydarzenie Roku; IV Triennale Malarstwa Animalis 2017 – konkurs na obraz o tematyce zwierzęcej – wystawa pokonkursowa; Andrzej Jan Piwiarski. Malarstwo. „Ślady – Nadzieje – Polska 1970 – 2000”; Joanna Teper. Spaces/Przestrzenie. Rzeźba ceramiczna; XX Jesienna Wystawa SChAP; Sacha Stawiarski. Malarstwo; Krzysztof Tomalski – Alintaglio. Grafika;

## 2018

Szymon Prandzioch. Credo – grafika; Ireneusz Botor – malarstwo; Krzysztof Musiał – malarstwo; Andrzej Kacperek – malarstwo; Edyta Dzierż – „A(RT)CTION”. Malarstwo; Kiejstut Bereźnicki – malarstwo.

Wydarzenie Roku; Zygmunt Brachmański – rzeźba; Jacek Joostberens „Z widokiem na Ślężę”. Grafika; XXI Jesienna Wystawa SChAP; Gerard Grzywaczyk – rzeźba; Aleksandra Rej – Meristos. Malarstwo;

## 2019

Rafał Eret – „Nokturnum”, malarstwo. Wystawa zorganizowana we współpracy z galerią Wirydarz; Małgorzata Kosiec – „Obsesja głębi”. Malarstwo; Grupa Ościenia – Tomasz Chmielewski, Jerzy Dmitruk, Marian Molenda, Krzysztof Rozpondek, Edward Syty, Zbigniew Natkaniec oraz gościnnie Anna Stawiarska; Izabela Gros. Malarstwo. Wystawa jubileuszowa 15-lecia pracy twórczej; Kaja Renkas. Grafika, plakat. Wystawa jubileuszowa 15-lecia pracy twórczej; Juliusz Joniak. Malarstwo. Wydarzenie Roku. Wystawa zorganizowana we współpracy z galerią Wirydarz; IV Plener Międzynarodowy. Pejzaż postindustrialny Chorzowa; Indi Orlando – „W pieśni Wszechświata”, malarstwo; Teresa Nowelska-Sabalczyk. Malarstwo. Wystawa jubileuszowa 50-lecia pracy twórczej; XXII Jesienna Wystawa SChAP; Łukasz Karkoszka. „Przemiany”. Rzeźba; Marcin Surzycki. „Lapidarium” Grafika;

## 2020

Joanna Piech – grafika, linoryty; Magdalena Łysiak – ceramika; Artefactorium: Sylwia Lis-Persona, Anita Sadlej-Stelmach, Miłosz Horodyski; Klaudia Lata. Malarstwo. Wystawa z cyklu Wiosna Młodych (online); Barbara Skąpska – malarstwo (online); Klaudia Lata. Malarstwo; Ewa i Roman Fleszarowie – malarstwo i rzeźba; Animalis – V Triennale malarstwa o tematyce zwierzęcej. Wystawa pokonkursowa; XXIII Jesienna Wystawa SChAP; Zofia Grzeganeł-Szczepaniec. Wystawa jubileuszowa 50-lecia pracy twórczej; Jerzy Dmitruk – grafika;

## 2021

Piotr Ambroziak. Co z tą neoekspresją... - malarstwo, instalacje; Jadwiga Mitko- Rudź – Teraz Tutaj – instalacja graficzna; Jagoda Nowak-Bieganowska – szkło; Piotr Bąk. Rysunek; Katarzyna Kopańska. Malarstwo.; Franciszek Frączek – Słońcesław z Żołyńni-rysunek i malarstwo; Maria Bereźnicka. Malarstwo; Bartłomiej Kownacki. Ostatnie śniadanie z Bartłomiejem Kownackim. Malarstwo; Wystawa kobiet spełnionych - Anna Stawiarska, Beata Będkowska, Pola Ziemba, Agnieszka Żmudzińska - wystawa z okazji jubileuszu 40-lecia pracy twórczej Anny Stawiarskiej; XXIV Jesienna Wystawa SChAP; Marian Knobloch - malarstwo - wystawa jubileuszowa z okazji 50-lecia pracy twórczej; Muza & Witold Skrzypek - Mechanizm Chimery: Gang Ludzi Kotów - rysunek i malarstwo;



2022

Katarzyna Gielecka-Grzemska, Monika Panek, Jakub Zdejszy. Fantazmaty. Grafika; Piotr Murawa. Malarstwo; Tomasz Kokott. Cieleśność koloru; Renata Bonczar – Z archiwum niepokoju. Malarstwo; Maria Matyja-Rozpara. „Iskry”. Papier; Piotr Szurek. Autoportret. Grafika; Małgorzata Gwiazdonik-Muller, objekty; Kamil Kocurek. System bezpieczeństwa. Grafika; Joanna Opalska-Brzecka - /U/arcy/prze twory/. Ceramika; XXV jesienna Wystawa SChAP; Agata Sobczyk. Malarstwo; Agnieszka Lech-Bińczycka i Paweł Bińczycki – Ja – Ona, Ja – On. Grafika;

### Pracownicy ChCK w latach 2007 – 2022:

.....



Zespół Chorzowskiego Centrum Kultury w lutym 2019 roku

Adam Buron, † Adam Kleiman, Adam Spyra, † Adam Stachowski, Adam Węglarczyk, Agata Rafa, Agata Gruszka-Zorychta, Agata Jędrzejczyk, Agata Śliwa, Agata Zybek, Agnieszka Kucharska, Agnieszka Kurosz, Agnieszka Pielok-Opara, Agnieszka Woźniczka, Aleksander Hadryś, Aleksandra Rej, Alicja Szary, Amadeusz Rogacz, Andrzej Giermanowski, Andrzej Polk, Anna Bratek, Anna Leśny, Anna Pacyna, Anna Wasilewska, Anna Zając, Antoni Sobczyk, Artur Buron, Barbara Golasińska, Barbara Wichary, Barbara Kopyciok, Beata Baran, Beata Feja, Beata Kuźnik, Bernarda Łukasiuk,

† Bogdan Obrochta, Cyprian Nocoń, Dajana Wejchert, Damian Bączyk, Damian Jambor, Damian Pawluczuk, Damian Rak, Daniel Firla, Danuta Klusa, Danuta Pacyna, Dariusz Pietraszek, Dawid Piela, Dominik Ksol, Dorota Faron, Eugeniusz Kiszka, Grażyna Duszyk, Grażyna Giermanowska, Grażyna Molka, Grzegorz Kotala, Halina Kosińska, Herbert Kauczok, Ilona Radomska, Iwona Chojnacka, Izabela Kobryn, Jadwiga Kołodziej, † Jan Herla, Jan Kulik, Joanna Barnaś-Wójcik, Jolanta Motyka, Jolanta Szromek, Jolanta Zakrzewska, Józef Kotala, Józef Pawłucki, Justyna Siwicka, Kamil Rogański, Karolina Ryś, Katarzyna Knas, Krzysztof Knicz, Krzysztof Świniarski, Lidia Karnia, Łukasz Giełuła, Maciej Wierszyc, Magdalena Bartocha, Magdalena Hałas, Magdalena Raczyńska-Ciszak, Magdalena Ryś, Małgorzata Kurzydło, Marcin Filar, Marcin Kasparek, Marcin Mańka, Marcin Olszewski, Marek Krupa, Maria Łamik, Marian Bartos, Mariola Knas, Mariusz Kściuczyk, Marta Sadłoń, Mariusz Wagner, Mateusz Latko, Michał Buffi, Michał Gruszczyński, Michał Marzetz, Natalia Gruszczyńska, Olga Dziwik, Patrycja Kubica, Paweł Sobczyk, Piotr Szromek, Piotr Brożek, Piotr Pilawa, Przemysław Dudek, Rafał Kozłowski, Robert Kabelis-Szostakowski, Ryszard Sadłoń, Sabina Suszczyk, Sebastian Szajek, Sebastian Ulfig, Tomasz Ignalski, Tomasz Mich, Tomasz Zorychta, Urszula Kamysz-Zawadzka, Wojciech Nos, Zbigniew Rychlak, Zbigniew Słodki, Zuzanna Lewicka.

### **Instruktorzy:**

.....

Adam Górecki, Agata Gruszka-Zorychta, Agnieszka Cygan, Agnieszka Lubczyńska, Agnieszka Pielok-Opara, Agnieszka Pryca, Agnieszka Rozwadowska-Janeczko, Agnieszka Woźniczka, Agnieszka Żarnowska, Aleksander Kruczek, Aleksandra Borowiecka-Kwolek, Aleksandra Gajdzik, Aleksandra Konior, Alina Stypuła-Wierzchowska, Andrzej Lampert, Andrzej Safader, Aneta Kania, Aneta Minorczyk, Anna Bimczok, Anna Borowińska, Anna Leśniak, Anna Wieczorkowska, Anna Zajac, Artur Szczęsny, Barbara Ducka, Barbara Królikowska-Balun, Barbara Michalik, Bartłomiej Kuźniarz, Beata Chren, † Bogdan Obrochta, Bohdan Wantuła, Bożena Gruca, Cyprian Nocoń, Damian Bazan, Damian Przybyłka, Damian Tabaczuk, Daniel Cebula-Orynicz, Danuta Domańska-Garczarczyk, Danuta Pach-Woźniak, Daria Kasprzak, Daria Resztak, Dawid Olejniczak, Diana Hałgas, Edyta Listek, Ewa Janik, Ewa Noworzyn-Pilch, Ewa Pirowska, Ewa Skowiera, Filip Jędruch, Grzegorz Moczko, Hubert Waljewski, Iga Słupska, Iwona Foryś, Iwona Nawrot, Izabela Krzemińska, Jadwiga Wandiger, Jagoda Itman, Janusz Fabisiak, Jolanta Iwa, Joanna Możdżan, Juliusz Baranowski, Justyna Kramorz, Kamil Baron, Kamil Baryła, Karolina Lieber, Karolina Sznura, Katarzyna Gojny, Katarzyna Jankowiak, Katarzyna Joniec, Katarzyna Kajdzik, Katarzyna Müller - Wantuła, Katarzyna Osuch, Kornelia Musiałowska, Krzysztof Kardaś, Krzysztof Konopka, Łukasz Minorczyk, Łukasz Naczyński, Łukasz Szmigiel, Maciej Mendyka, Magdalena Krzywda-Krzysteczko, Magdalena Mazurek, Magdalena Rabanda, Magdalena Rzeźniczek-Czapnik, Magdalena

Szwed, Małgorzata Lubina, Małgorzata Mazurkiewicz, Małgorzata Wojciechowska-Mazur, Marek Szczecina, Maria Michura, Maria Rosa, Marian Hałoń, Marta Król, Marta Skowiera, Marta Tadla-Orłowska, Michał Smandek, Mirela Prześlica, Mirosław Orzechowski, Monika Dzwonnik, Monika Kluszczyńska, Monika Schneider, Natalia Gajewska, Olivia Górniołek, Paweł Kamiński, Renata Korytkowska, Sandra Furdzik, Sandra Grzybek, Sebastian Kozera, Sylwia Wawrzuta, Szymon Wójcik, Teresa Adamkiewicz, Teresa Mol, Tomasz Janeczko, Tomasz Mich, Tomasz Owczarek, Viktoriia Laptieva, Weronika Drynkorn, Weronika Karkosz, Weronika Konsek, Weronika Zięba, Zbigniew Mikolasz, Zofia Wójcik.

### **W ChCK wystąpili m.in. artyści, zespoły i grupy muzyczne, baletowe, teatralne:**

.....

John Abercrombie, Milagros Abreu, Acidborther, Akademicka Orkiestra Dęta, AKOLADA (kwartet smyczkowy), Albo i Nie, Altra Volta Plus, Amade, Amarylliss, Anastasis, Andrea, Artur Andrus z zespołem, Marek Andrysek, Felicjan Andrzejczak, Magda Anioł, Anti Babilon System, Antyki, Arka Noego, Art. Play, Asi Mina (Joanna Bronisławska), Atut&DJ Fanky, Grażyna Auguścik, Audiofeels, Aukso, Grupa Aurea Dicta z Łącznika, Naira Ayvazyan, Kamilla Baar, Babu Król, Kuba Badach, Michał Bajor, Bajzel, Mirosław Baka, Rebekka Bakken, Ginger Baker, Ballet Magnificat, Piotr Bałtroczyk, Banana Boat, Jennifer Batten, Yaron Karol Becker, Kamil Bednarek, Beata Bednarz, Robert Bell, Beltaine&Comhlan Celtic Motion Projekt, Jarosław Bester, Wioletta Białk, Adam Buczek, Tomasz Budzyński, Adam Bul, Grażyna Bułka, Bielska Orkiestra Kameralna, Big Band pod dyktando Wiesława Pieregórki, Ewa Błachnio, Bartek Błoński, Sonia Bohosiewicz, Rafał Boniśniak, Bozje Ovcice, Boże Nutki, Bracia, Bracken, Brad Terry& Joachim Mencil, Max Bravura, Monika Brodka, Grażyna Brodzińska, Ernest Bryll, Brzoska i Gawroński, Camerata Silesia, Capella Silesiana, Carl Palmer's ELP Legacy, Carrantuohill, Wojciech Cejrowski, Cello Maniacs, Chacusiowe Trele, Chili My, Chorzowska Orkiestra Kameralna Per Tutti, Chór Filharmonii Śląskiej, Chór Gwiazda, Chór Lutnia, Chór Z Miłości, Andrzej Cierniewski, Joanna Ciupa, Claret Gospel, Contento Core, Contigo, Cracovia Danza (balet dworski), Anthony Crawford, Cristal String Quartet, Lucjan Czerny, Czerwone Gitary, Henryk Czich, Darek Band, Anna Dereszowska, Deus Meus, Zespół Diva, Virgil Donati, donGURALesko (Piotr Górny), DONO, Dream Art., Marek Dyjak, Barbara Ducka, Joanna Duda-Murowski, Duet Klaudia i Remi, Dwa Sławy, Jan Maria Dyga, Marek Dykta, Dziecięce Studio Teatralne Zwierciadło, Dziecięcy Teatr Fik-Mik z Domu Kultury Rybnik-Boguszowice, Dziecięcy Teatr Lalki i Aktora „Gaduły”, Dżem, Early Birds, Eivor, EKT Gdynia, ETNA, Fahro, Patryk Filipowicz, Fismoll, Fisz, Formacja Chatelet, For You, Kamil Franczak, Magdalena Frączek, Jan Frycz, Full Power Spirit, Funk Da System, GaD MU Trio, Małgorzata Gadecka, Gang Marcela, Richard Galliano&Sinfonietta Cracovia, Partick Gallois&Sinfonietta Cra-

covia, Miłosz Gałaj, Tim Gant, Justyna Gawlik, Edyta Geppert, The Globetrotters (Jerzy Głowczewski, Bernard Maseli, Kuba Badach), Jerzy Głowczewski, Kinga Głyk, Golec uOrkiestra, Gospel Rain, Stanisław Górka, Andrzej Grabowski, Mikołaj Grabowski, Grubson, Grupa MoCarta, Grupa Rafała Kmity, Grupa Taneczna Marakuja, Agata Gruszka-Zorychta, Sylwia Grzywa, Trilok Gurtu, Happy Big-Band, Harcerski Zespół Artystyczny Słoneczni z Katowic, Piotr Herdzina, Allan Holdsworth, Damian Holecki, Icefish (Virgil Donati, Marco Sfogli, Alex Argneto, Andrea Casali), INDIALUCIA (Michał Czachowski), Indios Bravos, IRA, Janusz Yanina Iwański, Tomasz Jachimek, Marcin Jajkiewicz, Andrzej „Gelender” Jakubczyk, Czesław Jakubiec, Martyna Jakubowicz, Krystyna Janda, Stanisław Janicki, Jazz Band Ball Orchestra, Jacenty Jędrusik, Mirek Jędrowski, Carlos Johnson, Marlene Johnson, Jozsko Broda i zespół Dzieci z Brodą, Kabaret Ani Mru Mru, Kabaret Elita, Kabaret Hrabi, Kabaret Jurki, Kabaret Limo, Kabaret Łowcy.B, Kabaret Młodych Panów, Kabaret Moralnego Niepokoju, Kabaret Mumio, Kabaret Neo-Nówka, Kabaret Nowaki, Kabaret Paraniennormalni, Kabaret Rak, Kabaret Skeczów Męczących, Kabaret Smile, Kabaret pod Wyrwigroszem, Kabaret Tenor, Tomasz Kabis, Michalina Kałużny, Tomasz Kałwak, Urszula Kamysz-Zawadzka, KANA, Kapela Hanki Wójciak, Kapela „Madzie”, Wojciech Karolak, Kartky, Kasia Pietrzko Trio, Kate&Me, Katherina, Katolika Front, Kazik&Kwartet Proforma, Jimmy Kelly, Kenneth Dahl Knudsen Group, K-Essence, Killersi, Wojciech Kilar, Marcin Kindla, Krzysztof Kobylański, Joanna Kołaczkowska, Maciej Komander, Hanna Konarowska, Konfraternia Miłośników Zacznej Sztuki Scenicznej, Krzysztof Koniarek, Konopians, Szczepan Kończal, Włodzimierz Korcz, Dariusz Kordek, Robert Korólczyk, Kortez, Andrzej Korycki, Tomasz Kot, Mela Koteluk, August Kowalczyk, Kasia Kowalska, Szymon Kowalski, Emilia Krakowska, Krakowskie Przedmieście, Bernard Krawczyk, Ireneusz Krosny, Błażej Król, Marta Król, Magdalena Krzywda, Joanna Kściuczyk-Jędrusik, Anna Kubik, Gaba Kulka, Kwartet Akademos (Anna Rechlewicz, Joanna Cogiell, Aleksandra Batog, Danuta Sobik, prowadzenie Ilona Jagoda), Kwartet JORGI, Kwiat Jabłoni, Dawid Kwiatkowski, Igor Kwiatkowski, Tadeusz Kwinta, Kwintet smyczkowy Divertimento, Bireli Lagrene, Andrzej Lampert, Lao Che, Las Gambas, Małgorzata Lasota, Laura Band, Lekki Teatr Przenośny, Lemon, Leski, Ewa Lewandowska, Joanna Lewandowska-Zbrudniewek, Monika Lidke, Kasia Lins, Anita Lipnicka, Lorein, Joanna Lubańska, L.U.C.(Łukasz Rostkowski), Lugazi, Luxtorpeda, Lwowska Reprezentacyjna Orkiestra Wojskowa, Joyce Lyle, Olgierd Łukaszewicz, Szymon Łukowski Quintet Feat, Piotr Machalica, Artur Maćkowiak, Alicja Majewska, Marcelina, Marika, Marian Makula, Maciej Maleńczuk z zespołem Psychodancing, Maleo Reggae Rockers, Mali Starochorzowianie – Mode Starochorzowiony, Waldemar Malicki, Mały Teatr Muzyczny Animo, Małżeństwo z Rozsądku, Marcelina, Julia Marcell, Margaret, Marika. Patrycja Markowska, Kornelia Maroszek, Masztalscy i Przyjaciele, Mate.o (Mateusz Otremba), Julio Mazziotti, Tim McMilan, Mery Spolsky, Metrum Reni&Marco, Maria Meyer, Bartek Miarka, Miejska Orkiestra Chorzów, Bożena Mielnik, Międzynarodowa Grupa Operowa Sonori Ensemble, Milian Orchestra, Dorota Miśkiewicz, Miuosh, Marek Mizera, Młoda Reduta, Młodzieżowa Inicjatywa Teatralna, Moherowe Berety, Nils Petter Molvaer, Alex Morales, Carmen Moreno, Czesław Mozil, Leszek Możdżer, Woytek Mrozek, Music Mahal, Grzegorz Nagór-

ski, Narodowa Orkiestra Filharmonii z Tarnopola, Na Szlaku, Mirosław Neinert, NeLL, New Day, New For You, New Life'm, New Revelation Choir, Bartosz Niebielecki, Dariusz Niebudek, Natalia Niemen, Tomek „Łoś” Nitribitt, Nocna Straż, Halla Nordfjord, North Cape, Ada Noszczyk, Novika, Nina Nowak, KC Nwokoye, Maciej Obara, Oberschlesien, Wiesław Ochman, Paweł Okraska, Elżbieta Okupska, Daniel Olbrychski, Rafał Olbrychski, Old Spice Girls (babski kabaret w składzie: Emilia Krakowska, Barbara Wrzesińska, Lidia Stanisławska), Marian Opania, Ørganek, Paweł Orkisz, Orkiestra Akademii Beethovenowskiej, Orkiestra Dęta KWK Pokój, Orkiestra im. Arcyksiężnej Marii Krystyny Habsburg, Orkiestra Jednej Góry Matragona, Orkiestra Kameralna Archetti, Orkiestra Kameralna Divertimento, Orkiestra Koleżeńska „Les Femmes”, Orkiestra Strausowska Obligato, Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Śląskiej, Orkiestra Symfoniczna Państwowej Filharmonii w Koszycach, Orkiestra Teatru Rozrywki pod dyr. Jerzego Jarosika, Ostatni w Raju, O.S.T.R., Otsochodzi, Pasimito, Pectus, Percival, Joachim Perlik, Jan Peszek, Maria Peszek, Pezet (Paweł Kapliński), Andrzej Piaseczny, Dariusz Pietrzykowski, PIN, Piotr Nalepa Breakout Tour, Piotr Wojtasik Quartet, Piotr Polk, Grzegorz Poloczek, Poluzjanci, Lidia Pospieszalska, Projekt Volodia, Renata Przemyska, Przylądek Dobrej Nadziei, Janusz Radek, Raz Dwa Trzy, Reduta Śląska, Reelandia, Anna Rej, Krzysztof Respondek, Riddimzz Team, Gus Ring, Rock Fever, Rodzina Pospieszalskich, Frank Rojo, Mikołaj Roznerski, Andrzej i Robert Ruszczak, Radek Rutkowski, Andrzej Rybiński, Beata Rybotycka, Ryczace Dwudziestki, Mirek Rzepa, Edi Sanczez, Irena Santor, Sarius, Sądeczanie, SBB, Schola Bytkowska Ducha Świętego pod dyrekcją Bogusława Kowalskiego, Schola Cantorum Minorum Chosoviensis, Anna Serafińska, Shoko Sakai & Wrocławska Grupa Perkusyjna, Show Taneczne STEP Tomasza Micha, Jacek Silski, Siostry Wajs&Stonoga, Skaldowie, Skubas, Smolasty, Rachel Snow, Adam Sobierajski, ks. Paweł Sobierajski, Sonitus, Soyka&Altra Volta Project, Spirituals Singers Band, Grzegorz Spyra, Jacek Stachurski, Krystyna Stańko, Tomasz Stańko, Star Guard Muffin, Stare Dobre Małżeństwo, Stashka, Justyna Steczkowska, Aleksandra Stegh, Stowarzyszenie Dom z Jaśkowic, Stowarzyszenie Teatralne POKO, Street Orchestra, Thomas Stronen, Studencka Orkiestra Kameralna Silesian Art, Studencki Zespół Pieśni i Tańca Katowice, Studio Tańca Vivero z Teatru Ziemi Rybnickiej, Studio Tańca Współczesnego Tendi, Studio Wokalne Ósemka, Lora Szafran, Joanna Szczepkowska, Mieczysław Szcześniak, Szklane Oczy, Alona Szostak, Mirek Szołtysek i Wesołe Trio, Marek Szołtysek, ks. Jerzy Szymik, Jacek „Budyń” Szymkiewicz, Piotr Szwed, Śląska Orkiestra Kameralna, Agata Śliwa, Andrzej Świąś, Wojciech Świtała, Taal, Marta Tadla, Robert Talarczyk, Sylwester Targosz-Szalonek, Grzegorz Tarwid, Teatrakcja, Teatr Barakah, Grzegorz Tarwid, Teatr Franciszka z Katowic, Teatr Gry i Ludzie, Teatr Moich Marzeń, Teatr Obecności pod kierownictwem Bartłomieja Latoska, Teatr Piasku Tatiany Galitsyny, Teatr Robotniczy im. B. Barbackiego w Nowym Sączu, Teatr Reduta Śląska, Teatr „Senioralne Forte” z Kuźni Raciborskiej, Teatr Supełek DK Rybnik Boguszowice, Teatr „Siódmy Kałamarz”, Teatr Żelazny, Ten Typ Mes, Mike Terrana, Tewu, TGD, The Animals&Fiends, The Berlin Symphony Ensemble, The Steepwater Band, The Tichy Trio, Three Point Shot Trio (Jerry Bergonzi, Jacek Kochan, Piotr Lemańczyk), Thomas (Tomasz Machnik), Paweł Tomaszewski, Trąbki Jerycha,

Łukasz Trepczyński, Trio Jachna/Tarwid/Karch, Tubis Trio, TULIA, Tylko po chodniku, Twoje Niebo, Magda Umer, Universe, Andras Upor, U Studni, Ewa Uryga, Ole Morten Vagan, Vavamuffin, Violin Di, Helaine Vis, Barbara Wachowicz, Wojciech Waglewski, Agnieszka Wajs, Magdalena Walach, Wanda i Banda, Dominik Wania, Jacek Wąsowski, Teresa Werner, Wesoła Biesiada, Wesoły Masorz, Whiskey River, Marta Wilk, Ray Wilson, Sławomir Witkowski, Wołosi&Lasoniowie, Zbigniew Wodecki, Jacek Wójcicki, Marcin Wyrostek, Anna Wyszkoni, Yejku, Zagi, Ziuta Zającówna, Zakopower, Maciej Zakościelny, Ludwik Zamenhof, Bogusława Zarębska-Wazł, Daria Zawiałow, Janusz Zbiegieł, Adam Zdunikowski, Sophie Zelmani, Zespół Crazy Band pod kier. Ewy Zug, Zespół Pieśni i Tańca Rudzianie, Zespół Pieśni i Tańca „Silesianie” Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach, Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk” im. S. Hadyny, Zespół Pieśni i Tańca Tysiąclatki, Zespół Tańca Indyjskiego Natarang, Zespół Tańca Współczesnego Jagody Itman, Zespół Wokalny Contento Core, Zakopower, Zohar Fresco Quartet, Adam Żaak, Dominika Żukowska, 2 Tm 2,3, 3.

a także:

Agencja Artystyczna Prym Art., Art.-Play, Dziecięco-Młodzieżowy Teatr Muzyczny „Protalent”, Filharmonia Lwowska, Filharmonia Zabrzeńska, Fundacja Teatralna z Katowic, Gliwicki Teatr Muzyczny, Korez, Narodowy Teatr Opery i Baletu z Odessy, Nova Szkoła Tańca, Och-Teatr z Warszawy, Opera Śląska z Bytomia, Operetka Kameralna Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych, Polski Teatr Ludowy we Lwowie, Polski Teatr Tańca z Poznania, Profit Studio, Scena Plastyczna KUL, Scena Polska Tesinske Divadlo, Śląski Teatr Lalki i Aktora „Ateneum” w Katowicach, Śląski Teatr Tańca, Śląskie Towarzystwo Muzyczne, Teatr A, Teatr A Part, Teatr Bajka, Teatr Capitol z Warszawy, Teatr Dzieci Zagłębia z Będzina, Teatr Fabryka Kultury, Teatr Gabi Art., Teatr Hybrydy z Warszawy, Teatr im. J. Cieniędzy z Wędrzyni na Zaolziu, Teatr Kamienica z Warszawy, Teatr Kwadrat, Teatr Mariana Makuli, Teatr Narodowy Operetki Kijowskiej, Teatr Lalek Banialuka z Bielska-Białej, Teatr Lalki i Aktora Bajaj-Baj, Teatr Mały z Wrocławia, Teatr Mer z Łodzi, Teatr Montownia, Teatr Muzyczny dla dzieci i Młodzieży WIT-WIT, Teatr Muzyczny IWIA, Teatr Muzyczny w Gliwicach, Teatr Nowy z Zabrze, Teatr Polonia, Teatr Polski w Bielsku-Białej, Teatr Proscenium z Krakowa, Teatr Robotniczy im. Bolesława Barbackiego w Nowym Sączu, Teatr Rozrywki w Chorzowie, Teatr Śląski i. S. Wyspiańskiego w Katowicach, Teatr Tańca Kwieciste Gwiazdy (Ukraina), Teatr Trip, Teatr WARSawy, Teatr Wierszalin, Teatr Zagłębia w Sosnowcu, Theatrum Mundi), Tyjater Kery Godo - Teatr Naumiony z Ornontowic, Wrocławski Teatr Edukacji, Wrocławski Teatr Komedia, Wrocławski Teatr Lalek.

Uczniowie i nauczyciele PSM I i II stopnia im. G. Fitelberga, Uczniowie Akademickiego Zespołu Szkół Ogólnokształcących, grupa teatralna „Rechtory na klopsztandze” przy ZSO nr 2 w Chorzowie, uczniowie III LO w Chorzowie, uczestnicy warsztatów ChCK - Studio Wokalistyki Estradowej.

## Wybrane imprezy cykliczne i wydarzenia w ChCK 2008 – 2021:

.....

Cykl spotkań z Markiem Szołtyskiem „Pogodomy o Śląsku” (2008 – 2017), Twoja podróż w centrum uwagi (2008 – 2013, cykl „PRL od początku...”(2008), cykl „PRL, takie były czasy...” (2008 – 2009), „Buntownicy PRL” i „Solidarność to znaczy...” (2009, 2010), cykl: Koncert Muzyki nie zawsze poważnej(2008), Festiwal Muzyki Dawnej im. G.G. Gorczyckiego (od 2008), Ogólnopolski konkurs piosenki „Wygraj sukces”(2008 – 2009), Śląskie Gody (od 2008), Reggae Rap Festival (2008 - 2010), Chorzowski Festiwal Przedszkolaków „Bobas”(od 2008), Mała Akademia Jazzu (2008 – 2013, oraz 2017), Chorzowskie Smaki (2008 - 2012 ), Ogólnopolski Festiwal Piosenki Żeglarskiej „Tratwa”(od 2008), Koncert finałowy Festiwalu Muzyki Progresywnej (2008), 40-lecie zespołu Antyki (2008), koncert świąteczny Fundacji Iskierka (2008), Śląski koncert sylwestrowy (2008 – 2019 – różne programy, np. O szkodliwości tańca, Rewia taneczna od Sinatry do Prince’a, Wiedeński Sylwester w ChCK zaprasza Sylwester Targosz-Szalonek, Sylwestrowa gala tenorów, spektakl „Ja się boję sama spać” Studia STEP), Benefis 30-lecia pracy twórczej Andrzeja Skaźnika (2009), Koncert karnawałowy Zbigniewa Wodeckiego i Filharmonii Zabrzeńskiej (2009), cykl wykładów „Ocalić od zapomnienia (2009), Chorzowski Festiwal Nauki (2009 – 2019), cykl Kabaret Tenor zaprasza (2009-2010), cykl „Stanisław Janicki zaprasza”(2009), Turniej Sztuki Recytatorskiej „Promuj Śląsk”(2009 - 2019), Violin Di – Muzyczny Program Edukacyjny (2009), 4. Śląski Festiwal Jazzowy (2009), Festiwal Tańca Brzucha „Nova Orient” (2009 – 2012), cykl Bajki Babci Gąski (2009), koncert galowy Międzynarodowego Studenckiego Festiwalu Folklorystycznego (2009 – 2021), Obchody rocznicowe wybuchu II Wojny Światowej (2009), Finał V Międzynarodowego Turnieju Szkół „Śladami Stanisława Hadyny” (2009), Międzynarodowy Festiwal Stróżów Poranka (2009 - 2013), Cykl Inne Granie (2010 – 2016), Wieczór z muzyką klasyczną (2010, 2011), Chorzowscy uczniowie grają Szekspira (2010), Festiwal Filmów i Form Jednominutowych TheOneMinutes (2010 - 2012), Międzynarodowy Festiwal Perkusyjny Drum Fest (2010 - 2018), cykl koncertów edukacyjnych Śląskiego Towarzystwa Muzycznego „To jest taki dom zaklęty w którym grają instrumenty” (2010 - 2011), Festiwal Orkiestr Dętych i Big Bandów (2010 - 2013), „Górnośląskie Tacyty” – wręczenie nagród i obchody 40-lecia Gimnazjum nr 4 w Chorzowie, finał kampanii Pola Nadziei (2010, 2011), 20 lat Odrodzonego Samorządu – koncert (2010), koncert galowy Miss Polonia woj. śląskiego (2010), eliminacje do konkursu „Wygraj sukces” (2010), Festiwal Teatralny Akademickiego Zespołu Szkół nr 2 (2010), cykl Projektowanie=Design (2010), Koncerty w ramach festiwalu Ars Cameralis (2011), I Metropolitar-na Gra Miejska (2011), Pro Talent – casting (2011), Ojciec Święty na Podhalu – widowisko muzyczne w wykonaniu śpiewaków i muzyków Podhala (2011), koncert z okazji 50-lecia Sanktuarium św. Floriana (2011), 80-lecie Bernarda Krawczyka (2011), Wieczór autorski Wojciecha Kuczoka (2011), Widowisko słowno-muzyczne wg Tryptyku Rzymskiego JP II (2011), Marek Szołtysek dla Dzieci (2011, 2012), Niedzielny Poranek z Operą (2011), Gala wręczenia nagrody Korczakowskiej (2012 – 2019), Jubileusz 55-lecia

II LO im. J. Ligonia (2012), Koncerty PSM I i II stopnia im. G. Fitelberga w Chorzowie (2011 – 2019), obchody rocznicowe 90-lecia ustanowienia Autonomii Śląska (2012), obchody Dni Województwa Śląskiego (2012), Koncert galowy Ogólnopolskiego Festiwalu Piosenki Artystów Wrażliwych (2012 - 2017), Festiwal Szkolnych Małych Form Artystycznych w ramach Chorzowskiej Akademii Teatralnej (2012 – 2021, od 2017 roku połączony z teatralną imprezą plenerową Ogrody Szekspirowskie), gala podsumowująca regionalny etap konkursu „Lodołamacze” (2012 – 2013), Festiwal Muzyki Improwizowanej Jazz i Okolice/ Jazz&Beyond (2012 -2016/, festiwal Współczesna Scena Tańca (2012, 2018), Młoda Filharmonia – cykl koncertów szkolnych (2012 – 2014), spotkanie z Michałem Smolorzem (2012), koncert charytatywny Fundacji Dodaj dzieciom Skrzydeł (2012), 35-lecie zespołu Silesianie UE w Katowicach, Chorzowski Festiwal Podróżniczy - Penepena Travel Festival (2012 – 2019).

Cykl: ChCKino (2013 – 2016), cykl Młoda Filharmonia (2013), cykl Przewodnik opowiada (2013-2020), Chorzowska Akademia Teatralna (2013, 2014, 2015), uroczyste obchody 20. rocznicy nadania miastu Chorzów patrona Św. Floriana (2013), Gala Akcji Godomy po ślonsku (2013-2019), Rodzinne niedziele w ChCK (2013 - 2021).

Noworoczne Spotkania Środowisk Twórczych (od 2014), Narodowy Teatr Edukacji (od 2014), cykl imprez na Święto Wolności 4 czerwca (konferencja popularnonaukowa o roli kobiet na Śląsku, wystawa, koncert, spektakl i spotkanie z Joanną Szczepkowską) (2014), premiery książek Piotra Zaczekowskiego i Ingmara Villqista (2014), Konkurs Sztuki Słowa – Towary Liryczne Agnieszki Osieckiej (2014 - 2019), Letni Przegląd Spektakli Komedii Wrocławskiego Teatru Komedia (2013, 2014), 30-lecie zespołu wokalnego „Na szlaku” (2014), premiera filmu Tacy Byliśmy (historia zespołu Universe), Wolność czytania (2014 – 2019), Maluch i Muzyka – zabawy dla niemowląt i dzieci do lat 6 przy muzyce (2014 – 2019), 20-lecie w kabarecie – koncert Grzegorza Poloczka (2014), Przegląd filmów z udziałem Hanny Schygulli z udziałem aktorki (2014), gala Programu Chorzów 60+, Uniwersytet Dziecięcy – rozpoczęcie roku i wręczenie indeksów (od 2014).

Gala Chorzowskiej Akademii Seniora (2015), Koncert z okazji 5-lecia Miejskiej Orkiestry Chorzów (2015), Projekt Metropolitanin „Mężczyźni z węgla” (2015), Regionalny Przegląd Pieśni im. Adolfa Dygacza (2015), Letni Przegląd Spektakli Różnych (2015), Mitologiczne Podróże Małe i Duże (2015), cykl Śląsk, świat i sposób na życie Ojgyna z Pnioków (Eugeniusza Kosmały) (2015 - 2016), gala finałowa: mistrz Mowy Polskiej (2015), cykl Akademia Chorzowskich Osobowości (2015 - 2017).

Wykłady Uniwersytetu Dziecięcego (2016), SamoVolka – Festiwal Kreacji i Animacji (2016 – 2018), Festiwal Jazz i Literatura (2016 - 2020), Kultura na wolności (2016 – 2019), Chorzowska Jesień Chóralna (2016, 2018, 2019), Ogrody szekspirowskie (2017 – 2019), Projekt Stop cyberwolce (2017) Vinyl Festiwal (2017 - 2019) cykl Kultura na Wolności (2017 - 2019), Kombinat – Festiwal Kultury Nieprzymuszonej (2017 – 2018), 40-lecie Zespołu Pieśni i Tańca Silesianie UE w Katowicach (2017), Koncert galowy z okazji 65-lecia zespołu Śląsk (2017), Koncert w ramach Międzynarodowego Konkursu



Dyrygentów im. G. Fitelberga (2017), Proskenion – Festiwal Ludzi Szczęśliwych (2017 - 2019), Żywa biblioteka w ramach Wolności Czytania (2017), Gala Blues Top 2014 - 2018 (koncerty laureatów ankiety Kwartalnika Twój Blues), Śląski Festiwal Operetki (2018 - 2019), One Man Act Festiwal (2018), Chorzowski Teatr Ogrodowy (2016 - 2021), Cykl koncertów +21 (2018), 110-lecie Chóru Lutnia (2018), Multimedialne podróże po kulturach świata (2018, 2019),

25-lecie pracy twórczej Mirka Jędrowskiego (2019), Koncert upamiętniający Grzegorza Spyrę (2019), Przegląd widowisk jasełkowych (2018 - 2019), Dziecięca Akademia Nauki (2019 - 2020), Miejski Konkurs Recytatorski „Niektórzy lubią poezję” (2018 - 2019), koncerty finałowe Warsztatowego Studia wokalnego (2019 - 2021), Koncert samochodowy (Frele) – na parkingu MORiS-u (2020), Cykl: Piosenki z tekstem (2020), Festiwal Tańca indyjskiego Kuchipudi (2021), Ogólnopolski Konkurs Wokalny im. Stanisława Jopka (2021), Moja pamięć muzyczna – warsztaty radiowe (2021), projekt Sztuka Między mediami (2021), Wakacyjne warsztaty pszczelarskie dla dzieci (2021), Warsztaty dla seniorów (2021), cykl spotkań: Pracownia Nowoczesnych Gier Planszowych – Uczymy się grać w... (2021).

A oprócz tego: inauguracje roku kulturalnego Chorzowskiego Centrum Kultury i inauguracje roku kulturalnego ChCK dla dzieci, koncerty uczestników sekcji i grup twórczych w ChCK, ferie, wakacje, spotkania i imprezy mikołajowe, noworoczne spotkania środowisk twórczych, imprezy i koncerty na dzień kobiet, walentynkowe, na dzień babci i dziadka, na dzień dziecka, karnawałowe, noworoczne, imprezy mikołajowe dla dzieci, letnie przeglądy teatralne.

## Wybrane wydarzenia w Kinie Grajfką:

.....

**2017:** Przyłączenie Kina Grajfką do sieci Kin za Rogiem (spotkanie z Kazimierzem Kutzem i Józefem Piniorem),

**2018:** przeglądy filmów z Olgierdem Łukaszewiczem i Janem Nowickim, Bajkowe pogotowie (2018 - 2019), Spektakl Śmierć Youtubera (wyst. Marek Bielecki), spotkanie autorskie z Rosławem Szaybo (2019), Seniorzy w Podróży – spotkania, Filmowe środy, Kino na leżakach (lipiec - sierpień o godzinie 21), cykl Kino na 33 i 1/3 (cykl poświęcony muzyce filmowej, ferie z kinem Grajfką, projekt Kino Szkoła, cykl Kino PL, Od 2017 roku realizowany jest cykl pn. „Ludzie z Grajfką”, który pozwala na organizację spotkań z twórcami i realizatorami filmowymi. Spotkania autorskie koordynuje oraz prowadzi Agata Śliwa. Kino gościło już m.in.: Sonię Bohosiewicz, Beatę Dżianowicz, Kingę Dębską, Małgorzatę Gorol, Annę Kazejak, Izabelę Kunę, Ewę Kasprzyk, Aleksandrę Konieczną, Maję Komorowską, Emilię Krakowską, Magdalenę Lamparską, Dorotę Pomykałę, Magdalenę Popławską, Agnieszkę Radzikowską, Dorotę Stalińską, Michała Czerneckiego, Mariana Dziędziela, Kazimierza Kutza, Jana P. Matuszyńskiego, Jana Nowickiego, Daniela Olbrychskiego, Macieja Pieprzycę, Grzegorza Przybyłą, Michała

Rosę, Marcela Sławiński, Jerzego Stuhra, Piotra Trojana, Tomasza Włosoka, Pawła Wysockańskiego, Krzysztofa Zanussiego, Tomasza Ziętka, Michała Żurawskiego.

### **Wybrane wystawy i wydarzenia w Galerii Antresola:**

.....

**2016:** Wystawa plakatów Ryszarda Kai, Mirosław Orzechowski - malarstwo, Marta Frey - memy, Beksiński 50 – 90 - od fotografii do montażu komputerowego, Muzyczna scena Galerii Antresola.

**2017:** Ze sztuką mi do twarzy - cykl spotkań literacko-muzycznych (2017 – 2022), Otwarcie Artystycznej Akademii Seniora, Krajcok 12 – 5 lat działalności, Oczami i duszą - Finisaż Janiny Partyki-Pojęta, Marcin Copik&Funky Train koncert, Zespół Dobre Ludzie oraz wystawa zdjęć Krzysztofa Błażycy „Krew Aczoli. 10 lat po zapomnianej wojnie na północy Ugandy”, Bartosz Jaśkowski „W pogoni za aniołami” – koncert, Wystawa Fotografii Macieja Dziaczko, finisaż wystawy Ogólnopolskiego Festiwalu Fotografii Otworkowej, wernisaż wystawy fotograficznej PTTK „Śląskie”.

**2018:** Malarstwo Zygmunta Płaszczewskiego, Spirit of Nadir – bracia Oleś, wernisaż prac artystycznych Chorzowskiej Akademii Seniora, wystawa „Gala Blues TOP 15 lat”, koncert „Od Elvisa Presleya do Grażyny Łobaszewskiej”, 3 międzynarodowy festiwal Plakatu „Plakatfest”, warsztaty cyjanotypii, wystawa plakatu iberoamerykańskiego, wizyta twórców z Daejecon w Korei Płdn, wystawa prac Krystyny Głowniak, wystawa malarstwa i Rysunku Adama Lempy, malarstwo Ewy Goduli.

**2019:** Jerzy F. Michalak – wokół teatru, wystawa jubileuszowa 75-lecie urodzin , Chorzów z aparatem przez miasto – wystawa fotografii członków komisji fotografii krajoznawczej PTTK Chorzów, malarstwo Andrzeja Sadowskiego, wystawa malarstwa artystów malujących nogami i ustami AMUN, wystawa Jo Mirowskiego, kolaże Jana Leszka Zirnego, „Barwy szczęścia” - wystawa Alexandry Kulik, Jak Polak w Brazylii kolej budował – wystawa zdjęć oraz map ręcznie wykonanych przez inżyniera Teofila Witolda Wierzbowskiego, Piotr Mikołajczyk malarstwo, 4 Plakatfest, wystawa w ramach Ogólnopolskiego Festiwalu Fotografii Otworkowej, malarstwo Eugeniusza Januszka.

**2020:** Wystawa akwareli uczestników pracowni rysunku i malarstwa Piotra Naliwajko, Artystyczna Akademia Seniora, Przyroda w obiektywie – wystawa Fotografii PTTK.

## Wybrane wystawy Galerii w Bramie:

---

**2018:** Plakatfest – wystawa z okazji 150-lecia królewskiej Huty, Tadeusz Łazarz – fotografia, 2019: Cyrk bez zwierząt – wystawa plakatów społecznych, kolaże graficzne Joanny Barnaś-wójcik, kolaże Marty Janik, fotografie Tadeusza Łazarza, IV Międzynarodowy festiwal Plakatfest – wystawa Julio Broca, Marcin Śliwa: Twarze Bliskiego Wschodu, Podwodny kalejdoskop Natalii Uryniuk, wystawa prac Ewy Jaworskiej, Śląski maraton postindustrialny,

**2021:** Wystawa fotografii i wierszy Iwony Suwały.





Festiwal Małych Form Artystycznych w 2019 roku

## Od Festiwalu Szkolnych Małych Form do FARA - Festiwalu Amatorskiego Ruchu Artystycznego

Festiwal znajduje się na kulturalnej mapie Chorzowa i województwa śląskiego od 2012 roku. Zmieniała się jego nazwa i zasięg. Początki były skromne - oczywiście jeśli spojrzymy z perspektywy minionych 10 lat. – Kiedy zastępcą dyrektora Chorzowskiego Centrum Kultury została pani Jolanta Motyka, wprowadziła dużo „pozytywnego zamieszania teatralnego”. Pierwszy festiwal ograniczał się wyłącznie do chorzowskich szkół, mieliśmy tylko kilka zgłoszeń, natomiast były to bardzo wartościowe spektakle i już wtedy mieliśmy naprawdę zacne jury w składzie: Paweł Gabara, Dariusz Miłkowski, Antoni Sobczyk – mówi Agata Śliwa, która od pierwszej edycji koordynuje prace festiwalu. Rok później zgłoszeń było już dużo więcej, trzeba było wprowadzić dwuetapowość konkursu, potem impreza wyszła poza województwo śląskie, a w ostatnich latach zyskała rangę międzynarodową.

Od roku 2017 podczas festiwalowej gali wręczane są nagrody „Chorzowskich Szekspirów”.

W roku 2017 wyróżnienie to otrzymał Dariusz Miłkowski, wieloletni (od 1985 do 2018 roku) dyrektor Teatru Rozrywki, w 2018 - Robert Talarczyk, aktor, reżyser, dyrektor teatrów: Polskiego w Bielsku-Białej (2005 - 2013) i Śląskiego w Katowicach (od 2013 roku), w 2019 - Mirosław Neinert, aktor, reżyser, szef katowickiego Teatru Korez, w 2020- Sergiusz Brożek, twórca i „Naczelnny Ogrodnik” Chorzowskiego Teatru Ogrodowego, w 2021 - Celestyna Konieczna związana z 3 LO w Chorzowie Batorym, a w 2022 roku Barbara Michalik z Reduty Śląskiej.

### **O kulisach, roli koordynatorki i jurorki festiwalu mówi Agata Śliwa:**

Jako koordynatorka oglądam wszystkie zgłoszone spektakle, w pierwszym i drugim etapie. Miałam okazję zaobserwować, jak zespoły poszukiwały swojej drogi czy swojego miejsca na scenie. Najlepszym tego przykładem jest fakt, że z wieloma uczestnikami spotykamy się na profesjonalnych deskach teatralnych.

Lubię koordynować festiwal, całe to teatralne zamieszanie, uwielbiam kontakt z ludźmi, przecież tyle nas łączy. Ta praca nie polega tylko i wyłącznie na zasadzie wykonania telefonu - termin dla państwa jest taki i taki. To rozmowa o tym, co się u nas czy u nich dzieje. Wiele tych wspaniałych osób poznałam dzięki festiwalowi. Nie jest to kontakt codzienny, natomiast raz do roku mamy możliwość spotkania czy rozmowy i często rozmawiamy także na tematy prywatne.

Pandemia koronawirusa niestety spowodowała, że musieliśmy zmienić trochę formułę festiwalu. Dopuszciliśmy np. formę oglądania występów online. Jesteśmy zwolennikami kontaktu tradycyjnego - teatr to są żywi ludzie, gdzie jest kontakt między jednym a drugim człowiekiem, dlatego we wcześniejszych edycjach nie dopuszczaliśmy nagrań. Teraz musieliśmy na to przystać. Sporo zespołów zgłosiło się również do prezentacji spektakli „na żywo”. Odbył się cały tydzień przeglądów w sali widowiskowej Chorzowskiego Centrum Kultury. Z racji obostrzeń musieliśmy dostosować czas dla uczestników. Wcześniej zazwyczaj zespoły miały okazję oglądać się nawzajem. Teraz musieliśmy ograniczyć kontakt międzyludzki do minimum, w związku z czym trwało to dłużej, ale udało się bez żadnych problemów.

Jednym z celów festiwalu jest eliminacja poczucia wykluczenia. To narodziło się już podczas trwania festiwalu. W jednej z pierwszych edycji pojawił się spektakl w wykonaniu osób z niepełnosprawnościami, a my zaczęliśmy się zastanawiać, co zrobić w tym wypadku. Spektakl był na tyle dobry, że nie można go było nie zauważyć. Myślę, że był lepszy niż niejeden spektakl w wykonaniu osób pełnosprawnych. Natomiast jako jurorzy musieliśmy brać pod uwagę wszystkie za i przeciw, by ktoś nam nie zarzucił, że patrzymy na niepełnosprawność i przez jej pryzmat oceniamy ten spektakl. Aby każdy czuł się usatysfakcjonowany, powstał pomysł kategorii „Bez barier”, która jest przeznaczona dla osób z wykluczeniami. Kategoria ta cieszy się wielkim powodzeniem, aczkolwiek co roku jurorzy mają problem, jak ocenić, aby nikogo nie skrzywdzić i chyba udało nam się znaleźć złoty środek.

Od kilku edycji gala finałowa festiwalu odbywa się na chorzowskim Rynku. Ten dzień pokazuje, jak dużo osób: amatorów, półamatorów a nawet i profesjonalistów przyjeżdża, żeby razem celebrować święto teatru amatorskiego. Naszym marzeniem jest, aby móc „zatrącić się” w teatrze i zorganizować festiwal w taki sposób, by każdy mógł oglądać większość spektakli, aby odbywały się rozmowy z twórcami czy warsztaty.

Pierwsza edycja w 2012 roku nosiła nazwę: Festiwal Szkolnych Małych Form Artystycznych, od drugiej do dziewiątej edycji: Festiwal Małych Form Artystycznych. Od dziesiątej edycji w 2021 roku to Festiwal Amatorskiego Ruchu Artystycznego.

Kategorie po raz pierwszy pojawiły się w II edycji Festiwalu. Szkoły podstawowe: klasy 1-3; szkoły podstawowe: klasy 4-6; szkoły gimnazjalne; instytucje kultury, stowarzyszenia – osoby dorosłe, Bez barier.

W III edycji nowością była rywalizacja wśród klas ponadgimnazjalnych i instytucji, stowarzyszeń skierowanych na pracę z dziećmi, a także po raz pierwszy przyznano nagrody indywidualne. W IV edycji podzielono kategorię „Bez barier” na dzieci/młodzież i dorosłych. W kolejnym roku wprowadzono nagrody dla spektakli tanecznych w ramach teatru tańca. W VII edycji w związku z likwidacją gimnazjów zmieniono szkoły ponadgimnazjalne na szkoły ponadpodstawowe, w nagrodach indywidualnych wprowadzono kategorię indywidualność sceniczna. Od VIII edycji rozdzielono młodzież i dzieci w kategorii Placówki Wychowania Pozaszkolnego, Instytucje Kultury, Stowarzyszenia – Dzieci i Młodzież i wprowadzono kategorię Młodzi Duchem. IX edycja przyniosła nagrody za spektakle on-line, a także pierwszy raz nagrodzono artystów za monodramy w dwóch kategoriach wiekowych: 10-15 i 16-21 lat.

W I edycji Festiwal miał charakter miejski – skupiał chorzowskie szkoły, natomiast X edycja miała już charakter międzynarodowy.

*(przygotował i Agaty Śliwy wysłuchał Dawid Pieczyrak, stażysta ChCK)*

## I edycja – 2012 rok

.....

**Jury: Paweł Gabara, Dariusz Miłkowski, Antoni Sobczyk**

Laureat: Zespół „Świetlik” ze świetlicy szkolnej Szkoły podstawowej nr 5 w Chorzowie, „Tajemnica przyjaźni”; Wyróżnienia: Zespół „Gawroche” z Akademickiego Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 1, I LO im. J. Słowackiego w Chorzowie, „Notre Dame de Paris”; Gimnazjum nr 8 w Chorzowie, „Za Zakrętem” oraz Akademicki Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 2, III LO im. Stefana Batorego w Chorzowie, „Sztuka dla sztuki”.

## II edycja – 2013 rok

---

**Jury finałowe: Emilia Krakowska, Barbara Chodacka, Anna Ładuniuk, Janusz Legoń**

### **Kategoria: szkoły podstawowe, klasy 1-3**

I miejsce oraz grand prix festiwalu - Szkoła Podstawowa nr 1, Zabrze, Zespół Kolorowe Dzieciaki, „Wymarzony dom”, autorstwo i reż. Katarzyna Działo, Ewa Działo; II miejsce - Szkoła Podstawowa nr 6, Będzin, Krasnoludki Marysi, „Zaginikus” autorstwo i reż. Barbara Pietras, Barbara Bochenek.

### **Kategoria: szkoły podstawowe, klasy 4-6**

I miejsce - Zespół Szkół nr 2, Mikołów, Zespół teatralny Nibylandia, „Brzydkie kaczątko” reż.: Ewa Skowiera; II miejsce - Ognisko Pracy Pozaszkolnej, Mikołów, Zespół teatralny Arabeska, „Kot w butach” reż. Maria Barbara Sobczyk.

### **Kategoria: szkoły gimnazjalne**

I miejsce - Ognisko Pracy Pozaszkolnej, Mikołów, Zespół Akant, „Pierścień Faraona”, reż. Maria Barbara Sobczyk; II miejsce ex aequo - Zespół Szkół nr 2, Mikołów, Zespół teatralny Nibylandia, „Stąd do Terabithii” reż. Ewa Skowiera oraz Gimnazjum nr 3, Łaziska Górne, Gimnazjalne Koło Teatralne, „W domu u Karwota” reż. Bożena Golek; III miejsce - Zespół Szkół Sportowych, Siemianowice Śląskie, Grupa Teatralna Mimesis, „Przepis na szczęście”, scenariusz i reż. Anna Nowak.

### **Kategoria: instytucje kultury, stowarzyszenia, osoby dorosłe**

I miejsce - Amatorski Teatr Naumiony, ARTeria - Centrum Kultury i Promocji, Ornontowice, „Hebama” reż. Iwona Woźniak; II miejsce ex aequo - Teatr Wykrzyknik, Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury, Woźniki, „Księżniczka na ziarnku grochu” reż. Gabriela Mankiewicz, konsultacje teatralne: Beata Zawiślak oraz Zespół Teatralny Moklandia, Dom Kultury, Ruda Śląska, „Dziady” reż. Teresa Jonas; Wyróżnienie specjalne - Paulina Koniarska, Pałac Młodzieży, Katowice, „Oferta specjalna” reż. Maciej Dziaczko.

### **Kategoria: Bez barier**

I miejsce - Ośrodek Rehabilitacyjno- Edukacyjno- Wychowawczy, Chorzów, Grupa Teatralna Outsider, „Kraina zabawek” reż. Sylwia Pradelok- Świerc; II miejsce ex aequo - Zespół Szkół Ogólnokształcących Specjalnych nr 7, Gliwice, Bajkowy Teatrzyk, „Mała Syrenka” reż. Anna Kupilas, Alicja Okuń, Iwona Korgól, Małgorzata Latos oraz Zespół Szkół Specjalnych nr 3, Chorzów, „Księżycowo - miasto dobrych ludzi” reż. Joanna Kuc, Dagmara Szmidt. Pomagały: Małgorzata Klimek, Bożena Kupiec.



### III edycja – 2014 rok

---

**Jury: Emilia Krakowska, Henryka Wach-Malicka, Robert Talarczyk**

#### **Kategoria: szkoły podstawowe klasy 1-3**

I miejsce - Społeczna Szkoła Podstawowa Stowarzyszenia „Szkoła Przyszłości” z Chorzowa, Teatrzyk Żarcik, „Cyrk” reż. Halina Krawczyk; II miejsce - Szkoła Podstawowa nr 1 z Zabrze, Kolorowe Dzieciaki, „Obudź się, Aniu”, reż.: Ewa Działo, Katarzyna Maliszewska, scenariusz: Katarzyna Maliszewska, muzyka: Małgorzata Działo oraz Zespół Szkół Sportowych nr 1 z Chorzowa, Zespół Teatralny Świetlicy Szkolnej „Świetlik”, „Kraina słodyczy”, autor: Joanna Stokłosa reż.: Joanna Stokłosa, Natalia Bremer.

#### **Kategoria: szkoły podstawowe klasy 4-6**

I miejsce - Ognisko Pracy Pozaszkolnej w Mikołowie, Szkoła Podstawowa nr 5 w Zespole Szkół z Oddziałami Integracyjnymi w Tychach, Arabeska, „Mucha przed sądem”, scenariusz, reż.: Maria Barbara Sobczyk; II miejsce - Zespół Szkół nr 2 z Mikołowa, Zespół Teatralny Nibylandia, „Przygody Oliviera Twista”, reż.: Ewa Skowiera.

#### **Kategoria: szkoły gimnazjalne**

II miejsce - Zespół Szkół Sportowych z Siemianowic Śląskich, Gimnazjum nr 1 Zespół Mimesis, „Baczość”, scenariusz, reż: Anna Nowak; Wyróżnienie - Zespół Szkół Sportowych nr 1 z Chorzowa, Gimnazjum nr 11, „4 pory roku”, reż. Barbara Stępniewska, Aleksandra Zimnik oraz Gimnazjum nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi z Bytomia, „Alicja w krainie czarów”, reż: Aleksandra Drzazga, zespół.

#### **Szkoły ponadgimnazjalne**

I miejsce - III Liceum Ogólnokształcące im. Stefana Batorego z Chorzowa, „Żywiół”, reż. cała grupa, opiekun: Barbara Kurek; II miejsce - I Liceum Ogólnokształcące im. Juliusza Słowackiego z Chorzowa, grupa teatralno-taneczna Słowak, „Kraina elfów”, opiekun: Aleksandra Jantos, pomysł, reż. i choreografia: Monika Nowak; Wyróżnienie - Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 2 z Rudy Śląskiej, „Kara za zbrodnie”, adaptacja i reż. Magdalena Podeszwa.

#### **Kategoria: instytucje, stowarzyszenia – dzieci**

I miejsce - Chorzowskie Centrum Kultury, Grupa Teatralna „Zwierciadło”, „Król Bul”, reż., adaptacja: Ewa Skowiera; II miejsce - Starochorzowski Dom Kultury, Teatr Lalki i Aktora „Gaduły, „Jaś i Małgosia” Jana Brzechwy, reż.: Marta Tadla oraz Młodzieżowy Dom Kultury z Chorzowa, Grupa Teatralna M.I.O.D.E.K, „O niescensliwej księżniczce Mazencce”, scenariusz, reż.: Małgorzata Grabiańska-Kosior.

#### **Kategoria: instytucje, stowarzyszenia – dorośli**

II miejsce - Miejski Dom Kultury „Batory”, Teatr Czarnego Tłā, „Ale... cyrk...”, autor, reż.: Aleksandra Kajewska; III miejsce - Stowarzyszenie Twórców Sztuki „Passionis”

z Sosnowca, „Chłopcy z Placu Broni” Ferenc Molnar, reż.: Roksana Rogala, choreografia: Beata Rogala.

**Kategoria: Bez barier**

I miejsce oraz grand prix festiwalu - Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy z Chorzowa, „Dotykiem...”, autor, reż.: Sylwia Pradelok-Świerc; II miejsce - Zespół Szkół Ogólnokształcących Specjalnych nr 7 z Gliwic, szkolna grupa „Bajkowy teatrzyk, „Alibaba i czterdziestu rozbójników”, autor, reż: Anna Kupilas, scenografia: Iwona Korgól, Małgorzata Latos, Anna Kupilas; III miejsce - Zespół Szkół Specjalnych nr 3 z Chorzowa - „Najpiękniejszy prezent świata”, autor: Joanna Kuc, reż. Dagmara Szmidt, Joanna Kuc.

**Nagrody indywidualne**

Nagroda aktorska - Kacper Surowiec, Król Bul w spektaklu pt. „Król Bul” w reż. Ewy Skowiery; Sara Sobczyk, Mucha w spektaklu pt. „Mucha przed sądem” w reż. Marii Barbary Sobczyk; Wyróżnienie - Piotr Kölbel, Pająk w spektaklu pt. „Mucha przed sądem” w reż. Marii Barbary Sobczyk.

## IV edycja – 2015 rok

.....

**Jury: Dorota Pomykała, Henryka Wach-Malicka; Magdalena Piekorz, Mirosław Neinert**

**Kategoria: szkoły podstawowe**

I miejsce - Miejski Zespół Szkół nr 2 z Będzina, Szkolny Teatrzyk Bajka, „Słowik”, reż. Mariola Góralska, Beata Ziętek, Barbara Marchelak; II miejsce - Zespół Szkolno-Przed-szkolny z Gliwic, Szkolne Teatralne Koło SCENA, „Cześć Pipi”, reż. Monika Ballas oraz Szkoła Podstawowa nr 44 z Katowic, Szkolny Teatr UPS, „Dziewczynka z zapałkami”, reż. Krystyna Makowska.

**Kategoria: szkoły gimnazjalne**

Wyróżnienie - Zespół Szkół nr 2 z Mikołowa, Zespół Nibylandia, „Momo i złodzieje czasu”, reż. Ewa Skowiera.

**Kategoria: szkoły ponadgimnazjalne**

I miejsce - III Liceum Ogólnokształcące im. Stefana Batorego z Chorzowa, „O diable, który był melomanem”, reż. Katarzyna Hora; Wyróżnienie - III Liceum Ogólnokształcące im. Stefana Batorego w Chorzowie, „Kolejka”, reż. Julia Hanke.

**Kategoria: Bez barier – dzieci, młodzież**

I miejsce - Zespół Szkół Ogólnokształcących Specjalnych nr 7 z Gliwic, Bajkowy Teatrzyk, „W krainie nocy i dnia”, autor, reż: Anna Kupilas, Iwona Korgól, Małgorzata Latos, Alicja Okuń; II miejsce - Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy z Chorzowa, Grupa Outsider, „Kochać i być kochanym”, reż.: Sylwia Pradelok-Świerc; III miejsce - Zespół Szkół Specjalnych nr 3 z Chorzowa, ArtZetki, „O rzeczach błahych i tych istotnych”, reż. Dagmara Szmidt, Joanna Kuc, Joanna Tomczyk, Iwona Nawrot, Joanna Dębowska.

**Kategoria: Bez barier – dorośli**

I miejsce - Warsztaty Terapii Zajęciowej Tęcza w Gliwicach, Teatr Tęcza, „Alibaba”, reż. Wojciech Kotylak; wyróżnienie - Środowiskowy Dom Samopomocy, Ośrodek M.B. Uzdrawienie Chorych z Knuruwa, Alternatywa, „Lokomotywa”, reż. Anna Maksym.

**Kategoria: instytucje, stowarzyszenia – dzieci, młodzież**

I miejsce - Chorzowskie Centrum Kultury, Dziecięce Studio Teatralne „Zwierciadło”, „Baśń o grającym imbryku”, reż. Ewa Skowiera oraz Miejski Ośrodek Kultury w Orzeszu, I.G.T Pomost, „Album”, reż. Iwona Woźniak.

**Kategoria: instytucje, stowarzyszenia – dorośli**

I miejsce - ARTeria Centrum Kultury i Promocji z Ornontowic, Teatr Naumiony, „Marika”, reż. Iwona Woźniak; Wyróżnienia - Chorzowskie Centrum Kultury, Reduta Śląska, „Rajzentasza”, reż. Mirosław Neinert; Siemianowickie Centrum Kultury z Siemianowic Śląskich, Teatr Domino, „Komisarz Hanusik”, reż. Mirosław Domin; ARTeria Centrum Kultury i Promocji z Ornontowic, Teatr Naumiony (Orkiestra), „Marika”, w reż. Iwony Woźniak.

**Nagrody indywidualne**

Nagrody aktorskie - Alicja Waszkiewicz, Pipi w spektaklu pt. „Cześć Pipi” w reż. Moniki Ballas; Jacek Szczepanowski, Alibaba w spektaklu pt. „Alibaba” w reż. Wojciecha Kotylaka; Julia Kosińska, Mucha w spektaklu pt. „Baśń o grającym imbryku”, reż. Ewa Skowiera; Michał Czyż, Diabeł w spektaklu pt. „O diable, który był melomanem” w reż. Katarzyny Hory oraz Karolina Sosna, Marika w spektaklu pt. „Marika”, w reż. Iwony Woźniak; wyróżnienie - Kinga Gonciarz i Oskar Ben, za inwencję twórczą i oryginalny dobór środków artystycznych w spektaklu pt. „Kochać i być kochanym” w reż. Sylwii Pradelok-Świerc.

## V edycja – 2016 rok

---

**Jury: Danuta Owczarek, Dorota Pomykała, Magdalena Waligórska, Dariusz Miłkowski.**

### **Kategoria: szkoły podstawowe klasy 1-3**

I miejsce- Szkoła Podstawowa nr 4 z Będzina, Czwoćreczka, „Zaczarowany świat Alicji”, autor: Anna Peterek, reż. Anna Peterek, Beata Witkowska; Wyróżnienie - Szkoła Podstawowa nr 14 z Gliwic, Magiczny Teatrzyk, „Złota rybka, czyli bojka o przepadziwych ludziach” autor adaptacji: Marek Szołtysek, reż. Jolanta Jasińska, Katarzyna Poloczek.

### **Kategoria: szkoły podstawowe klasy 4-6**

I miejsce - Zespół Szkół z Oddziałami Integracyjnymi - Szkoła Podstawowa nr 5 z Tychów, Baśniowa 456, „Czarno na białym”, scenariusz: Anna i Jacek Krakowiakowie na podstawie wierszy Marcina Brykczyńskiego, reż. Maria Barbara Sobczyk, Izabela Jaworska, Renata Woźniak, opracowanie muzyczne: Michał i Edyta Knieżyk; II miejsce - Społeczna Szkoła Podstawowa Stowarzyszenia „Szkoła Przyszłości” z Chorzowa, Teatr Żarcik, „Dzieci listy piszą”, reż. Halina Krawczyk, muz.: Monika Lubina.

### **Kategoria: szkoły ponadgimnazjalne**

I miejsce - Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 3 z Rudy Śląskiej, Teatr Klakier, „W kółko”, scenariusz na podstawie utworu Witolda Gombrowicza „Iwona, księżniczka Burgunda”, reż. Aleksandra Bodak, Renata Kubek; Akademicki Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 2 – III Liceum Ogólnokształcące z Chorzowa, „W krainie A”, reż. Julia Kaniewska.

### **Kategoria: placówki wychowania pozaszkolnego, stowarzyszenia, instytucje – dzieci, młodzież**

I miejsce - Starochozowski Dom Kultury z Chorzowa, Teatr Młodzieżowy Las Gambas, „Zabawa w dziobanego” na podstawie powieści Kena Keseya pt. „Lot nad kukułczym gniazdem”, reż. Beata Chren; II miejsce - Młodzieżowy Dom Kultury nr 1 z Bytomia, Teatr Erato, „Dziób w dziób” Malina Prześluga, reż. Danuta Szymczyk oraz Starochozowski Dom Kultury z Chorzowa, Grupa Teatralna Gaduły, „Zakochani”, przygotowanie spektaklu: Marta Tadla, pomysł spektaklu: Krzysztof Rau.

**Kategoria: placówki wychowania pozaszkolnego, stowarzyszenia, instytucje - dorośli**  
I miejsce oraz grand prix festiwalu - ARTeria Centrum Kultury i Promocji z Ornontowic, Teatr Naumiony, „Kopidoł”, scenariusz: Joanna Sodzawiczny, reż. Iwona Woźniak; III miejsce - Chorzowskie Centrum Kultury, Reduta Śląska, „Kalejdoskop bajek”, scenariusz: Agnieszka Niemiec, Marek Chudziński, reż. Marek Chudziński.

**Kategoria: Bez barier**

I miejsce - Środowiskowy Dom Samopomocy, Ośrodek M.B. Uzdrawienie Chorych z Knuruwa, Alternatywa, „Bajka o śpiącym królewiczu” Maria Czubaszek, reż. Anna Maksym; II miejsce - Warsztaty Terapii Zajęciowej Tęcza z Gliwic, Teatr Tęcza, „Ballada Cygańska”, reż. Wojciech Kotylak; III miejsce - Zespół Szkół Specjalnych nr 7 z Katowic, Przyjaciele z Siódemki, „Jak Alojz Wyciślok z Bederowca na kopalnia Kleofas chodził” na podstawie legendy katowickiej, reż. Lucyna Krzywoń.

**Kategoria: teatr tańca**

wyróżnienie - Gimnazjum nr 23 z Oddziałami Integracyjnymi z Katowic, Teatr Ruchu Kinesis, „Uważaj komu ufasz”, reż. Tomasz Maśnica.

**Nagrody indywidualne aktorskie:** Wiktoria Ukleja, służąca w spektaklu „Życie jak marzenie” w reż. Edyty Kuczery; Julia Bodak, królowa Małgorzata w spektaklu „W kółko”, reż. Aleksandra Bodak, Renata Kubek; Sebastian Synowiec, król Ignacy w spektaklu pt. „W kółko; Karolina Bednarek, Mariola w spektaklu „Dziób w dziób” reż. Danuta Szymczyk; Joanna Wiaterek, bliźniaczka w spektaklu pt. „Kopidoł”, w reż. Iwony Woźniak; Andrzej Ogłóza, Franek w spektaklu „Kalejdoskop bajek” w reż. Marka Chudzińskiego;

**Wyróżnienia aktorskie:** Jolanta Sodzawiczny, Matka w spektaklu pt. „Kopidoł” w reż. Iwony Woźniak; Stefan Owczarek, Ojciec w spektaklu pt. „Kopidoł”; Klaudia Korpowska, Czarownica w spektaklu pt. „Kalejdoskop bajek” w reż. Marka Chudzińskiego.

**Wyróżnienie specjalne** dla Lucyny Krzywoń, Anny Maksym i Wojciecha Kotylaka za działalność terapeutyczną na rzecz swoich podopiecznych.

## VI edycja – 2017 rok

.....

**Jury finałowe: Dorota Pomykała, Danuta Owczarek, Henryka Wach-Malicka, Dariusz Miłkowski, Leszek Stanek**

**Kategoria: szkoły podstawowe; klasy 1 - 3**

I miejsce – Bajkoland, Szkoła Podstawowa nr 6, Ruda Śląska, „Król Maciuś I” reż.: Teresa Jonas, scenariusz: Teresa Jonas na podst. książki Janusza Korczaka pt. „Król Maciuś I”; II miejsce – Grupa Za kulisami, Szkoła Podstawowa nr 4, Będzin, „Obudź mnie”, reż.: Anna Peterek, Beata Witkowska, asystenci reż.: Anna Jeziorowska, Klaudia Sokółowska-Baryś, scenariusz: Anna Peterek, Beata Witkowska oraz Szkolny Teatrzyk Bajka Miejski Zespół Szkół nr 2, Będzin, „Czerwony Kapturek”, reż.: Mariola Góralska, Beata

Ziętek, Barbara Marchelak, scenariusz na podstawie braci Grimm: Mariola Góralska, Beata Ziętek, Barbara Marchelak.

**Kategoria: szkoły podstawowe; klasy 4 - 6**

I miejsce - Czary Mary (SI), Szkoła Podstawowa nr 6, Będzin, „Koziołek Matołek” w konwencji Jana Dormana reż. Agata Dworniczak, Joanna Sączewska, wykonanie lalek: Iwona Szczygieł, scenariusz: Agata Dworniczak na podstawie K. Makuszyńskiego i J. Dormana; II miejsce - Teatrzyk Żarcik, Społeczna Szkoła Podstawowa Stowarzyszenia „Szkoła Przyszłości”, Chorzów, „Historia pewnej przyjaźni”, reż. Halina Krawczyk, scenariusz: Halina Krawczyk na podst. scenariusza znalezionej w Internecie. Opracowanie muzyczne: Katarzyna Ciborska - Pacholska.

**Kategoria: szkoły ponadgimnazjalne**

I miejsce - Kuriozalne - reaktywacja, Akademicki Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 2, Chorzów, „Osobowość chwiejna emocjonalnie typu Borderline”, reż. Alicja Grzesik, scenariusz: Alicja Grzesik oraz Entuiox Akademicki Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 2, Chorzów, „Rodzina prokariota”, reż. Bartłomiej Dargiewicz, scenariusz: Bartłomiej Dargiewicz.

**Kategoria: Bez barier - dzieci**

Wyróżnienia - Zespół Słoneczka, Zespół Szkół Specjalnych nr 7, Katowice, „Jaś i Małgosia”, reż. Anna Marx, scenariusz: Anna Marx; Bajkowy Teatrzyk Zespół Szkół Ogólnokształcących Specjalnych nr 7, Gliwice, „Kosmiczna wędrówka”- opowieść muzyczno-ruchowa, reż.: Anna Kupilas, Iwona Korgól, Małgorzata Latos, Alicja Okuń, scenariusz: Anna Kupilas, Iwona Korgól, Małgorzata Latos, Alicja Okuń; Bez Nazwy, Zespół Szkół Specjalnych nr 2, Mikołów, „Przygody Pchły Szachrajki” Jan Brzechwa, reż.: Kornelia Staniek, Małgorzata Zawadzka, scenariusz: Jan Brzechwa; ART.- ZETKI, Zespół Szkół Specjalnych nr 3, Chorzów, „Peronowe historie”, reż.: Joanna Kuc, Joanna Tomczyk, Dorota Puzio, Dagmara Szmidt, scenariusz: Joanna Kuc, Joanna Tomczyk, Dorota Puzio, Dagmara Szmidt.

**Kategoria: Bez Barier - dorośli**

I miejsce - Integra – Integracyjny Teatr Tańca, Bytomski Teatr Tańca i Ruchu Rozbark, Bytom, „Inni”, reż.: Ewelina Dehn, Beata Grzelak – Szweda;

**Kategoria: placówki wychowania pozaszkolnego, instytucje kultury, stowarzyszenia – dzieci**

I miejsce - Zespół Teatralny Zwierciadło, Chorzowskie Centrum Kultury, Chorzów, „Alicja w Krainie Czarów”, reż.: Ewa Skowiera, scenariusz: Ewa Skowiera – montaż tekstów C.S. Lewisa; II miejsce - Teatr jak w ulu, Młodzieżowy Dom Kultury nr 2, Zabrze, „Marwin” wg Marty Guśniowskiej, reż. Katarzyna Boroń, scenariusz: Katarzyna Boroń na podstawie utworu M. Guśniowskiej, scenografia i kostiumy: Karolina Kolen-

da, Małgorzata Herba- Kuzber.

**Kategoria: placówki wychowania pozaszkolnego, instytucje kultury, stowarzyszenia – młodzież**

I miejsce - Młodzieżowy Dom Kultury, Katowice, „Szpital dobrych serc”, reż. Beata Chren.

**Kategoria: placówki wychowania pozaszkolnego, instytucje kultury, stowarzyszenia – dorośli**

I miejsce - Teatr Reduta Śląska, „Stary kłamor w dziadkowym szranku”, reż. Iwona Woźniak, scenariusz: Joanna Sodzawiczny, Sandra Staletowicz, muzyka: Jan Nowak.

**Kategoria: taneczna**

I miejsce oraz grand prix festiwalu - Zespół Poruszenie, Sportowy Klub Taneczny Flamenco, Siemianowice Śląskie, „Wnętrza (nie) pokoju” reż. Monika Małycha.

**Nagrody indywidualne aktorskie**

Alicja Grzesik za autorski scenariusz, reżyserię oraz odegranie głównej roli w spektaklu „Osobowość chwiejna emocjonalnie typu Borderline”; Bartłomiej Dargiewicz za autorski scenariusz, reżyserię oraz odegranie głównej roli w spektaklu pt. „Rodzina prokariota”; Michał Zimol za rolę Ojca w spektaklu pt. „Rodzina prokariota”; Bartosz Drzensla za rolę młodego Nikodema w spektaklu pt. „Stary kłamor w dziadkowym szranku”; Mateusz Pyrek za rolę Tomka w spektaklu pt. „Historia pewnej przyjaźni”; Nikola Szałaj za rolę Czarownicy w spektaklu pt. „Koziołek Matołek”; Julia Kosińska za rolę Alicji w spektaklu pt. „Alicja w Krainie Czarów”; Klaudia Korpowska za rolę żony Gorola w spektaklu pt. „Stary kłamor w dziadkowym szranku”; Patryk Trzcionka za rolę Nikodema w spektaklu pt. „Stary kłamor w dziadkowym szranku”.

## VII edycja – 2018 rok

.....

**Jury finałowe: Henryka Wach-Malicka, Danuta Owczarek, Dariusz Miłkowski, Zbigniew Stryj, Iwona Woźniak, Jagoda Stuła.**

**Kategoria: szkoły podstawowe: klasy I-III**

II miejsce - Kolorowe Dzieciaki Szkoła Podstawowa nr 1, Zabrze, „Dom naszych marzeń” na podstawie powieści Janoscha pt. „Ach, jak cudowna jest Panama” reż. Ewa Działo, Katarzyna Maliszewska oraz Granda Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 3, Gliwice, „Brzechwa na wesoło” na podstawie tekstów Jana Brzechwy reż. Ewelina Grochowska.

**Kategoria: szkoły podstawowe: klasy IV-VIII**

I miejsce - Bajkoland Szkoła Podstawowa nr 6, Ruda Śląska, „Zuzanka i Utopce” na podstawie powieści Gustawa Morcinka reż. Teresa Jonas; III miejsce - Zespół Teatralny ZSP 6 Gliwice, Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 6, Gliwice, „Diabelskie sprawy” na podstawie baśni U. Starka reż. Katarzyna Walczak, Danuta Paluch.

**Kategoria: szkoły ponadpodstawowe**

I miejsce - Grupa S.A.D. Akademicki Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 2, Chorzów, „Rolling Fish(er)” reż. Grupa S.A.D.;

**Kategoria: instytucje kultury, stowarzyszenia – dzieci**

I miejsce - Teatr jak w ulu, Młodzieżowy Dom Kultury nr 2, Zabrze, „Ach, ta Aurelka” wg dramatu Piotra Rowickiego reż. Katarzyna Boroń; II miejsce - Zespół teatralny Zwierciadło, Chorzowskie Centrum Kultury, Chorzów, „Bazyliszek” na podstawie opowiadania Wandy Chotomskiej reż. Ewa Skowiera.

**Kategoria: instytucje kultury, stowarzyszenia – młodzież**

I miejsce - PaniKaa, Młodzieżowy Dom Kultury nr 2, Zabrze, „Możesz umrzeć w butach, które masz na sobie” wg dramatu Lidii Karbowskiej i fragmentów sztuki „Z nurtem” Karoliny Kalety reż. Martyna Zadra z zespołem oraz Katarzyna Boroń.

**Kategoria: instytucje kultury, stowarzyszenia - dorośli**

I miejsce - Teatr Bez Nazwy, Areszt Śledczy w Gliwicach, „Pasja. Fragmenty wybrane” autor i reżyser: Adam Szymura oraz Studio Musicalowe Step Tomasza Micha, Chorzowskie Centrum Kultury, „Zbrodnia i kara”, autor: Tomasz Owczarek, na podstawie powieści F. Dostojewskiego, reż. Tomasz Mich, Tomasz Owczarek; Wyróżnienie - Teatr dla dorosłych, Bieruński Ośrodek Kultury, Bieruń, „Gdowa”, autor Mateusz Czyba reż. Joanna Lorenc.

**Kategoria: taneczna**

I miejsce - Zespół Poruszenie, Sportowy Klub Taneczny Flamenco, Siemianowice Śląskie, „Sen, którego nie było” reż. Monika Małycha oraz Akademicki Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 2, Chorzów, „Antrakt” reż. uczniowie.

**Kategoria: Bez barier – dzieci**

I miejsce - Grupa Outsider, Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy, Chorzów, „Kontrasty” scenariusz własny reż. Sylwia Pradelok-Świerc; II miejsce - Art.-Zetki, Zespół Szkół Specjalnych nr 3, Chorzów, „Własne życzenie”, scenariusz reż. Joanna Kuc, Joanna Tomczyk, Dorota Puzio, Dagmara Szmidt, Maja Wildner; Wyróżnienie - Przyjaciele Z Szóstki, Szkoła Podstawowa nr 6 Specjalna, Katowice, „Jak odkryto węgiel” na podstawie legend katowickich Jerzego Buczyńskiego reż. Lucyna Krzywoń. Monika Mencfel.



### **Kategoria: Bez barier – dorośli**

I miejsce - Integra, Bytomski Teatr Tańca Ruchu Rozbark, Bytom, „Nie ograniczaj mnie” reż. Ewelina Dehn, Beata Grzelak – Szweda; III miejsce - Alternatywa, Środowiskowy Dom Samopomocy, Knurów, „Między nami Adamsami”, scenariusz: Dariusz Jezierski reż. Anna Maksym.

### **Nagrody aktorskie**

Alicja Karwat - Miś w „Domu naszych marzeń” reż. Ewa Działo oraz Katarzyna Maliszewska; Milena Porembska, Pchła Szachrajka w „Brzechwie na wesoło” reż. Ewelina Grochowska; Nicola Bednarek, Matka w „O Zuzance i Utopcach” reż. Teresa Jonas; Anna Nowak, rola w „The Rolling Fish(er)” reż. Grupa S.A.D; Agata Fułat, rola w „The Rolling Fish(er)” reż. Grupa S.A.D; Kacper Surowiec, Marek w „Bazyliżku” reż. Ewa Skowiera; Amelia Kolenda, Aurelka w „Ach, ta Aurelka” reż. Katarzyna Boroń; Maja Mroczek, Ciotka i Zalotna Klacz w „Ach, ta Aurelka” reż. Katarzyna Boroń; Anna Wliśłocka, rola w „Możesz umrzeć w butach, które masz na sobie” reż. Martyna Zadara i Katarzyna Boroń; Krystian Kowalski, rola w „Możesz umrzeć w butach, które masz na sobie” reż. Martyna Zadara i Katarzyna Boroń; Indywidualność sceniczna - Kalina Duś i Krzysztof Piechniczek, kreacje w „Antrakcie” reż. uczniowie; Paulina Będkowska, kreacja w „Śnie, którego nie było” reż. Monika Małycha.

## **VIII edycja – 2019 rok**

.....

**Jury: Henryka Wach-Malicka, Dariusz Miłkowski, Jakub Lewandowski**

### **Nagrody indywidualne**

#### **Kategoria: szkoły podstawowe, klasy I-III**

I miejsce – „Teatr nieduży”, Szkoła Podstawowa nr 1, Zabrze, „Miałam piękny sen” scenariusz: Katarzyna Maliszewska, reż.: Ewa Działo, Katarzyna Maliszewska.

#### **Kategoria: szkoły podstawowe, klasy IV-VIII**

II miejsce - „Imaginarium”, Zespół Szkół i Placówek nr 2, Katowice, „Aneczka”, scenariusz: praca wspólna, reż.: Beata Chren; III miejsce - Zespół teatralny „Baśniowa 456”, Szkoła Podstawowa nr 5 z Oddziałami Integracyjnymi, Tychy, „Ameryki łąd” na podstawie scenariusza Krystyny Hussak-Przybyło, reż.: Maria Sobczyk, Renata Woźniak, Izabela Jaworska.

#### **Kategoria: szkoły ponadgimnazjalne**

I miejsce – Delta Theatre, Akademicki Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 2, Chorzów,

„Ja, Narcyz”, scenariusz: Wojciech Rybicki, reż. Wojciech Rybicki.

**Kategoria: placówki wychowania pozaszkolnego, instytucje kultury, stowarzyszenia – dzieci**

I miejsce – Teatr jak w ulu, Młodzieżowy Dom Kultury nr 2, Zabrze, „Gary Rondel”, wg dramatu Karoliny Jefmańskiej, reż. Katarzyna Boroń; II miejsce – Teatr „Szarada”, Miejskie Centrum Kultury, Ruda Śląska, spektakl pt. „Pręcik”, scenariusz Malina Prześługa, reż. Anna Białoń.

**Kategoria: placówki wychowania pozaszkolnego, instytucje kultury, stowarzyszenia – młodzież**

I miejsce oraz grand prix festiwalu - Zespół teatralny „Po kropce”, Młodzieżowy Dom Kultury nr 2, Zabrze, „Tato” na podstawie sztuki Paula Conwaya „Skrzynia”, reż. Katarzyna Boroń.

**Kategoria: placówki wychowania pozaszkolnego, instytucje kultury, stowarzyszenia – dorośli**

II miejsce - Teatr „Avocado”, Starochorzowski Dom Kultury, Chorzów, „Perfekt Pikcer” na motywach dramatu Anny Burzyńskiej, reż. Kamil Baryła; III miejsce - Teatr „Figa”, Grupa hobbyistyczna przy MCK w Rudzie Śląskiej, „Kobietkowo” scenariusz i reżyseria: Anna Białoń.

**Kategoria: placówki wychowania pozaszkolnego, instytucje kultury, stowarzyszenia – Młodzi duchem**

I miejsce - Wesołe kumoszki z Chorzowa, Stowarzyszenie na Rzecz Rodziny, Chorzów, „Taki jeden dzień” scenariusz: Beata Chren, Brygida Hałata, reż.: Beata Chren; II miejsce - Artystyczna Akademia Seniora, Chorzowskie Centrum Kultury, Chorzów, „Rewizor” M. Gogol, reż.: Beata Chren.

**Kategoria: teatr profesjonalny ale niezawodowy**

I miejsce - Studio Musicalowe Step Tomasza Micha - Chorzowskie Centrum Kultury, Chorzów, „Hotel Czarna Magnolia”, scenariusz: Alina Moś-Kerger, reż.: Tomasz Mich, Tomasz Owczarek; Wyróżnienie za stronę wokalną spektaklu pt. „Klementyna”, Miejski Dom Kultury, Lubliniec, scenariusz: Agnieszka Raj - Kubat, reż.: Agnieszka Raj - Kubat.

**Kategoria: taniec**

I miejsce - Zespół „Poruszenie”, Sportowy Klub Taneczny „Flamenco”, Siemianowice Śląskie, „Efekt motyla”, reż. Monika Małycha

**Nagrody indywidualne**

Nagrody aktorskie: Wojciech Rybicki oraz Miłosz Sadowski za rolę Narcyza w spektaklu pt. „Ja, Narcyz.”, Kamila Głutkowska za postać Mandy w spektaklu pt. „Tato” w reż. Katarzyny Boroń, Magdalena Gierek za rolę Jess w spektaklu pt. „Most do Terabithii”

w reż. Ewy Skowiery, Maja Mroczek za rolę Patteliny w spektaklu pt. „Gary Rondel” w reż. Katarzyny Boroń, Maciej Przespolewski za rolę Gary’ego w spektaklu pt. „Gary Rondel” w reż. Katarzyny Boroń, Zuzanna Radzimska za rolę Szczura Włóczyryjka w spektaklu pt. „Gary Rondel” w reż. Katarzyny Boroń, Helena Salamon za rolę Heleny w spektaklu pt. „Taki jeden dzień” w reż. Beaty Chren

**Nagroda taneczna: Jakub Dykta za kreację w spektaklu pt. „Efekt motyla” w reż. Moniki Małychy**

Nagroda specjalna: Katarzyna Boroń za dobór repertuaru dostosowanego do możliwości zespołu, za precyzję inscenizacyjną oraz za wyzwalanie inwencji twórczej dzieci i młodzieży.

## IX edycja – 2020 rok

.....

**Jury: Alona Szostak, Danuta Schlette, Adam Radosz, Agata Śliwa.**

**Kategoria: Zespół**

I miejsce - Stowarzyszenie Teatr Agrafka, Chełmno, „Prawy sercowy”, scenariusz: Karolina Kasprzak, reż. Iga Jambor-Skupniewicz; II miejsce – Świetlik, POPP w Czerwionce-Leszczynach przy ZSP w Lyskach, „Lalki” własna aranżacja scenariusza Piotra Rowickiego, reż. Renata Markiewicz.

**Nagroda specjalna IX Festiwalu Małych Form Artystycznych: OTOTO TEATR z Wrocławia za gościnny udział w festiwalu.**

**Nagrody za spektakle online: Koło teatralne „Evviva l’arte” za sięganie do repertuaru klasycznego, za wyzwalanie inwencji twórczej młodzieży, z Zespołu Szkół im. Hugona Kołłątaja w Jordanowie Teatr Prawdziwy i Przyjaciele, Młodzieżowy Dom Kultury nr 2, Zabrze, „Król Żaglonosy” na podstawie Marty Guśniewskiej, reżyseria i scenariusz: Katarzyna Boroń.**

**Wyróżnienie: „Poruszenie”, Sportowy Klub Sportowy „Flamenco”, Siemianowice Śląskie, „Faza liminalna”, reżyseria i choreografia: Monika Małycha.**

## X edycja – 2021 rok

---

**Jury w składzie: Henryka Wach-Malicka, Agata Śliwa, Waldemar Patlewicz, Adam Radosz.**

### **Kategoria: monodram, wiek: 10-15 lat**

I miejsce - Alicja Wojnarowska, Miejski Ośrodek Kultury w Dębicy, „A”, scenariusz i reż. Dominika Migoń; II miejsce ex aequo - Hanna Gaweł, „Gdy słowa zawodzą” Julie Baxbaum, reż. Nina Wolska, oraz Kamila Glutkowska, MDK 2 Zabrze, „Gang godziny duchów” fragment D. Walliamsa, reż. Katarzyna Boroń; III miejsce ex aequo Amelia Komenda, MDK 2 Zabrze, „My, Psy” wg powieści autora o pseudonimie Henio Pies, reż. Katarzyna Boroń oraz Jakub Partuś, MDK 2 Zabrze „Tomek” Igora Sikiryckiego, reż. Katarzyna Boroń.

### **Kategoria: monodram, wiek 16-21**

I miejsce - Aldona Karska, MDK 2 Zabrze, „Gra” Olga Tokarczuk, reż. Katarzyna Boroń; II miejsce ex aequo Anna Wliscocka, MDK 2 Zabrze, „Delirium” Oliver Lauren, reż. Katarzyna Boroń oraz Michał Łukasik, MDK 2 Zabrze, „Psy z Karbali. Dziesięć razy Irak” A. Zadwornego i M. Górki, reż. Katarzyna Boroń; III miejsce Wiktor Frankowicz, Teatr Naumiony Ornontowice, „Pamiętnik z powstania warszawskiego” Mirona Białoszewskiego, reż. Paulina Koniarska; Wyróżnienie: Barbara Reichel, Powiatowy Młodzieżowy Dom Kultury w Tarnowskich Górach, „Cyganeczka”, reż. Barbara Kwas; Krystian Kowalski, MDK 2 Zabrze, „Orkiestra” frag. „Kamień na kamieniu” Wiesława Myślińskiego, reż. Katarzyna Boroń; Daria Pudło MDK 2 Zabrze, „Dziewczynka z zapalnikami” na podstawie Juliana Tuwima, reż. Katarzyna Boroń.

### **Nagroda specjalna IX Festiwalu Małych Form Artystycznych**

Katarzyna Boroń za rozmach inscenizacyjny, pracowitość oraz kształtowanie postaw teatralnych od najmłodszych lat.

### **Kategoria: spektakl teatralny/dzieci**

I miejsce - Zespół Teatralny „Zwierciadło”, „Calineczka” - bajka muzyczna wg. H. Ch. Andersena, reż. Ewa Skowiera; II miejsce - Teatr jak w ulu, „Wielki Buzz Grow” na podstawie sztuki Kamili Oleksiak-Czerwińskiej, reż. K. Boroń; III miejsce ex aequo - Świetlik, „Zagubiony cel”, reż. Renata Markiewicz oraz Zespół Teatralny Po Kropce, „Piekiło/Niebo” wg sztuki Marii Wojtyłko, reż. K. Boroń.

### **Kategoria: spektakl teatralny/młodzież**

I miejsce - Zespół Teatralny PaniKaa, „Jesteś cudem” wg sztuki Janusza Toczka, reż. Katarzyna Boroń; II miejsce - Zespół Teatralny „Backstage”, „Pojedynek, czyli będzie się działo” na podstawie „Ferdynanda” W. Gombrowicza, reż. B. Wyrzykowskiej-Piesik; III miejsce - Młodzieżowy Teatr Małych Form „Ferment”, „Siostry” scenariusz, reż. Dominika Migoń; dyplom za udział - Świetlik, „Sceny z życia ptaków”, reż. Renata Markiewicz; Świetlik, „Sąd nad muchą”, testy różne, reż. Renata Markiewicz.

**Kategoria: spektakl teatralny/dorośli**

I miejsce - Wesołe Kuzoszki z Chorzowa, „Sceny z Czechowa”, reż. Beata Chren.

**Kategoria: teatr tańca/młodzież**

I miejsce - Teatr Tańca The Hoofers, „2050”, reż. Katarzyna Nowak; II miejsce ex aequo - Teatr Tańca The Hoofers Adepti, „Realia” choreografia i reż. Agata Zamarlik, Ulia-na Belyaeva, Katarzyna Nowak oraz Zespół Taneczny Soul, „Mała jednostka wielkiej materii”, reż. Monika Nowak; III miejsce - Impossible Teatr Tańca i Ruchu Rozbark, „Obecność”, autor i reż. Daria Dąbrowicz.

**Kategoria: Bez barier**

I miejsce - Integracyjna Grupa Teatralna Outsider, „Cube”, reż. Sylwia Pradelok-Świerc, scenariusz: S. Pradelok-Świerc, Marzena Walczak, Aleksandra Pabjan, choreografia: Monika Nowak.

**Nagrody indywidualne****Kategoria: monodram/młodzież**

I miejsce - Daria Pudło, „Inni” na podstawie Romy Ligockiej „Dziewczynka w czerwonym płaszczku”, reż. K. Boroń; II miejsce ex aequo - Martyna Zadara, „Milion cudownych listów” wg powieści Jodi Ann Bicley o tym samym tytule, reż. K. Boroń oraz Alicja Wojnarowska, „Rzecz o wojnie” reż. Dominika Migoń; III miejsce - Aldona Karska, „Ob-lubienica” na podstawie książki „Zakonnice odchodzą po cichu” Marty Abramowicz, reż. K. Boroń; dyplom za udział: Zuzanna Gajdzik, „Bo kobieta niejedno ma imię” na podstawie wiersza „Ewa” J. Tuwima, reż. Beata Wyrzykowska-Piesik.

**Kategoria: monodram/dorośli**

I miejsce - Julia Kuzber, „Miłość od ostatniego wejrzenia” Verdany Rudan, reż. K. Boroń; II miejsce - Anna Wliśłocka, „To nie takie proste” wg Sylwii Kubrywskiej, reż. K. Boroń.

**Nagrody aktorskie:** Zuzanna Rdzimska za rolę Tosi w spektaklu pt. „Piekło/ Niebo”, reż. K. Boroń; Amelia Kolenda za rolę św. Piotra i Matki „Piekło/ Niebo”, reż. K. Boroń; Aleksander Błaszczuk za rolę Ogryzka w spektaklu pt. „Wielki Buzz Grow” w reż. K. Boroń; Maciej Przespolewski za rolę Fafola, Gryzmoła w spektaklu pt. „Wielki Buzz Grow” w reż. K. Boroń; Maja Mroczek za rolę Amerykańskiej gumy do żucia w spektaklu pt. „Wielki Buzz Grow” w reż. K. Boroń; Wiktor Łopusiewicz za rolę Oscypka w spektaklu pt. „Wielki Buzz Grow” w reż. K. Boroń; Bartosz Józwiak za rolę Izolacji w spektaklu pt. „Cube” reż. Sylwii Pradelok-Świerc; Cyprian Pękała za rolę Gołąbka w spektaklu pt. „Sceny z życia ptaków” reż. Renata Markiewicz; Julia Paprotny za rolę Aniołka w spektaklu pt. „Zagubiony cel” reż. Renata Markiewicz; Marta Gmerska za rolę Żyrafy w spektaklu pt. „Zagubiony cel” reż. Renata Markiewicz.

## **Spektakle międzynarodowe - online**

**Jury: Jolanta Motyka, Danuta Schlette, Agata Śliwa i Adam Radosz.**

### **Kategoria: teatr**

Grand Prix - Teatr Nasz z Chicago (USA), spektakl pt. „Bal w operze”. Nagroda za sięgnięcie po arcydzieło XX - wiecznej literatury polskiej. Za kulturę słowa polskiego i niezwykłą wizję spektaklu. Za zabawę formą i dojrzałość w poszukiwaniu różnych form scenicznych. Jury doceniając zespołowość w realizacji spektaklu jednocześnie eksponuje indywidualne kreacje aktorów. Szczególne podziękowania dla Pana Andrzeja Krukowskiego za reżyserię, scenografię, produkcję oraz współwykonanie; I miejsce - Teatr Scena 419 z London (Kanada), spektakl pt. „Gwałtu, co się dzieje”. Nagroda za kultywowanie polskich tradycji, zbiorową grę aktorską i dbałość o słowo oraz wspaśniały kontakt z widzem, oraz spektakl pt. „Generalna próba”, za zabawę formą sceniczną i dowcip sytuacyjny; II miejsce - Studio Teatralne Antreprzyzy „Polot” z Odessy (Ukraina), spektakl pt. „Mój Chopin”. Nagroda za kultywowanie polskich tradycji, za wykorzystanie fragmentów z polskich filmów, za wykonanie utworów Chopina „na żywo”; III miejsce - Teatr Scena 419 z London (Kanada), spektakl pt. „Biała chryzantema”, nagroda za zbiorową grę aktorską, zabawę słowem oraz dobry kontakt z widzem; wyróżnienie - Teatr Poezjada z Niemiec, spektakl pt. „Tandem, czyli miłość rozebrana w dwóch aktach” za sięganie po autorską poezję i oprawę muzyczną.

### **Kategoria: tańce**

I miejsce - Amatorski Zespół Folklorystyczny „Cracovia” z London (Kanada), taniec limanowski; II miejsce - Towarzystwo Kultury Polskiej Ziemi Lwowskiej - oddział w Samborze (Ukraina), taniec kujawiak z oberkiem; wyróżnienie - Polski Ludowy Tanieczny Zespół „Koroliski” z Żytomierza (Ukraina), taniec krakowiak, taniec lubelski, taniec trablanka; Towarzystwo Kultury Polskiej Ziemi Lwowskiej - oddział w Samborze (Ukraina), taniec krakowiaczek - grupa młodsza; Towarzystwo Kultury Polskiej Ziemi Lwowskiej - oddział w Samborze (Ukraina), taniec polonez - grupa starsza i średnia; indywidualna nagroda specjalna jury dla Andrzeja Krukowskiego za wyróżniająca się pracę z zespołem, za ciekawe rozwiązania sceniczne oraz za szczególne zaangażowanie w spektaklu pt. „Bal w Operze” jako: reżyser, scenograf, producent oraz aktor.

## **Spektakle online**

**Jury: Alina Moś, Danuta Schlette, Agata Śliwa i Adam Radosz.**

### **Kategoria: szkoły podstawowe**

wyróżnienie - „Jajko” w wykonaniu grupy Świetlik z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Lyskach, reż. Renata Markiewicz.

**Kategoria: szkoły ponadpodstawowe**

I miejsce - „Lista (nie)obecności” na podstawie „Naszej klasy” T. Słobodzianka, reż. Beata Wyrzykowska-Piesik w wykonaniu Zespołu 10 kurtyna z Zabrze.

**Kategoria: instytucje kultury - dzieci**

I miejsce - „Piraci” reż. Barbara Wójcik-Wiktorowicz, tekst: Elżbieta Gorzka-Kmieć, muzyka: Agnieszka Olszańska w wykonaniu Grupy Teatralnej Groszki z Jaworzna.

**Kategoria: instytucje kultury - młodzież**

I miejsce - „Wielki Świat” Elżbieta Chowaniec, reżyseria i scenografia: Anna Białoń w wykonaniu grupy Scena Młodych z Teatru Małego w Tychach; II miejsce - „Despekt”, autorska realizacja zespołu – w wykonaniu Teatru Groch; III miejsce - „Tu są smoki”, scenariusz i reżyseria: Michał Bawełek.

**Kategoria: instytucje kultury - dorośli**

I miejsce - „Baby” w wykonaniu Fundacji Szafa Gra, reż. Iwona Woźniak; II miejsce ex aequo „Chop od mojej baby” wg tekstu Marcina Melona, reż. Joanna Lorenc w wykonaniu Teatru dla Dorosłych z Bieruńskiego Ośrodka Kultury oraz „Wariat i zakonnica” S.I.Witkiewicz, reż. Marek Wilk w wykonaniu Stowarzyszenia „Teatr Elslynor” im. Bogusława Schaeffera.

**Kategoria: instytucje kultury - monodram**

I miejsce ex aequo - „Był sobie szczur” na podstawie książek „Jeśli o tobie zapomnę stanę się kimś innym” - Ida Linde, „Rok szczura” Clare Furniss, reż. Dominika Migoń w wykonaniu Kingi Kani oraz „Puść” na podstawie książki Katarzyny Gozdek, reż. Dominika Migoń w wykonaniu Aleksandry Występek.

**Kategoria: Bez barier - dorośli**

I miejsce - „I było to dobre” scenariusz i reżyseria: Paweł Bilski w wykonaniu Teatru Oczami Barier z Fundacji Oczami Brata.

**Nagroda Specjalna:** dla Beaty Wyrzykowskiej-Piesik za podjęcie z młodymi ludźmi tak ważnego i potrzebnego tematu. Za realizację spektaklu prostymi środkami scenicznymi.

**Grand Prix X FARA online** - „Baby” w wykonaniu Fundacji Szafa Gra, reżyseria Iwona Woźniak.

**Nagroda aktorska:** Kacper Malinowski, Paweł Kosiński, Michał Bawełek.

**Nagroda Specjalna:** dla Teatru Scena 419 z London (Kanada) (spektakle: „Biała Chryzantema”, „Gwałtu, co się dzieje!”, „Generalna próba”) za kultywowanie polskich tradycji, zbiorową grę aktorską i dbałość o słowo oraz wspaniały kontakt z widzami.

Wyróżnienie - Spektakl „Mój Chopin” w wykonaniu Studia Teatralnej Antrepryzy Polot z Odessy (Ukraina). Autor – Jarosław Iwazkiewicz. Reżyser – Małgorzata Płochotnik.

## **Edycja 2022 - XI Festiwal Amatorskiego Ruchu Artystycznego FARA**

.....

**Jury: Emilia Krakowska, Henryka Wach-Malicka, Agata Śliwa, Dariusz Miłkowski**

### **Kategoria: szkoły podstawowe**

I miejsce – Szkolny teatrzyk Bajka, SP nr 13 w Będzinie, „Bigos grzeczności” Dorota Dankowska, reż. Mariola Góralska, Beata Ziętek, Barbara Marchelak; II miejsce – Teatrzyk Żarcik, Społeczna Szkoła Podstawowa, Chorzów, „Urodziny smoka” Izabela Ozgórska, reż. Anna Kolarczyk; III miejsce – Świetlik, POPP w Czerwionce- Leszczynach, „Marzenia są w nas” na podstawie scenariusza Piotra Rowickiego, reż. Renata Markiewicz.

### **Kategoria: szkoły ponadpodstawowe**

I miejsce - nie przyznano; II miejsce - ex aequo: Backstage, ZS nr 10, Zabrze, „Mamy problem”, sztuka autorska, reż. Beata Wyrzykowska-Piesik oraz 10 Kurtyna, ZS nr 10, Zabrze, „Dogville”, scenariusz: Lars von Trier, reż. Beata Wyrzykowska-Piesik.

### **Kategoria: monodram/młodzież**

I miejsce - Zuzanna Radzimska, Młodzieżowy Dom Kultury nr 2, Zabrze, „Maszyna na literę N” na podstawie opowiadania Stanisława Lema „Jak ocalał świat”, reż. Katarzyna Boroń; II miejsce – nie przyznano; III miejsce ex aequo: Amelia Kolenda, Młodzieżowy Dom Kultury nr 2, Zabrze, „Dom” na podstawie opowiadania Cynthii Charlton, reż. Katarzyna Boroń oraz Aleksandra Głowa, Młodzieżowy Dom Kultury nr 2, Zabrze, „Sietanka” na podst. Swietłany Alliułjewy „Dwadzieścia listów do przyjaciela”, reż. Katarzyna Boroń.

### **Kategoria : monodram/dorośli**

I miejsce - nie przyznano; II miejsce - nie przyznano; III miejsce – Wiktoria Urbaniec, Stowarzyszenie Take Tam, Ćwiklice, „Wicked. Monolog złej czarownicy”, scenariusz oparty na musicalu Stephena Schwartza i Winnie Holzman, reż. Jakub Pieczka.

### **Kategoria: instytucje/dzieci**

I miejsce - nie przyznano; II miejsce - nie przyznano, III miejsce – „Teatr jak w ulu”, Młodzieżowy Dom Kultury nr 2, Zabrze, „Drapando”, scenariusz: Tomasz Jachimiek, opracowanie muzyczne: Adam Krzyż, reż. Katarzyna Boroń.



**Kategoria: instytucje/młodzież**

W tej kategorii nie przyznano miejsc.

**Kategoria: instytucje/dorośli**

I miejsce – Take tam, Stowarzyszenie „Take Tam”, Ćwiklice, spektakl „Małe rączki” scenariusz na podstawie książki Andreeasa Barby, reż. Jakub Pieczka; II miejsce, Teatr Reduta Śląska, Chorzowskie Centrum Kultury, „Blee...” Malina Prześluga, reż. Mirosław Neinert.

**Kategoria: taniec**

I miejsce – Creative Dance Center, Sosnowiec, „Racje relacje”, choreografia: Milena Karpińska-Garcorz wraz z zespołem; II miejsce – nie przyznano; III miejsce ex aequo: Ludzie niezwykli, Art. Academy Katowice, „Zniknięcie słońca”, choreografia: Monika Małycha oraz Gliwicki Teatr Tańca, Fundacja Rozwoju Tańca i Sztuki Artystyczna Pozytywka, Gliwice „Przepływ”, choreografia: Anna Hampel; wyróżnienie – Trio, Gliwicki Teatr Tańca, Fundacja Rozwoju Tańca i Sztuki Artystyczna Pozytywka, Gliwice, „Speak low when You speak love”, choreografia: Anna Hampel.

**Kategoria: bez barier/dzieci**

I miejsce - Integracyjna Grupa Teatralna Outsider OREW, Chorzów, „Odcienie”, scenariusz i reż. Sylwia Pradelok-Świerc; II miejsce – Art.-Zetki, Zespół Szkół Specjalnych nr 3, Chorzów „Gałązka z drzewa szczęścia”, reż. Dagmara Szmidt

**Kategoria: bez barier/dorośli**

I miejsce – Agrafka, DPS „Wędrowiec”, Bytom spektakl „Tchnienie” autor i reż. Beata Grzelak-Szweda; II miejsce - Integracyjny Teatr Tańca Integra, Bytomski Teatr Tańca i Ruchu Rozbark, Bytom, „Ty i Ja”, reż. Ewelina Dehn, Beata Grzelak-Szweda.

**Nagrody aktorskie**

Marysia Tilszer za rolę Królowy w spektaklu pt. „Urodzinowy smok”, reż. Anna Kolarczyk; Wojciech Skałbania za rolę Króla w spektaklu pt. „Urodzinowy smok”, reż. Anna Kolarczyk; Oliwia Moskal za rolę Kasi w spektaklu pt. „Bigos grzeczności”, reż. Mariola Góralska, Beata Ziętek, Barbara Marchelak; Julia Paprotny za rolę Słoika w spektaklu pt. „Marzenia są w nas” w reż. Renaty Markiewicz; Marta Gmerska za rolę Łyżki w spektaklu pt. „Marzenia są w nas” w reż. Renaty Markiewicz; Mateusz Buszka za wyróżniający się taniec w spektaklu pt. „Przepływ” w reż. Anna Hampel.

**Nagroda specjalna:**

Jakub Pieczka za poszukiwanie nowych dróg w teatrze oraz indywidualnej formy teatralnej.

## XI festiwal FARA online

---

**Jury:** Danuta Schlette, Urszula Kamysz-Zawadzka, Agata Śliwa, Adam Radosz, Tomasz Mich.

### **Kategoria: szkoły podstawowe**

II miejsce – Teatr Akuku, spektakl pt. „Piraci” wg. Elżbiety Gorzkiej-Kmieć, reż. Bogumiła Szmidt-Kruk.

### **Kategoria: monodram**

II miejsce - Nadia Piwowarczyk, spektakl pt „Kasieńka” na podstawie książki Sarah Crossan oraz Filip Stelmaszak, spektakl pt. „Nie (Winny)!” autor i reż.: Agnieszka Beldzik.

### **Kategoria: szkoły ponadpodstawowe**

Wyróżnienie – Backstage, „Pojedynek, czyli będzie się działo”, na podstawie „Ferdynandus” Witolda Gombrowicza.

### **Kategoria: teatr tańca**

I miejsce – Teatr w Międzyczasie, „Kalia. Sny”, reż. i choreografia Paulina Wysocka – Fularz; II miejsce – „Poruszenie”, „Efekt motyla”, choreografia i reż. Monika Małycha.

### **Kategoria: Bez barier**

I miejsce – Grupa Teatralna Czwarta ściana II, „Calineczka”, H.Ch. Andersen reż. Agnieszka Busuleanu-Jaksik; Wyróżnienie - Grupa Teatralna Czwarta ściana II, „Pchła Szachrajka” Jan Brzechwa, reż. Agnieszka Busuleanu-Jaksik.

### **Kategoria: instytucje kultury**

I miejsce – Scena Młodych, „Przystanek” na podstawie scenariusza Moniki Prokulewicz, reż. Anna Białoń.

Festiwal został trzykrotnie dofinansowany ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszy Promocji Kultury.







## Bibliografia

Mariusz Tracz, Chorzowskie Centrum Kultury, idea i jej realizacja, Zeszyty Chorzowskie, tom XI, wyd. Muzeum Chorzowskie, Chorzów 2010, str. 84 – 103)

Chorzow.naszemiasto.pl, 5 października 2007, an, Miasto kupuje fortepian koncertowy za 320 tys. zł! <https://chorzow.naszemiasto.pl/miasto-kupuje-fortepian-koncertowy-za-320-tys-zl/ar/c13-6747539>

Tracz Mariusz. ([2020]). Samorząd terytorialny Chorzowa w latach 1990-2002. Praca doktorska napisana pod kierunkiem dr. hab. prof. UŚ Kazimierza Miroszewskiego, Katowice: Uniwersytet Śląski

Studium wykonalności projektu „Adaptacja historycznego budynku byłego Teatru Miejskiego na potrzeby Chorzowskiego Centrum Kultury”, Chorzów, marzec 2004 (zleceniodawca UM Chorzów, wykonawca – Centrum Przedsiębiorczości Sp. z o.o. , Opolska 21, Chorzów)

Chorzowski Informator Kulturalny 2009 – 2014, magazyn bezpłatny, wydawca Artman

Chorzów/Miasto Kultury, Magazyn, 2016 – 2022, wydawca Agencja Mediów lokalnych mediaL

Miejska Galeria Sztuki MM. 20 lat. Wydawca Chorzowskie Centrum Kultury, Miejska Galeria Sztuki MM, Chorzów 2019

Miasto i czas, praca zbiorowa pod red. Jacka Kurka i Krzysztofa Maliszewskiego, Wydawca: Miejski Dom Kultury „Batory” w Chorzowie, Medium Mundi Chorzów 2008

Autor: Anna Ładuniuk

Redakcja: Chorzowskie Centrum Kultury

Korekta: Chorzowskie Centrum Kultury

Układ graficzny i skład: Sandra Kossok

Zdjęcia: Paweł Mikołajczyk, Jacek Boczar, Urszula Kamysz - Zawadzka, Anna Ładuniuk, Żaneta Pawlik, Ewa Dutkiewicz, Zofia Pająk, Łucja Śmiejska, Mirosław Orzechowski, Weronika Stencel, Piotr Rogucki, Magdalena Ryś, Kacper Zakaszewski, Archiwum Chóru Lutnia, Archiwum grupy „Seniorzy w podróży” oraz Archiwum ChCK i SDK.

Okładka: Jakub Dyc

Copyright © Chorzowskie Centrum Kultury

Wydawca: Chorzowskie Centrum Kultury

41-500 Chorzów, ul. Sienkiewicza 3

[www.chck.pl](http://www.chck.pl)

ISBN: 978-83-959100-7-4



